

6
71

LACARA

L. XX
818
FEBRUARIE 1971

Luni 1 februarie, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a avut loc la Slobozia Consfătuirea de lucru a cadrelor de bază din agricultură și a activului de partid din județul Ialomița. În aceeași atmosferă de lucru, de puternic entuziasm, mărturie elocventă a democratismului orînduirii noastre, a legăturilor indisolubile dintre partid și popor, au avut loc în zilele următoare, în toate județele țării, consfătuiri ale cadrelor de bază din agricultură și ale activului de partid, la care au fost prezenți membri ai Prezidiului Permanent, ai Comitetului Executiv al Comitetului Central.

Continuînd o tradiție adînc încetă-
țenită în activitatea conducerii noastre
de partid, vineri 29 ianuarie, secretarul
general al partidului nostru, tovarășu
Nicolae Ceaușescu, împreună cu alți
conducători de partid și de stat, a făcut
o nouă vizită de lucru prin cîteva
întreprinderi ale industriei construc-
toare de mașini din Capitală.

Reliefînd pregnant unitatea dintre
partid și popor, vizita înalților oaspeți
constituit, totodată, un nou prilej de
dialoguri rodnice cu numeroși ingineri
tehnicieni și muncitori, o analiză con-
cretă, lucidă și multilaterală, privind
situația prezentă și perspectivele des-
chise de actualul plan cincinal. Pretu-
tîndeni, sfaturile, sugestiile și reco-
mandările tovarășului Nicolae
Ceaușescu, convorbirile avute în larg
colective de oameni ai muncii, au purta
amprenta înaltei exigențe, atît de ca-
racteristică stilului de muncă propriu
secretarului general al partidului.

A doua zi, sîmbătă 30 ianuarie, tova-
rășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu
alți conducători de partid și de stat,
fost oaspetele țărănilor cooperatori
al oamenilor muncii din județul Ial-
omița. Vizita de lucru a consemnat
cu această ocazie dezbateri vii, concre-
te privind problemele actuale ale agr-
culturii. Discuțiile cu muncitorii, cu
specialiștii, cu țărăni cooperatori a
prilejuit în continuare un fructuos
schimb de idei, de propuneri valoroase
constituind un puternic stimulent pen-
tru inițiativa creatoare, pentru activi-
tatea de zi cu zi a oamenilor muncii.
Secretarul general al partidului nostru
a subliniat și cu această ocazie mar-
ta importanță ce revine agriculturii soci-
aliste, rolul acesteia în contextul eco-
nomiei naționale, menirea ei de a de-
veni o adevărată industrie producătoare
de bunuri agroalimentare.

La Fabrica de elemente
de automatizare.
Indicațiile secretarului general al partidului
constituit
pentru colectivul întreprinderii
un amplu program de activitate.

LOG VIU ÎNTRE PARTID ȘI ȚARĂ

Două zile mai târziu, luni 1 februarie, oamenii muncii de pe ogoarele Bărăganului au avut din nou bucuria de a avea în mijlocul lor pe secretarul general al partidului nostru, sosit să participe la Consfătuirea de lucru a cadrelor de bază din agricultură și a activului de partid din județul Ialomița. Trăsătura dominantă a lucrărilor Consfătuirii — desfășurată în aceeași atmosferă de lucru, de puternic entuziasm — a constituit-o analiza multilaterală, bazată pe o bogată experiență, pe realități, a muncii din toate sectoarele agriculturii județului.

În încheierea lucrărilor a luat cuvântul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvântarea amplă, atotcuprinzătoare a secretarului general, care deschide noi orizonturi, noi perspective muncii din agricultură, a fost urmărită cu cel mai viu interes de toți participanții fiind subliniată în repetate rînduri cu îndelungi aplauze.

Marele dialog dintre partid și popor a prilejuit nu numai o analiză profundă a problemelor actuale ale industriei și agriculturii țării, ci și o dezbaterie vie, dinamică, asupra căilor și metodelor pentru îndeplinirea planului pe anul 1971, acum la început de cincinal, cînd întregul nostru popor își exprimă plener adevărul fierbinte, voința fermă, entuziasmul pentru transpunerea în fapt a hotărîrilor Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român.

◀ *Popas la cea mai nouă întreprindere a județului Ialomița: filatura de bumbac, intrată în producție la începutul actualului cincinal.*

▶ *De vorbă cu crescătorii de animale de la cooperativa agricolă de producție din comuna Gheorghe Doja.*

◀ *Pretutindeni conducătorii de partid și de stat sînt întîmpinați cu multă căldură, cu manifestări de fierbinte atașament, cu totală adevărul pentru politica Partidului Comunist Român.*

ȘAPTE ZILE ÎN IMAGINI

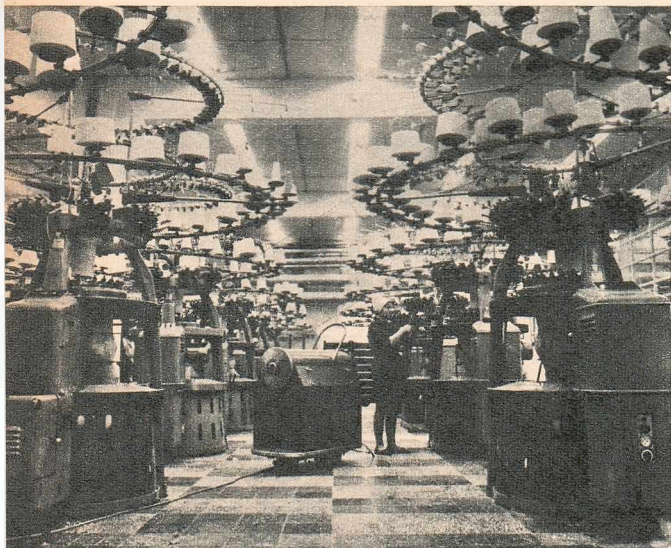
FEBRUARIE 1971

instantanee sucevene

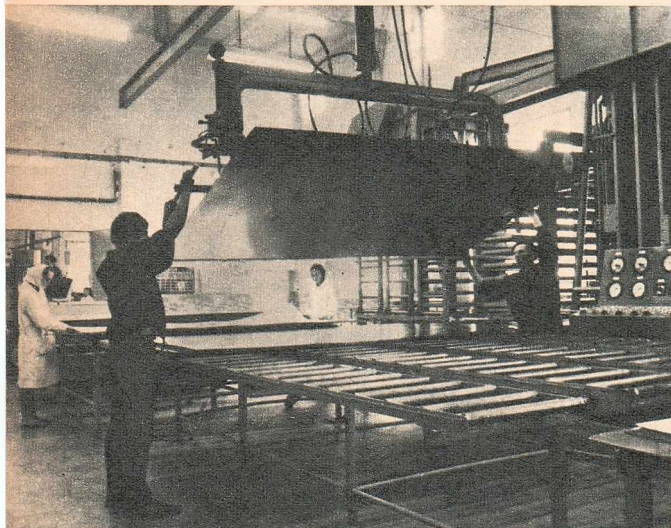
În contextul actual de dezvoltare cit mai armonioasă a tuturor regiunilor țării, prevăzută de înțeleapta politică a partidului nostru, județul Suceava a avut mai mult decît altele de luptat cu moștenirea lăsată de trecut. Anii socializmului au schimbat însă în întregime peisajul economic și social al județului. Realizările cincinalului 1966-1970, în toate variatele și multiplele aspecte ale activității umane (economice, industriale, agricole, social-culturale), și continuarea lor în planurile cincinalului actual îi deschid noi perspective. Acum județul Suceava poate spune că: are o puternică industrie minieră (la Vatra Dornei și Leșul Ursului); și-a dezvoltat un centru al industriei de utilaj și piese de schimb și cel producător de mașini unelte, la Suceava; s-a afirmat industria ușoară la Suceava și Fălticeni; paralel cu creșterea producției agricole printr-o mai bună organizare și mecanizare a agriculturii, s-a dezvoltat industria alimentară; noi hoteluri s-au dat în funcțiune («Arcașul» și «Balada» la Suceava); s-a încheiat electrificarea rurală a întregului județ; s-au construit numeroase școli, spații comerciale și locuințe (din fonduri de stat sau fonduri proprii).

Vom alătura câteva imagini fotografice care, sperăm, vor reuși să constituie un punct de reper în plus în ilustrarea activității de pe întreg cuprinsul județului, activitate care se desfășoară și se continuă în cincinalul actual în același perimetru de multilaterală înflorire a patriei și mereu mai viguroasă afirmare a personalității umane.

Noua clădire a uneia dintre cele mai tinere cetăți universitare din țară, Suceava. Institutul pedagogic.

Moderna fabrică de tricotaje «Zimbru» din Suceava a fost începută în cincinalul trecut, dar în anul 1971 a și atins capacitatea proiectată de producție: peste 5,3 milioane bucăți tricotaje pe an.

Lemnul și prelucrarea lui au constituit o altă preocupare importantă în activitatea economică a județului Suceava. Printre capacitățile de producție intrate în funcțiune recent se numără și Complexul de industrializare a lemnului-Suceava, a cărui nouă secție de mobilier de P.F.L. (în fotografie) are o capacitate anuală de 1 800 000 mp.

Dacă extracția minieră deține o pondere importantă în județul Suceava, construcția noii așezări miniere «Ostra» din bazinul Leșul Ursului vine să confirme grija pe care organele de partid și de stat o au pentru creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii. Vă prezentăm un aspect al ansamblului de locuințe ale minerilor, în peisajul de iarnă al acestui început de februarie.

revedere după un an

Joséphine Baker, care desigur nu a uitat aplauzele frenetice de la Brașov, se află din nou în mijlocul nostru. Bineînțeles, noi am mai îmbătrînit cu un an, ca toți muritorii, dînsa a mai întinerit cu cîtiva. Drept care, mai îndîrjită decît oricînd, vrea să ne învețe încă o dată cum să trecem prin viață cîntînd și dansînd.

școala viitorului

De curînd a avut loc la Institutul de arhitectură «Ion Mincu» inaugurarea expoziției «Tehnologia instruirii».

Repartizată pe o suprafață de 700 mp, expoziția cuprinde 17 compartimente a căror delimitare tematică sugerează direcțiile către care se vor întreprinde, în cel mai scurt timp, eforturile de perfecționare a învățămîntului de toate gradele — cu deosebire cel școlar — potrivit tehnologiei moderne de instruire. Introducerea, pe scară largă, în practica școlară și universitară, a mijloacelor tehnice audio-vizuale, cum și a altor soluții care vizează tehnologia instruirii (dispozitive electronice, aparate pentru verificarea cunoștințelor ș.a.), prefigurează — prin intermediul expoziției — fizionomia unui învățămînt științific pe care doar eufemistic îl mai denumim «al viitorului». Mașina, tehnica autoinstruirii, tot ceea ce ține de realizarea învățămîntului modern, conform cu marile progrese înregistrate pe tărîmul cunoașterii științifice vor veni în sprijinul integrării rapide a tineretului studios în producția de înaltă tehnicitate. Începutul a fost deja marcat, în acest an școlar, o dată cu introducerea, în întregul sistem de cultură generală, a pregătirii tehnice productive ca disciplină de studiu obligatorie.

Expo «Tehnologia instruirii» — plasticizare spațială.

Dan Spătaru merită o comedie muzicală.

Fotografie de S. STEINER

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

„premiera“

Un eveniment de primă importanță al actualei stagiuni teatrale: A.T.M.-ul și-a inaugurat în sala mică a Ateneului Român ciclul de seri de teatru «dedicate marilor noștri artiști și numeroaselor talente cunoscute și necunoscute», cum precizează vicepreședintele asociației, Dina Cocea. Premiera serilor o face «Premiera», piesă într-un act, scrisă în 1968 de actorul-dramaturg englez John Cromwell, și interpretată magistral de Olga Tudorache și Ica Matache. Un ceas de mare artă, permițând o incursiune în acel univers interior, chinuit și chinuitor, al actorului, și oferindu-ne din nou prilejul de a medita, nu fără o umbră de tristețe, asupra extraordinarelor disponibilități ce zac, prea puțin folosite, în teatrul nostru. Se reține și un nume nou în regie: Laurențiu Azimioară.

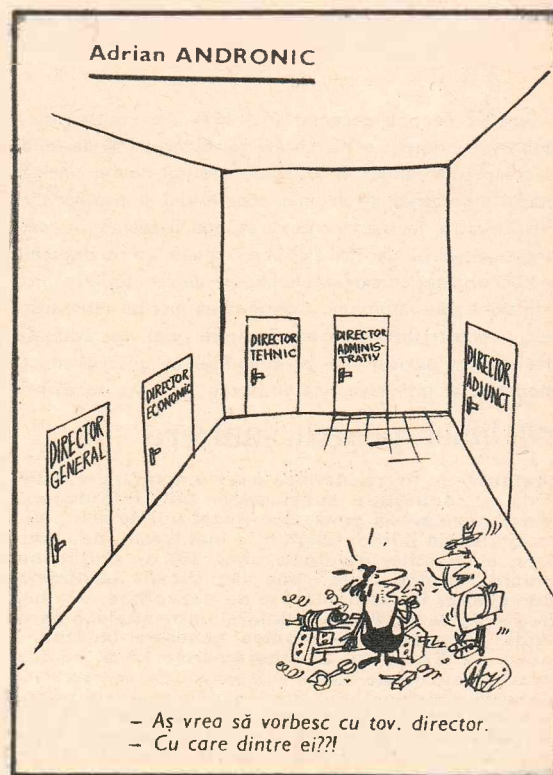
80 noi tipuri de jucării

Comisia tehnico-artistică pentru jucării de pe lângă Ministerul Învățământului a avizat pentru producția de serie a întreprinderilor de specialitate — în 1971 — peste 80 de noi tipuri de jucării. Astfel, jocurile de construcții «Micul arhitect» și «Pagoda», necesare formării capacității creatoare a preșcolarilor și deprinderii corecte a diferitelor mărimi și culori, vor fi realizate la Fabrica de mase plastice «Viitorul» din Oradea. Tot aici vor fi confecționate traforaie electrice, foarte utile elevilor din ultimele clase.

Pentru fetițe, 12 noi sortimente de păpuși. Acestea vor fi produse la unitatea «Arădeanca», și — după cum ne informează artizanii arădeni — ele vor dispune de mai multă mobilitate în mișcări și totodată vor fi îmbrăcate cu rochițe și costumașe la modă.

Pentru micuții din cămine și grădinițe, Întreprinderea poligrafică «Banatul» va realiza numeroase figurine atractive din material plastic, jocuri variate din carton viu colorat, iar uzinele «Emailul roșu» din Mediaș, triciclete cu basculante.

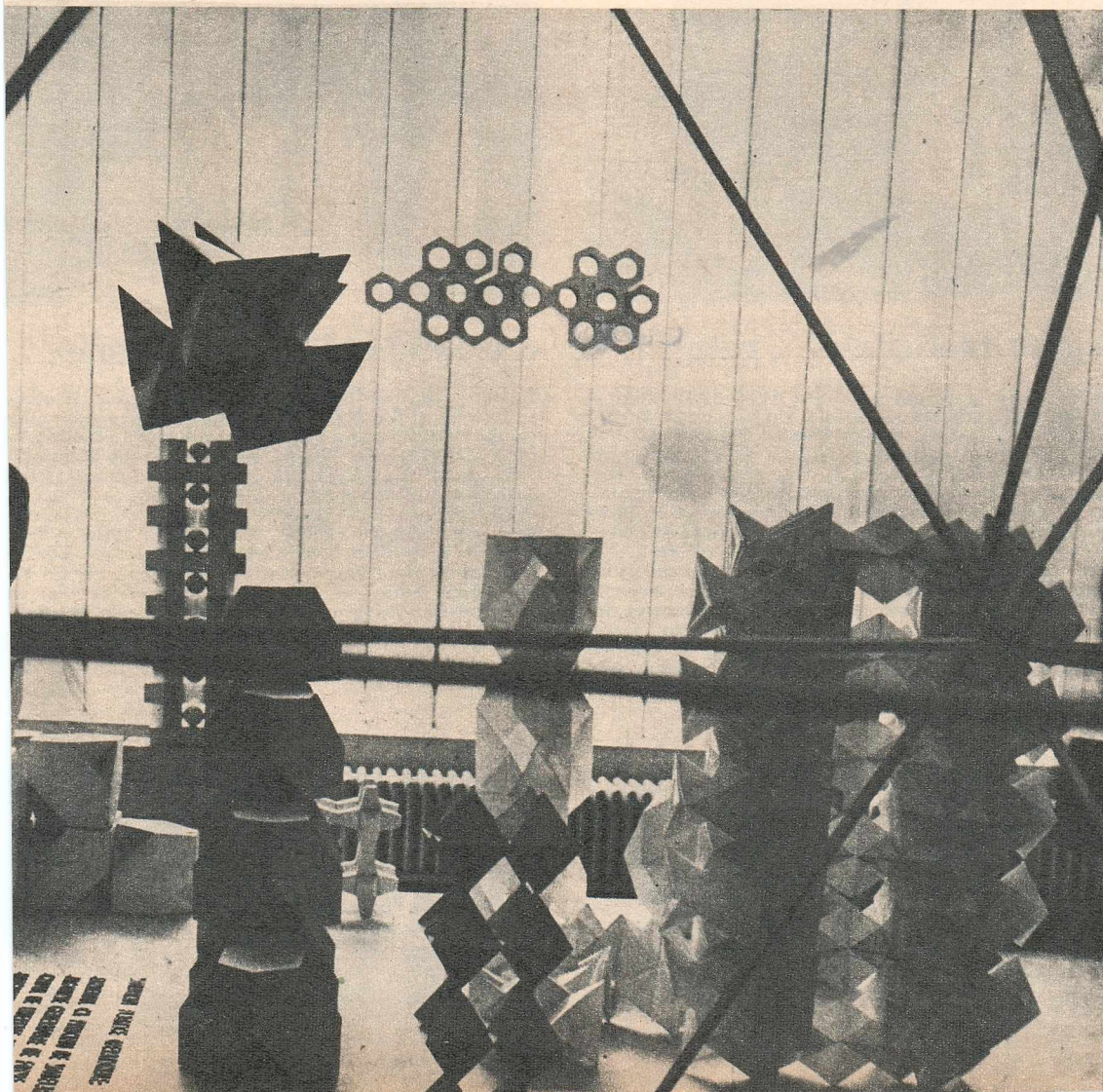
N-au fost uitați nici copiii mai mari. Ei vor găsi curînd în comerț avioane electrice, jocuri de montaj mecanice etc., toate acestea fiind înscrise în planul anual de producție al I.I.S.-«Metaloglobus» din București.

evenimentele săptămîinii?

Nu o dată omul de pe stradă constată cu stupeoare că sub firma-deviză «EVENIMENTELE SĂPTĂMÎNII» zac abandonate și uitate cu lunile fotografii care prezintă evenimente petrecute cu săptămîni în urmă. Ca să nu mai vorbim de explicațiile la fotografii, date anapoda, cu nume de personalități din viața internațională scrise stîlcit sau atribuite altor persoane. În plus, panouri cu geamurile sparte cum e și cel din Drumul Taberei, reprodus mai sus.

Ce părere au gospodarii orașului despre această problemă? Presupunem că cineva «se ocupă» (dacă putem să ne mai exprimăm astfel!) de aceste panouri. Nu credeți că a sosit momentul ca cel în cauză să cedeze locul altcuiva, care ar înțelege să-și facă treaba operativ, cu simț de răspundere, cu inimă, cu demnitate cetățenească?

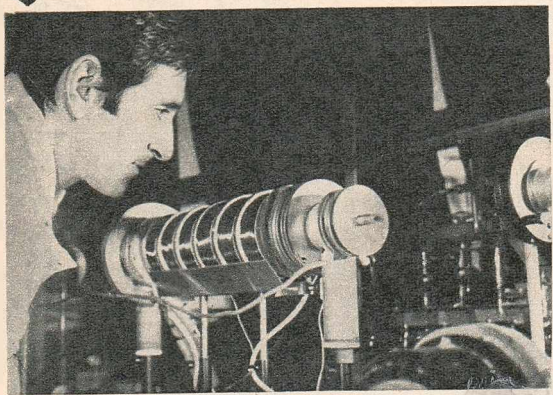

Cinci ani de muncă și de succese prestigioase

Început de nou deceniu, anul 1971 are pentru noi o dublă semnificație: el marchează aniversarea a 50 de ani de la crearea partidului și, totodată, debutul noului cincinal, etapă importantă pe drumul progresului și prosperității țării noastre. În acest context, științei îi revine, în toate domeniile vieții, dar mai ales în economie, un rol deosebit, în concordanță cu exigențele impuse de revoluția tehnico-științifică contemporană. Continuarea într-un ritm susținut a industrializării pe baza tehnicii celei mai avansate, dezvoltarea agriculturii la dimensiunile unei producții moderne și intensive, introducerea în toate sectoarele

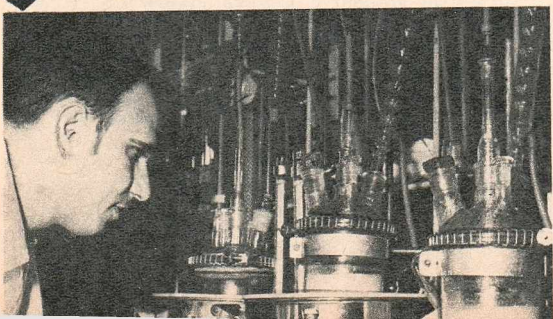
un laser pentru șantiere

Institutul de fizică atomică a adus economiei naționale o contribuție substanțială prin introducerea fizicii nucleare în producție. Reactorul de aici a pus la dispoziția întreprinderilor, a institutelor de cercetare, a clinicilor medicale circa 300 de unități nucleare. Pornind de la ideea valorificării rezultatelor cercetărilor fundamentale și de dezvoltare, oamenii de știință de la I.F.A. au elaborat, între altele, o gamă largă de aparate electronice necesare în tehnica nucleară. Totodată, în laboratoarele I.F.A. au fost construite primele lasere românești. De remarcat că, datorită acestor studii, România s-a numărat printre primele țări din lume care au avut lasere cu gaz. Astăzi s-au creat și alte tipuri de generatoare cuantice de lumină, între care și laserul cu argon ionizat cu funcționare continuă (pe care îl vedeți în imagine). S-au făcut, totodată, o serie de investigații în vederea utilizării în producție a acestui instrument cu performanțe neobișnuite, între altele, elaborându-se o metodă specifică de aliniere prin raze laser, destinată unor mari șantiere hidroenergetice.

chimie și industrie

Dealul Copoului nu este numai locul nostalgiilor eminesciene, ci și unul dintre punctele de focalizare ale științei în vechea cetate culturală care este Iașul. Aici, printre tei și case liniștite, se înalță Institutul de chimie macromoleculară «Petru Poni». Cercetările întreprinse în laboratoarele lui sînt strîns legate de necesitățile industriei noastre chimice. Să amintim, de pildă, că în retortele acestui institut s-a născut o nouă fibră sintetică pe bază de acrilonitril, a cărei tehnologie de producere a fost pusă la dispoziția Combinatului de la Săvinești. Chimistii ieșeni studiază principalii componenți ai lemnului de plop (fără nici o aluzie la «Plopii fără soț»), în scopul înlocuirii rășinoaselor folosite în industria celulozei. Fotografia noastră a surprins — în laboratorul de transformări chimice ale polimerilor — un moment din activitatea de determinare a așa-numiților schimbători de ioni cu proprietăți speciale.

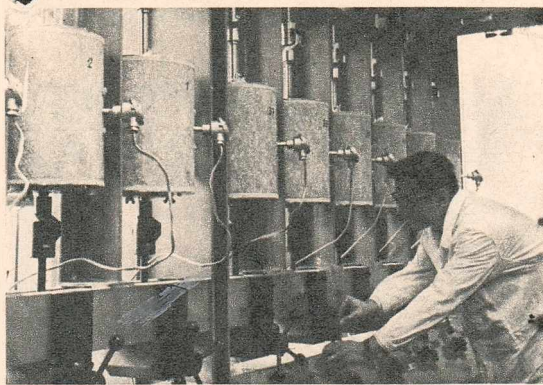

economice a celor mai de seamă cuceriri ale științei — ca o condiție sine qua non a obținerii unei productivități înalte — sînt obiective ce au darul de a mobiliza, alături de ceilalți oameni ai muncii, pe cercetători și specialiști, cu toate resursele și energiile lor creatoare.

Ce s-a realizat în știința românească în ultimii ani și ce perspective se deschid în viitorul cincinal? Sigur, la aceste întrebări se poate răspunde pe paginile unui volum întreg. Împreună cu acad. prof. NICOLAE TEODORESCU, membru în Consiliul Național al Cercetării Științifice, decanul Facultății de matematică a Universității din București, am căutat

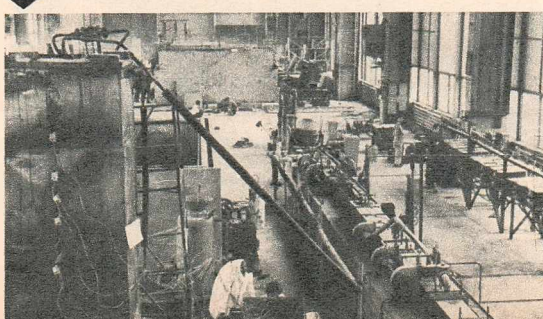
„tehnologul-șef“ al metalurgiei

București, cartierul Giulești. Un punct pe harta Capitalei, de unde pornesc numeroase fire spre Hunedoara și Galați, spre Cîmpia Turzii și Reșița, spre Arad, Roman și Oțelul Roșu, spre toate centrele din țară unde metalul fierbe în cuptoare, iar mașinile fac din el alte mașini. Locul de unde pleacă toate aceste fire se numește ICEM. Institutul de cercetări metalurgice, care și-a cîștigat pe drept faima de «tehnolog-șef» al metalurgiei noastre. În laboratoarele lui se caută și se găsesc răspunsuri la problemele puse în metalurgie. Aici s-au elaborat noi tehnologii de turnare a metalelor în lingouri, s-au făurit materiale refractare de calitate superioară, s-au produs piese dure din pulbere metalică și țevi de oțel-carbon placate cu oțeluri inoxidabile, s-au elaborat tehnologii care au dus la sporirea producției de fontă, aliaje, laminate, cocs cu calități înalte, precum și noi mărci de oțeluri. Unul din aceste «tipuri» de metal se studiază la «bateria» de fulaj a oțelurilor termorezistente, pe care o vedeți în fotografie. Aceste oțeluri vor fi utilizate la rafinăriile de petrol și la centralele termoelectrice.

pentru «fabricile» de... case

Cînd trecem pe lingă o clădire nouă, impunătoare, ce înfruntă semeț înălțimile, de obicei ne gîndim la arhitecții care au proiectat-o, la inginerii care au calculat-o, la constructorii care au zidit-o, dar foarte puțini dintre noi își amintesc de cercetătorii a căror muncă este inclusă în acea construcție. Pentru cei ce nu se gîndesc la acești cercetători, deoarece poate că nu sînt la curent cu ceea ce fac ei, iată pe scurt cîteva din realizările specialiștilor de la Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor (INCERC): ei au oferit celor de pe șantiere noi metode de calcul al rezistenței materialelor; au elaborat noi tipuri de betoane comprimate; au creat noi materiale pentru finisaj. Hala pe care o vedeți în imagine a fost dată nu de mult în folosință la INCERC. Aici se experimentează procedee moderne de accelerare a întăririi betonului.

DIALOG PE ÎNTRE PRO

să fixăm cîteva repere din drumul străbătut și din calea ce i se deschide științei noastre în anii ce vin.

«Interesul deosebit acordat științei de P.C.R. — ne-a spus interlocutorul nostru — este cît se poate de firesc, căci întreaga politică a partidului se fundamentează pe știință — pe cea mai înaintată concepție asupra lumii, pe marxism-leninism. Conducerea de partid și de stat, punînd întreaga sa politică de edificare a socialismului pe baze științifice, a încurajat permanent și cu clarviziune acțiunea de formare a cadrelor de cercetători. Astăzi, numărul celor ce s-au dedicat acestei profesii este de peste 23 de mii!»

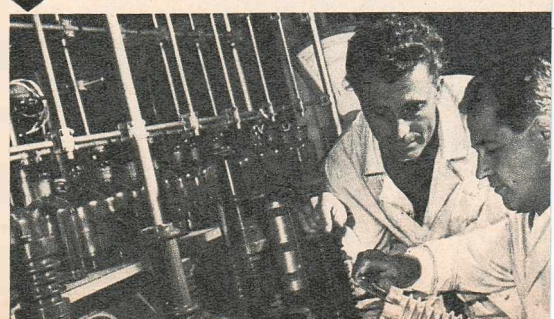
debut

Cu cîteva luni în urmă, în pavilionul central al primului Tîrg Internațional de la București, debuta în public calculatorul electronic de producție românească. Acesta reprezintă unul din elementele principale ale programului de dotare cu calculatoare electronice în vederea realizării Sistemului național informațional. Programul amintit este menit să asigure înzestrarea economiei cu echipament de calcul electronic de toate categoriile. Calculatoarele electronice se vor introduce în principal cu scopul de a realiza sisteme integrate de informatică, care să fie utilizate pentru o conducere operativă și modernă a întreprinderilor și chiar a unor întregi ramuri economice.

o coincidență neîntîmplătoare

Anul trecut, Institutul de cercetări și proiectări electrotehnice (I.C.P.E.) a împlinit două decenii de existență. Tot atîți ani a împlinit și industria electrotehnică. Coincidența, firește, nu este de loc întîmplătoare. I.C.P.E. a lucrat, din primele zile ale existenței sale, în strînsă legătură cu «Electroceramica» (Turda), «Electromagnetica» (București) și cu alte întreprinderi ale acestei ramuri industriale. Între altele, I.C.P.E. a furnizat proiectele unor motoare pentru instalațiile de foraj, materiale ceramice, piese din materiale izolatoare din rășini epoxidice etc. În fotografie: o imagine din laboratorul unde se realizează izolatori din aceste rășini.

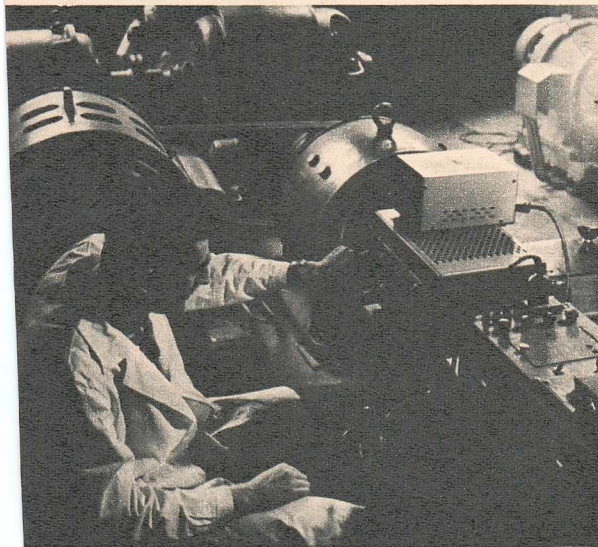
MANENT ÎNTRE UZINĂ ȘI LABORATOR UCTIE ȘI CERCETARE

«Liantul» principal
al științelor contemporane:
matematica.

Pe măsura înaintării pe calea industrializării, socialismul a acordat un rol de prim plan științei, considerată a fi o nemijlocită forță de producție, capabilă să contribuie într-o măsură însemnată la modernizarea economiei, la creșterea productivității muncii. «Pentru a corespunde acestor necesități — ne-a spus acad. N. Teodorescu — ritmul cercetării științifice a fost mult accelerat, au apărut noi ramuri și discipline științifice. Congresul al IX-lea al P.C.R., după

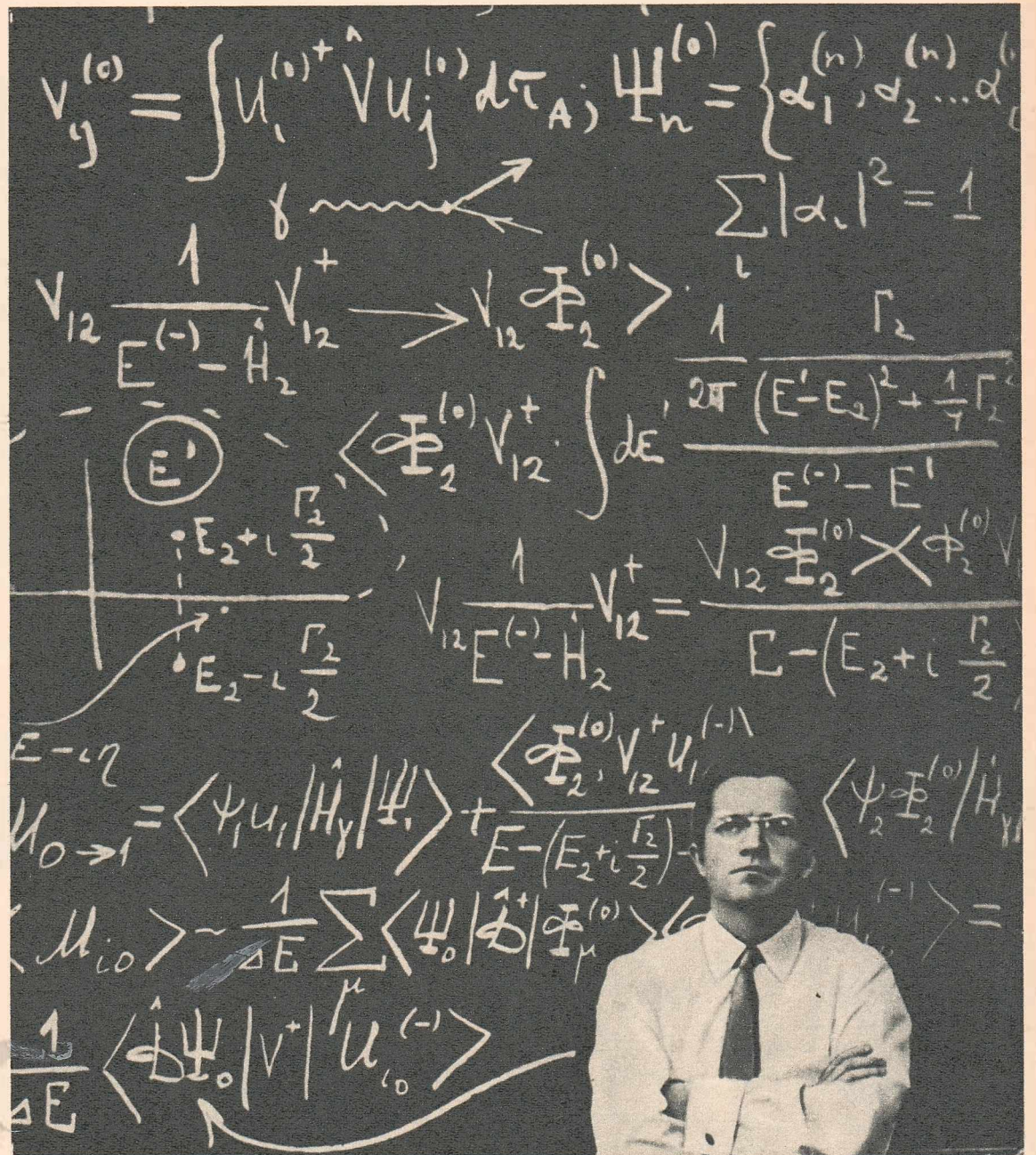
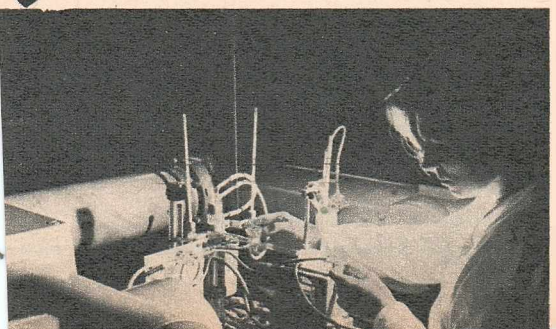
institutul marilor energii

Utilizarea rațională a bugetului energetic al țării, funcționarea sistemului energetic național, tehnica tensiunilor înalte, arderea combustibililor în instalațiile industriale energetice și în motoare termice, metodele de determinare a tipurilor optime de centrale nucleare-electrice — iată numai câteva din preocupările cercetătorilor Institutului de energetică în trecutul cincinal. Multe dintre ele sînt continuate și dezvoltate și în prezent, în noua formă de organizare. Fotografia prezintă laboratorul de mașini electrice, unde este supus probelor un grup de acționări electrice.

detectivii nevăzuți

Izotopii stabili acționează ca adevărați detectivi invizibili: cu ei se marchează diferite substanțe, care apoi pot fi urmărite cum circulă în plante, în organisme sau sub pământ. Acești izotopi sînt studiați la Cluj, în laboratoarele fostei secții a Institutului de fizică atomică, devenită de curind Institutul (independent) de izotopi stabili. Tehnicile elaborate aici au dus, între altele, la utilizarea, pentru prima oară în lume, a hidrogenului greu în investigația zăcămintelor petrolifere, precum și la o originală tehnologie de fabricare a azotului greu, cu largi aplicații în agricultură (marcarea îngrășămintelor chimice, pentru a se urmări gradul de asimilare în plante) și în medicină (pentru studii efectelor chimioterapiei). Separarea acestor izotopi se studiază în laboratoare modern utilizate, ca cel din fotografie.

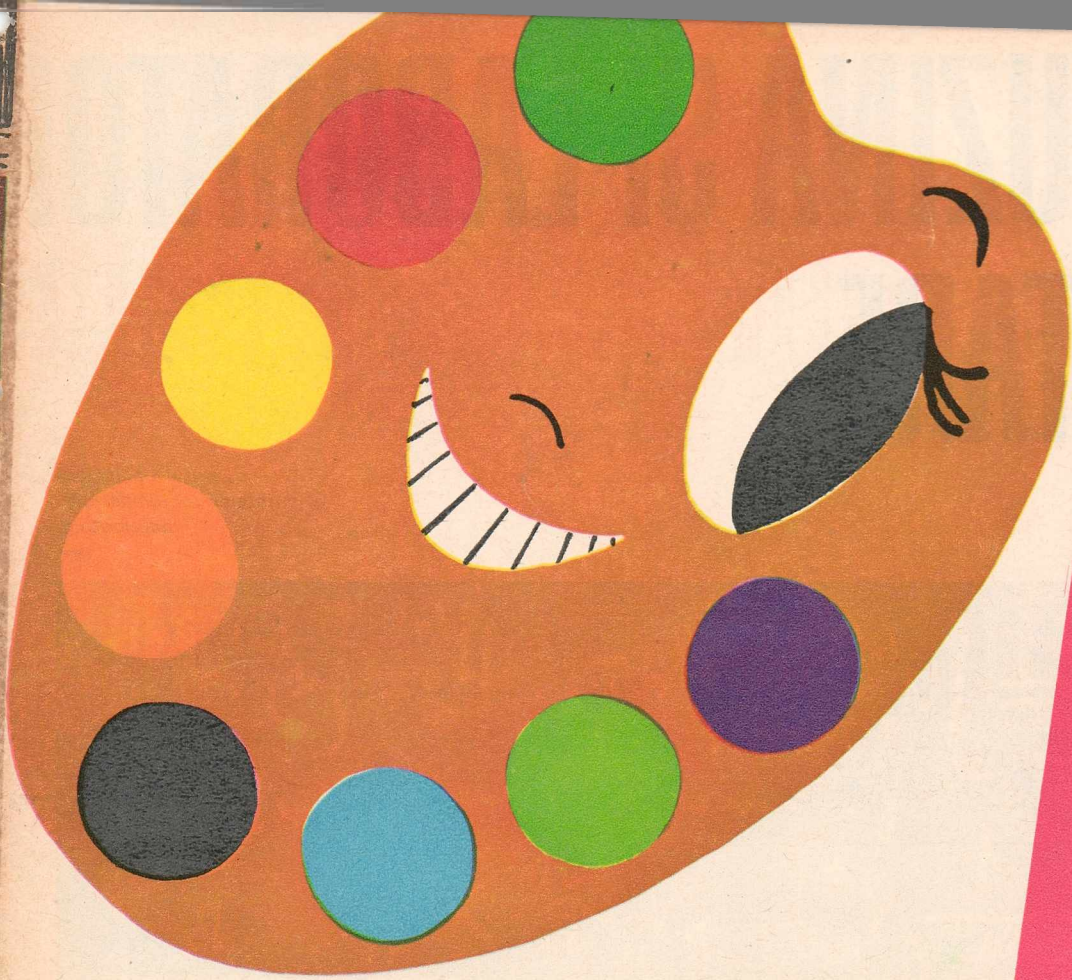

cum vă amintiți, a sintetizat rezultatele obținute în cercetarea științifică legată de construcția noii orînduiri și a trasat, pentru cincinalul 1966-1970, noi direcții corespunzătoare etapei ce se deschidea în desăvîrșirea construcției socialiste. În centrul acestei activități a stat legarea tot mai strînsă a cercetării, atît fundamentale, cit și aplicative, de problemele dezvoltării industriei și agriculturii. A apărut, în același timp, și necesitatea stringentă a unui organism de coordonare a întregii activități științifice. La inițiativa partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, a fost creat Consiliul Național al Cercetării Științifice. Menirea acestui for a fost de a stabili, în primul rînd, un program unitar al cercetării științifice și de a urmări realizarea lui. În al doilea rînd, misiunea consiliului este de a lega, de a coordona diferitele sectoare ale cercetării, în scopul promovării studiilor aplicative, a celor teoretice (care se fundamentează pe primele), ca și a celor de dezvoltare, pentru a materializa prin intermediul producției aportul pe care știința trebuie să-l aducă la progresul economic și social al țării».

DE LA SISTEME MECANICE SIMPLE LA CONDUCEREA NAVELOR COSMICE

Care sînt realizările obținute în cadrul acestui dialog permanent între uzină și laborator, între producție și cercetare? Acad. N. Teodorescu ne citează câteva sectoare mai importante, firește, fără pretenția de a contura un tablou exhaustiv: «Aș începe cu științele tehnice, pentru că ele au, în zilele noastre, o pondere deosebită. La noi în țară, acest domeniu de investigație științifică era, la un moment dat, rămas în urmă, deoarece pe vremea cînd România nu avea o industrie dezvoltată s-au întreprins cercetări cu totul sporadice. Se puna, deci, problema recuperării acestui handicap, cu atît mai grav, cu cît el exista într-o perioadă de plin avînt al revoluției tehnico-științifice. Trebuie spus însă că eforturile oamenilor noștri de știință din acest domeniu au fost încununat de succes. Să amintim, de pildă, că în domeniul construcțiilor de mașini și mecanisme s-a pus la punct cercetarea experimentală a mecanismelor prin metode mecano-electrice, iar cu ajutorul

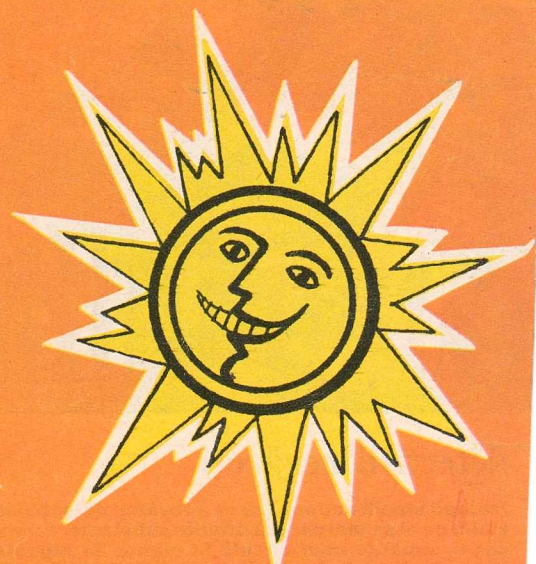
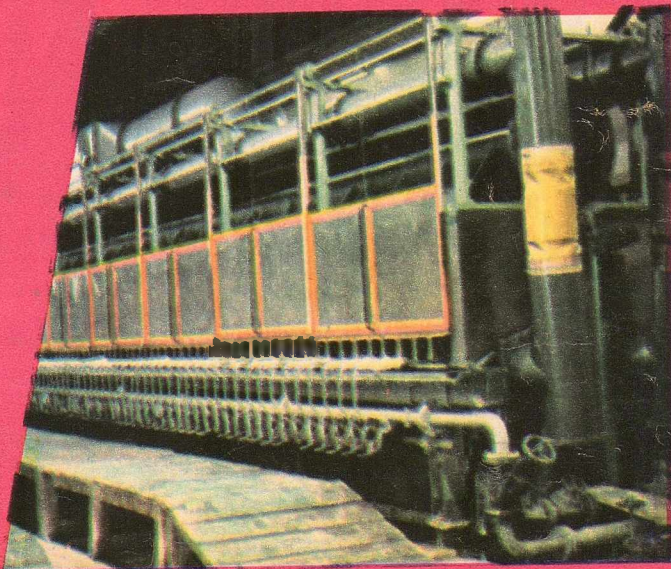
Dan LĂZĂRESCU
(Continuare în pag. 10)

Combinatul pentru fibre artificiale «DUNACOR»-Brăila, șos. Vizirului km 10, produce:

- celofibră tip bumbac alb, matisat;
- celofibră tip lână albă sau colorată în masă;
- pale de celofibră tip lână, albe sau colorate;
- celofan normal (PT) sau lăcuit (MSAT) simplu sau imprimat, în coli, role ori confecții (pungi de diferite forme și mărimi);
- carboximetilceluloză pură și tehnică;
- sulfat de sodiu tehnic anhidru, de calitate extra;
- rețea cord viscoză în țesătură carcass. breaker, topplay pentru confecții din cauciuc;
- fir cord simplu sau cablat, pe bobine conice.

Informații se pot obține la telefon 16100, telex CELOSTUF.

FOTOGRAFI ȘI FOTOAMATORI

Veți obține
fotografii excelente
pe orice timp,
folosind
hîrtia fotografică

ARFO

Produs al Combinatului
de Îngrășăminte Azotoase - Tg. Mureș

arfo
6,5 x 9 25
HÎRTIE
FOTOGRAFICĂ

Tg. Mureș

ȘI BUNICA MĂNINCA PEȘTE OCEANIC

plachie de stavride,
macroui,
lufar,
sebasta

(cantități pentru cinci persoane)

Pește — 1 kg; ceapă — 4 buc. ($\frac{1}{2}$ kg); bulion — 2 linguri; ulei — o ceașcă (200 ml); făină — 4 linguri; piper — 15 boabe; foi de dafin — 3 foi; sare — o linguriță; oțet — o linguriță; cimbru praf — un vîrf de cuțit; roșii proaspete — 5 buc. ($\frac{1}{2}$ cutie conserve).

MODUL DE PREPARARE. Peștele se pune în apă rece pentru decongelare (nu este voie să se decongeleze în apă caldă, deoarece peștele se alterează ușor), apoi se curăță de intestine și branhiile. Se lasă să se scurgă bine, se taie în bucăți și se sarează, se dă prin făină și se prăjește în uleiul bine încins.

Separat se curăță ceapa, se taie felii și se spală bine cu apă rece. După ce peștele a fost prăjit, fără a se rumeni, se pune ceapa în uleiul rămas de la prăjirea peștelui și se călește bine, apoi se stinge cu bulion și se adaugă restul de făină (cernută), se sarează și se adaugă piperul, foile de dafin și cimbrul.

Se toarnă compoziția într-o tavă și se așază peștele. Se spală și se taie roșiile în felii și se așază peste ceapă. După aceea, se dă 30 minute la cuptor, stropindu-se cu apă caldă (3—4 linguri de apă), în care se pune oțetul. Plachia se mai poate stropi cu 2 linguri de vin alb.

Se servește caldă și rece.

PEȘTE OCEANIC
DE VÎNZARE ÎN UNITĂȚILE COOPERĂȚIEI DE CONSUM

Cinci ani de muncă și de succese prestigioase

(Urmare din pag. 7)

radioizotopilor s-au făcut studii aprofundate în privința frecării și uzurii în construcțiile de mașini».

«Energetica și electrotehnica au fost îmbogățite cu teorii ce stau la baza unor aplicații practice în domeniul curenților turbionari, al refulării curenților electrice și al ecranizării electromagnetice prin conductori masivi, al calculului regimurilor în care lucrează aparatele și mașinile electrice. Cercetătorilor români le revine și meritul elaborării cu precizie a hiperstabilității sistemelor de reglare pentru sistemele automate neliniare, care au largi aplicații în sectoare foarte diverse, de la unele sisteme mecanice și electromagnetice, până la conducerea avioanelor supersonice și chiar a navelor cosmice».

INVENTIVITATE

«Spiritul inventiv al cercetătorilor noștri este ilustrat și de alte fapte îndrăznite: turbinele hidraulice nou instalate utilizează rotoare cu palete de concepție românească; producem cazane de 120 tone abur pe oră după o concepție substanțial deosebită de cea folosită în străinătate; instalațiile grele de foraj, atât de apreciate în țară și peste hotare, sînt în mare măsură de concepție originală, iar recipientele de foarte mare presiune se execută prin depuneri de cordoane de sudură printr-o metodă întru totul elaborată în România. Chimistii au creat noi materiale sintetice, noi mase plastice, dar și metode avansate de valorificare superioară a unor bogății naturale cum sînt țifeiul, gazele naturale, sarea etc. Epoca actuală se caracterizează prin avîntul luat de electronică, prin pătrunderea acesteia deopotrivă în casele noastre, ca și în uzine sau laboratoare. În România, electronica, de la cercetare și până la producție, este în întregime o creație a regimului nostru. Investigațiile de laborator în acest sector și-au găsit aplicarea imediată și concretă într-o serie de fabrici intrate nu demult în producție sau care își vor deschide nu peste multă vreme porțile, cum sînt fabricile de aparate electronice de măsură și control, cele de circuite integrate, de semiconductori cu siliciu etc., precum și în înzestrarea cu diferite aparate a întreprinderilor».

«În construcțiile industriale și civile ridicate în întreaga țară se include și munca multor cercetători care au elaborat noi tipuri de beton armat și precomprimat, noi calcule privind fundațiile și structurile constructive, noi sisteme și dispozitive de precomprimare. S-au înregistrat succese frumoase și în domeniul hidrotehnicii, al fundării unor construcții industriale în pămînturi sensibile la înmuiere, și al unor procedee care au fost utilizate la hidrocentralele de pe Argeș și de la Porțile de Fier».

SPRE INDUSTRIALIZAREA ENERGIEI NUCLEARE

«Tot mai largi aplicații își găsește și fizica nucleară. De altfel, Programul nuclear național elaborat la noi în țară are drept scop principal industrializarea energiei nucleare. Fizicienii noștri au obținut bune rezultate în studierea rezonanței magnetice, în microscopia electronică, în spectrometria cu neutroni și radiochimie, în elaborarea unor metode de analiză a materialelor nucleare iradiate, în aplicațiile izotopilor stabili la prospecțiunile petroliere și în alte domenii, în elaborarea și construcția de aparatură electronică și de măsură, necesară unor tehnici nucleare cerute de industrie, printre care un loc aparte îl ocupă betatronul mobil de 15 MeV etc.»

«Un sector de o deosebită importanță este cel al științelor agricole, unde scopul principal al investigațiilor a urmărit și urmărește sporirea producției vegetale și animale. Datorită acestor studii, în producția vegetală au fost introduse noi soiuri și hibrizi de plante agricole și hortivitice de mare productivitate, cu însușiri calitative și tehnologice superioare. S-a urmărit, în același timp, stabilirea diferențiată a măsurilor agrotehnice specifice diferitelor culturi de cereale, plante tehnice și furajere, de legume și soiuri de viță-de-vie».

Complexitatea unei economii moderne în plină dezvoltare impune și necesitatea organizării științifice a conducerii întreprinderilor. Este oare o problemă pur economică? «Nicidecum — ne răspunde interlocutorul nostru. De altfel, astăzi prea puține direcții de cercetare sau de producție s-ar putea spune că aparțin în exclusivitate unui domeniu sau altuia. Firește, nevoia de a rezolva aceste probleme de conducere, de planificare, de optimizare a luării deciziilor, a impulsionează considerabil științele economice, în particular calculul economic și cibernetica economică».

DE CE «ANTICIPARE» PE ZECE ANI?

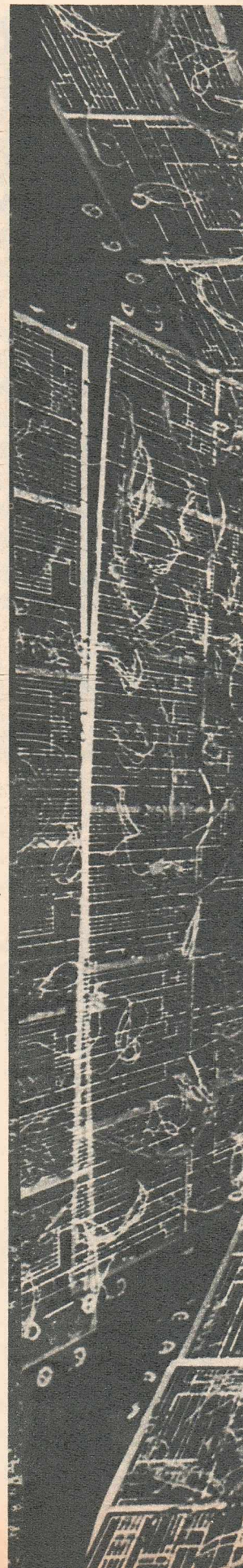
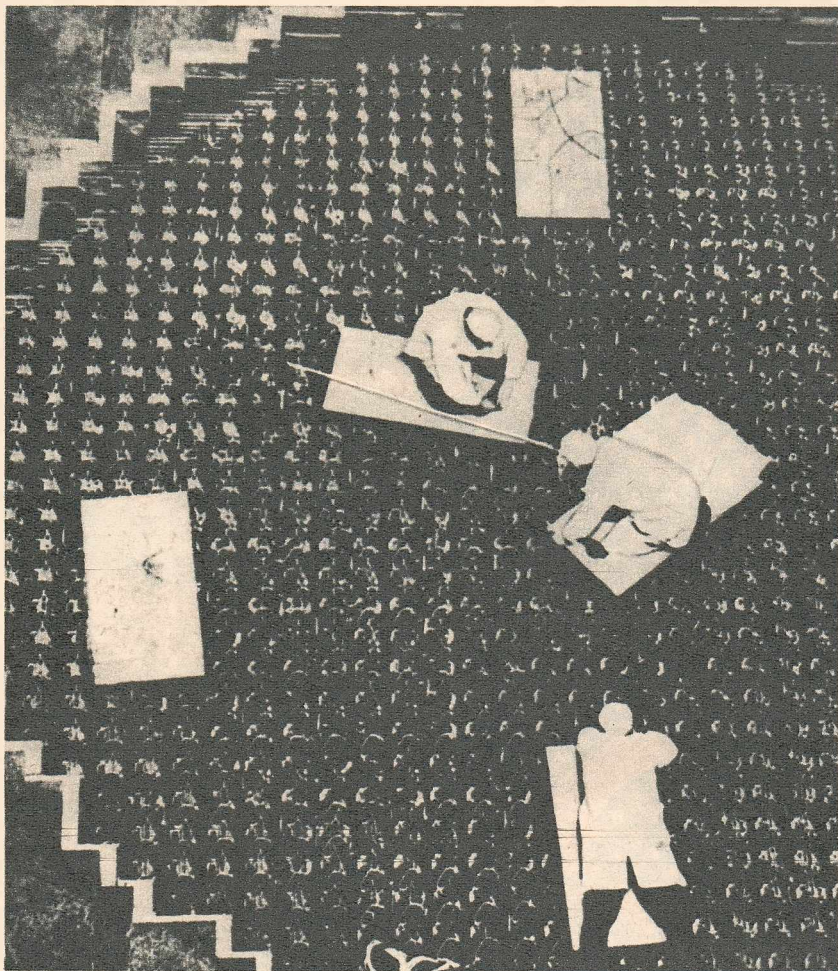
Trecerea la o nouă etapă — dezvoltarea multilaterală a societății noastre socialiste, preconizată de Congresul al X-lea al partidului — oferă științei un câmp de activitate și mai larg ca pînă acum. Care sînt obiectivele cercetării în perspectiva cincinalului începînd anul acesta? «În linii mari — ne răspunde acad. N. Teodorescu — direcțiile fundamentale ale politicii partidului în domeniul științei prevad legarea și mai strînsă a teoriei de practică, a cercetării fundamentale de cea aplicată, valorificarea cercetării în practică înțelegînd în sensul cel mai larg, precum și stabilirea unor domenii prioritare de cercetare. Aș vrea să subliniez un fapt deosebit de important și anume că liniile directe ale cercetării științifice sînt trasate nu numai pentru cinci-

nală. În acest scop se lucrează la elaborarea unui program special, a cărui organizare și aplicare în practică reprezintă — așa cum spuneam mai înainte — o activitate de durată care cuprinde cel puțin actualul și viitorul cincinal».

În continuare, interlocutorul nostru ne-a arătat că obiectivele acestui sistem cuprind o arie largă de probleme, de la studiul caracteristicilor fluxurilor informaționale specifice și pînă la organizarea de centre de calcul dotate cu mașini electronice, care vor fi conectate într-o unică rețea ce va «acoperi» întreaga activitate social-economică de pe tot cuprinsul țării. Firește, abordarea acestor sarcini noi presupune și o activitate largă de formare a cadrelor de specialiști de diverse niveluri, în stare să conducă și să asigure funcționarea Sistemului informațional.

MATEMATICA — UN «LIANT»

...O discuție cu un savant matematician, chiar dacă se referă la problemele generale ale științei, nu poate să nu

nalul în curs, ci pe perioada 1971-1980. Alegerea unei perioade atât de mari corespunde evoluției rapide a științei și tehnicii actuale, care impune cercetării, pe de o parte, să ia în considerație problemele de acută actualitate, iar pe de altă parte să privească spre viitor. De altfel, experiența mondială arată că o asemenea perioadă de anticipare este optimă pentru multe direcții de cercetare și concordă cu necesitățile de dezvoltare ale societății. Mă refer, mai ales, la programul de dotare cu mijloace electronice moderne de prelucrare a informației; la dezvoltarea aplicării matematicii în economie; la introducerea, dezvoltarea și generalizarea sistemului informațional unitar; la aplicarea cercetărilor fundamentale din fizică; la crearea de noi tipuri de produse alimentare; la investigațiile pentru obținerea unor noi tipuri de oțeluri și de materiale înlocuitoare. Printre obiectivele majore ale științei în perspectiva cincinalului și a decenalului se mai înscriu atât dezvoltarea cercetării fundamentale în domeniile în care avem o poziție de prestigiu în știința mondială, cît și încurajarea studiilor interdisciplinare, adică a disciplinelor de frontieră și de sinteză».

SISTEMUL INFORMAȚIONAL UNITAR ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ

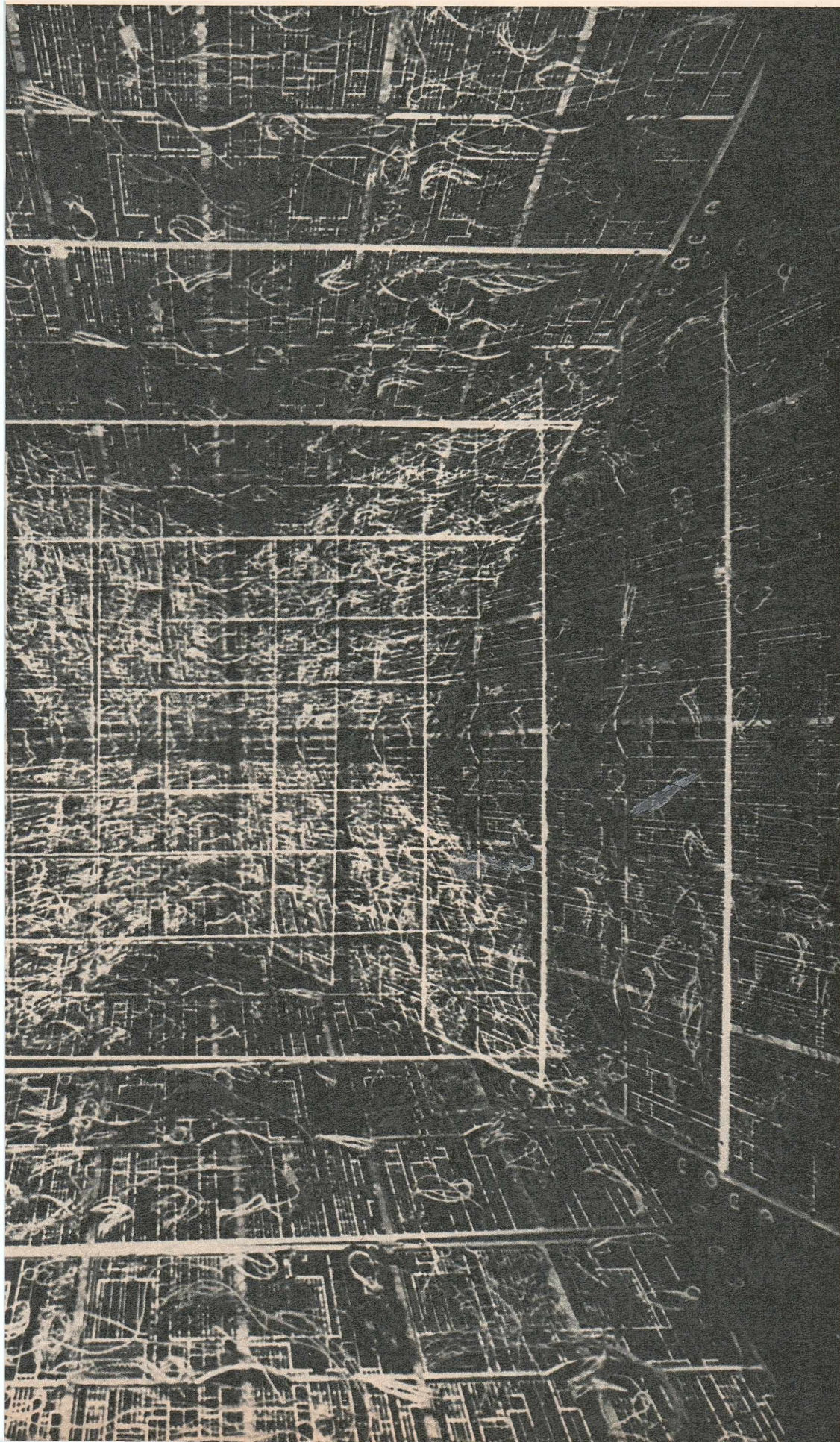
În cursul convorbirii, acad. N. Teodorescu s-a referit pe larg la crearea unui sistem informațional unitar. «De fapt astăzi se pune cu extremă acuitate o necesitate ce există de foarte multă vreme: obținerea operativă a unor informații ample. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, vorbind la Consfătuirea din toamna trecută cu specialiștii în informatică, sublinia, între altele, necesitatea introducerii treptate a Sistemului informațional unitar în economia națio-

Două fotografii cu valoare de simbol: revoluția informației («interiorul») unui calculator electronic — fotografia din dreapta și revoluția energiei (asamblarea unui reactor atomic — fotografia de sus). Sînt realități pe care cincinalul abia terminat și cincinalele următoare le înscriu tot mai pregnant și în viața României socialiste.

jungă și la matematică. Și aceasta nu pentru că am vrea să fim excesivi de politicoși, nici pentru că interlocutorul nostru ar avea intenția unei pledoarii *pro domo*, ci, pur și simplu, pentru că vorbind despre diferitele ramuri ale științei contemporane nu poți omite liantul lor principal, care nu e altul decât matematica. «Revoluția tehnico-științifică — ne spunea acad. N. Teodorescu — a pus în lumină aplicabilitatea chiar și a formelor celor mai abstracte ale matematicii într-o serie de domenii la care acum trei decenii nimeni nu s-ar fi gândit. Sigur, există ramuri ale științei, ca fizica, mecanica, astronomia, unele științe tehnice, ca electrotehnica, construcțiile de mașini, telecomunicațiile, construcțiile, unde matematica avea dintotdeauna puține aplicații. Astăzi însă, mai ales datorită introduerii în practica tot mai largă a calculatoarelor electronice, matematica este solicitată în cele mai diferite discipline. Și dintre acestea, în primul rând trebuie amintită economia, unde matematica superioară a devenit indispensabilă și puțin pentru planificare, pentru rezolvarea problemelor

de conducere și a celor de gestiune. Pentru a răspunde acestor solicitări, s-au dezvoltat studii originale în teoria probabilităților și în statistica matematică, în teoria algoritmilor, în cea a grafelor, a jocurilor, a firelor de așteptare, a informației, a codurilor, a deciziilor, în programarea matematică, în informatica teoretică, în logica matematică, în lingvistica matematică etc. Din ce în ce mai mult pătrunde matematica — e vorba, mai ales, de teoria codurilor, a informației, a jocurilor strategice — în cele mai «ne-așteptate» zone ale științelor sociale, inclusiv în arheologie, lingvistică, sociologie, fără să mai vorbim de biologie, unde biomatematica — alături de biofizică și de biochimie — deschide cercetătorilor perspective largi, mai ales în descifrarea codurilor genetice».

«Toate aceste cercetări — ne-a spus în încheiere acad. N. Teodorescu — dezvoltate în cincinalul trecut, capătă noi dimensiuni pe fondul mobilizator al sarcinilor actualului cincinal, în care se reflectă cerințele revoluției tehnico-științifice contemporane».

creație

de Henri WALD

Natura nu creează. Ea se dezvoltă, execută programul genetic înscris în structura acizilor nucleici din cromozomi. Natura are tendințe, nu intenții. Ea nu este nici vitregă, nici binevoitoare, ci indiferentă. Numai omul este creator, deoarece numai el, inventând unealta și vorbirea, a reușit să «iasă» din natură, să i se opună și, încetul cu încetul, să o cunoască și să o stăpânească. Creația este un act de răzvrătire. Omul este nemulțumit cu ceea ce îi oferă natura și de aceea începe să-i adauge cultură.

Ca **descoperire**, creația este asigurată de unitatea dintre natură și om, dar ca **invenție**, creația este alimentată de **opozitia** dintre om și natură. Într-o lume în care esențele inteligibile nu sînt accesibile direct, ca în raiul lui Platon, ci indirect, prin fenomenele sensibile prin care se manifestă, omul nu poate stăpîni natura prin practică decât dacă se supune legilor ei prin teorie. Adevărurile reflectă realitatea, dar sînt creații omenești. Omul nu poate cunoaște decât **omenește** ceea ce există independent de om...

Gîndirea străbate distanțele dintre fenomen și esență prin scurtcircuitarea distanței dintre sensibilitate și rațiune. Creația este, în primul rînd, străfulgerarea prin care percepțiile se conceptualizează dînd naștere unei noi idei. **Evrika** înseamnă că «perceperea» s-a transformat în «priceperea», că rațiunea a izbutit să scoată la iveală esența inteligibilă din oglindirea sensibilă a fenomenului. Cu cît esența căutată se află mai departe de fenomenul perceput, cu atît «cîmpul de creație» care se întinde între sensibilitate și rațiune trebuie să fie mai amplu și mai cultivat. Cum ar fi reușit altfel Marx să parcurgă distanța întortocheată care unește dar și desparte «prețul» mărfurilor de «munca socialmente necesară» din care izvorăște «valoarea» lor?... O întimplare obișnuită nu prilejuește o descoperire excepțională decât dacă i se întîmplă unui om excepțional. Nu **mărul** care cade într-un cap, ci **capul** în care cade un măr poate descoperi legea gravitației... Ca să descoperi că pomul din fața ta este un cais nu este necesar ca rațiunea să se fi îndepărtat cîte știe cît de sensibilitate, dar ca să întrezărești penicilina într-un mușgai trebuie ca rațiunea să-și fi cîștigat mult mai multă independență față de sensibilitate. Uneori rațiunea este nevoită să contrazică informațiile primite din partea simțurilor pentru a ajunge la adevăr. Copernic și Einstein nu sînt singurele exemple.

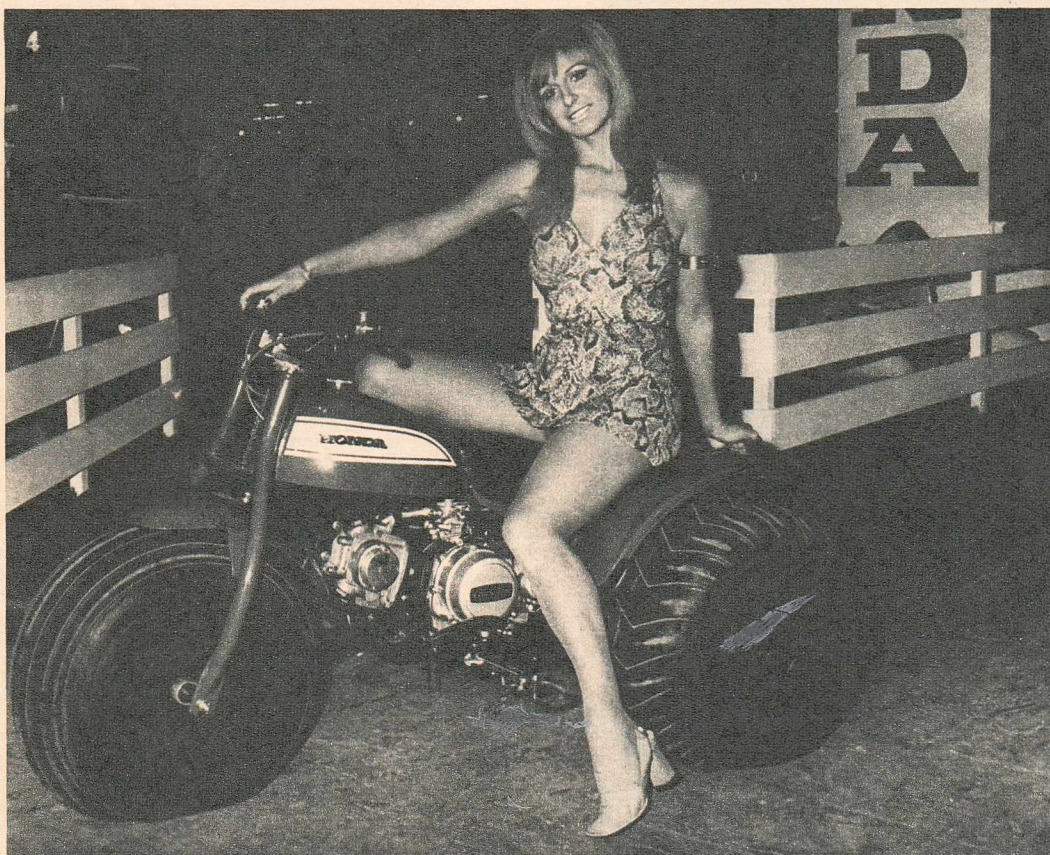
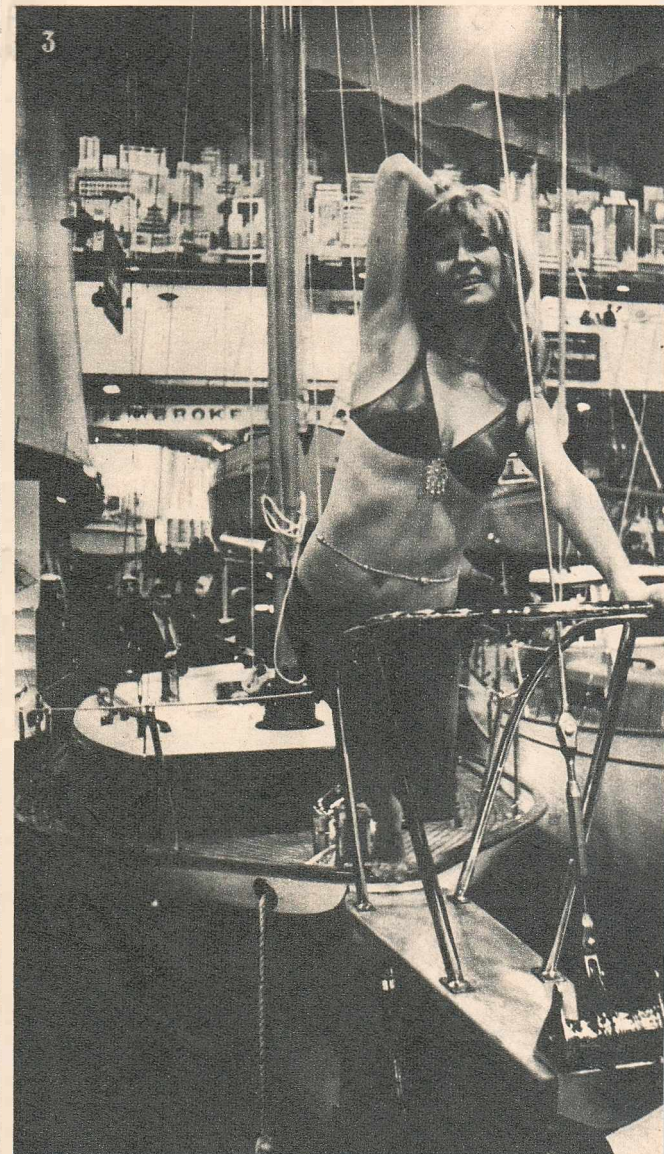
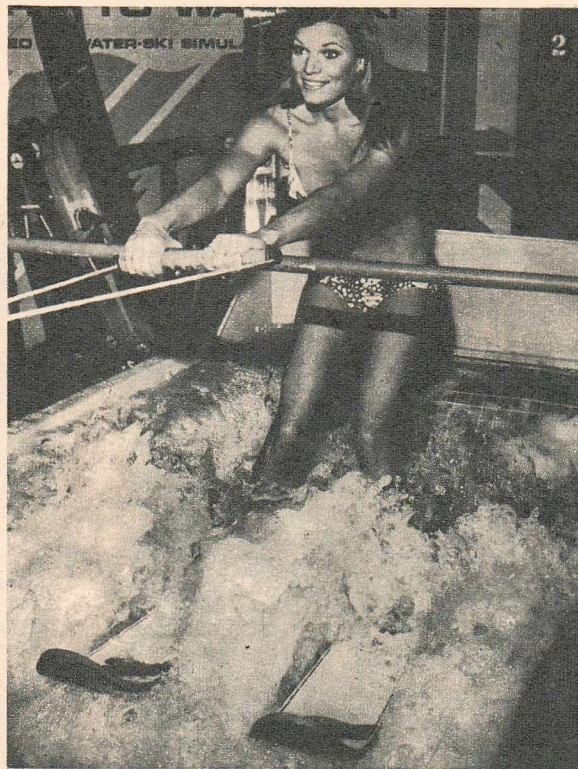
Omul este singura ființă creatoare, deoarece, prin inventarea uneltei, poate produce mai multă valoare decît consumă, iar prin inventarea vorbirii, poate furniza mai multă informație decît primește. Istoria omeneirii a început cu adevărat o dată cu apariția plus-produsului și a plus-informației. Însă, după cum circulația banilor ascunde faptul că munca poate să realizeze un plus-produs, tot așa circulația ideilor ascunde faptul că vorbirea poate să creeze o plus-informație. Plus-informația rezultă din capacitatea omului de a abstractiza și de a generaliza cu ajutorul vorbirii.

Vorbele nu se mulțumesc să indice prezentul, ci făcînd posibile, prin energia lor metaforică, abstractizarea și generalizarea, ele vizează esența reiterativă a lucrurilor și prospectează astfel și viitorul. Importanța prețurilor lasă în umbră rodnicia muncii în fabricarea mărfurilor, iar strălucirea înțeleșurilor lasă în umbră fecunditatea vorbirii în formarea ideilor. În vreme ce orînduirea capitalistă speculează plus-produsul realizat prin muncă, filozofia idealistă speculează plus-informația realizată prin vorbire. Plus-produsul devine «venit», iar plus-informația devine «Idee», absolută sau apriorică. Munca neplătită a lucrătorilor generează capitalismul, iar activitatea ignorată a vorbirii generează idealismul.

O idee filozofică este atît de îndepărtată de vorba prin care s-a format și se exprimă încît pare că vine din altă lume, transcendentă sau transcendentală. Înțeleșul unei categorii filozofice fiind universal, vorba prin care circulă devine transparentă și aproape imperceptibilă. Uitarea vorbirii favorizează idealismul. Însă tot atît de idealistă este și uitarea contemporană a gîndirii.

Ideile se formează, se păstrează și se dezvoltă în și prin vorbire. Organizarea socială are nevoie să se știe, în primul rînd, ceea ce este comun și deci comunicabil în diferitele lucruri cu care au de-a face oamenii și în diferitele atitudini umane față de ele. Dezvoltarea societății cere însă să se treacă de la oglindirea însușirilor comune la reflectarea proprietăților generale și apoi la cunoașterea trăsăturilor universale. **Comune** sînt însușirile prin care se **aseamănă** unele lucruri, **generale** sînt proprietățile prin care se **identifică** toate lucrurile de același gen, iar **universale** sînt trăsăturile **inerente** oricărui lucru.

Prin limbaj, societatea pune la dispoziția fiecăruia principalul instrument de creare a ideilor.

la urma urmei sînt expoziții...

Practica nouă. De cînd există expoziții (cu sau fără vînzare și indiferent de obiect), scenografia lor a fost considerată de către organizatori ca esențială. Iar dacă avem în vedere acele expoziții din țările capitaliste avansate, unde, între vecinii expozanți există vechi și acute relații de rivalitate comercială, ne putem ușor imagina că spiritul lui «care pe care» se va manifesta și în căutarea celor mai năstrușnice idei în materie de prezentare a exponatelor. Încercăm, cu ajutorul imaginilor fotografice luate în câteva expoziții londoneze, să ilustrăm această idee.

1) Bineînțeles că Linda Frost (21 de ani) n-a condus în viața ei o motocicletă. Dar, după părerea producătorilor motocicletei «Munch», dacă, pe lângă date precum centimetri cubi — capacitate, cai putere — forță litri de benzină — consum etc., va sta și Linda, vizitator expoziției de motociclete de sport și rutiere, recer deschisă, se vor opri o clipă în plus în fața exponatelor «Munch».

2-3) Să ne aruncăm o clipă privirile și în sălile expoziției internaționale de ambarcații și articole de sport acvatice deschisă la Earls Court. Aici o s-o vedem de pildă, pe Diane Terry demonstrînd, în ținută cores punzătoare, excepționalele calități ale «ultimului răcnet» în materie de schi pe apă realizat de firma X în timp ce Vicki Hodge va arăta, prin toată atitudinea și cît de plăcută este viața pe noul model de iaht prezentat de firma Y.

4) COLEX'71 este titlul unei alte expoziții internaționale prezentînd motociclete, autoturisme, rulote și alți obiecte pentru vacanța în aer liber. Triciclul «Honda» o minune a minunilor, de 7 cai-putere, cu schimbător automat de viteză, puțin circula pe cele mai accidentate terenuri etc., etc., este prezentat de domnișoara Anita Paul. Și are Anita un dar de convingere...

5) Iată și o expoziție de obiecte pentru iluminat public. Firește, cumpărători, de data asta, nu mai sînt persoane particulare. N-are a face! Este de presupus că dl. primar cutare sau dl. consilier cutare, care-și va pune semnătura pe comanda de felinare, o vor face cu inima mai ușoară după ce o vor asculta pe miss Carol Attenborough laudînd calitățile exponatelor.

de Emanuel VALERIU

Conferințele continuă... dar cum?

Nu, rubrica noastră nu are de gând să vă poarte acum prin toate forurile care-și țin conferințele obișnuite ori extraordinare, deoarece, în ciuda frecvenței excepționale (în privința numărului și ritmului), a reuniunilor de tot felul, dar cu aceeași titulatură, credem că o conferință este — cel puțin teoretic — un fapt serios. Când niște oameni se adună spre a dezbate o problemă înseamnă că ei au început să priceapă că tocmai schimbul de păreri este mijlocul cel mai bun în vederea unor rezolvări de situații. Cu atât mai mult cu cât o fac cei cu opinii diferite despre o situație sau alta.

Mă refer și la așa-numitele conferințe de presă, obicei de mare prestigiu pentru cei care le convoacă și care consideră că — la anumite intervale — este necesar să apeleze la serviciile ziarelor și revistelor spre a informa opinia publică despre activitatea forului respectiv ori, pur și simplu (așa pare cel puțin la prima vedere), spre a afla și ce gândesc reprezentanții opiniei publice în legătură cu exercitarea unor mandate de către cei cărora acestea le-au fost acordate. Desigur, cele de mai sus nu au pretenția unei definiții. Ele ne-au servit doar ca simplu argument întru exprimarea unei nedumeriri de loc personale. La noi în țară, de mai mulți ani, s-a născut obiceiul de a organiza conferințe de presă în mai toate sectoarele vieții sociale. Din acest loc am solicitat, nu o dată, ca și forurile sportive să adopte sistemul informării publicului asupra unor probleme interesante prin intermediul presei. Așa, bunăoară, îmi amintesc despre Comitetul Olimpic Român care — de regulă — organizează conferințe de presă doar în preajma J.O., adică destul de rar, cu toate că a fost solicitat s-o facă mai des.

Federația de fotbal s-a dovedit mai consecventă, în ultimul an ținând oarecum regulat aceste întâlniri cu ziaristii sportivi. Dar, în același timp, ne-am arătat mîhnîți și surprinși că, tunci cînd îi convoacă pe profesioniștii scrisorii, aceeași federație o face după criterii subiective. Revista noastră nu a primit nici o dată o astfel de convocare, luînd cunoștință prin alte publicații de ținerea respectivelor întruniri ale ierarhului federal cu presa. Nu avem pretenția ca acești activiști să citească toate publicațiile. Dar să nu fi aflat cei care se ocupă cu propaganda federației de fotbal că există și alte publicații în țara celor pe care le primesc gratuit sau nu? Trebuie să crezută.

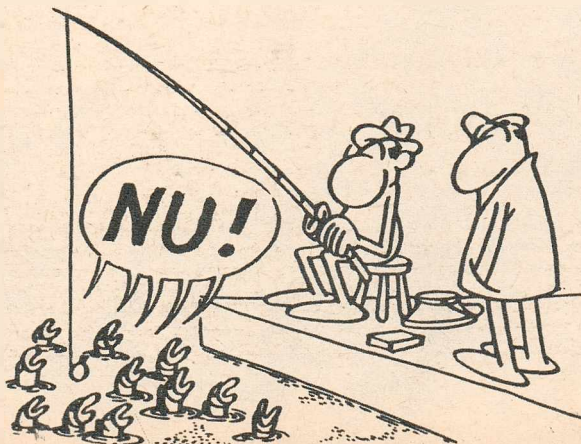
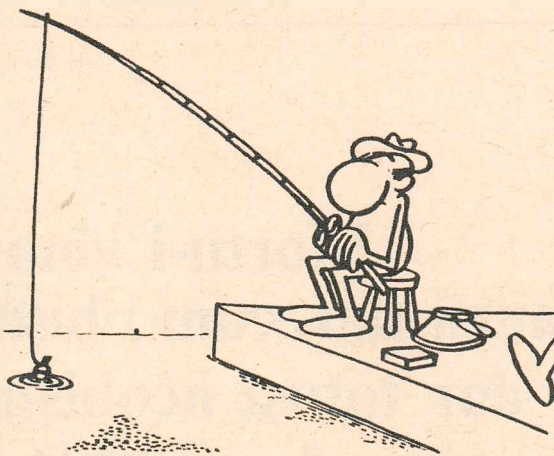
Știu că F.R.F. a mai avut niște președinți care «supăraseră» pe ziaristi crezînd că ignorîndu-i ei merge mai bine treburile. Nu mai știu cum se cheamă că s-au schimbat de mult... Sînt cei de azi, de la federație, atît de binevoitori cu unii dintre noi, încît vor să ne scutească de încă o dințară? Tot nu cred. Atunci? Să prefere ei ca propria lor activitate să fie circumscrisă la unul sau două ziare? Nu și-ar cunoaște interesul. Dacă aș fi bucurat să aflu direct că, pentru prima dată, F.R.F. și-a socotit bine bugetul trăind pe propriile picioare, mai cu seamă că aci, în «Flacăra», am susținut și noi ideea autonomiei. Ce să ne lase federația să plecăm urechea la onurile străzii în legătură cu întîrzierea pleării Rapidului în Brazilia? Sau poate federația a dat că la asemenea conferințe ziaristii obișnuite să pună și întrebări (de obicei indiscrete, că aia sîntem presa: să fim curioși).

O soluție ar exista: să le convoace la sala Dalles din Ateneu (sala nu restaurantul) și să pună condiții de intrare. Oricum, metoda secretă nu se poate aplica cu ideea unei conferințe de presă. Și, vă Domnului, fotbalul nu mi se pare un domeniu nici al secretelor și nici al conspirațiilor. Nu ne mă crede să apeleze la testul... Cooper.

UMOR DE PESTE HOTARE

—Am impresia că mă place...
De cîte ori trec pe-aici, se ține după mine...

dialog cu cititorii

de H. DONA

Este probabil inutil să mai subliniem că toate, absolut toate scrisorile pe care le primim de la cititorii noștri, indiferent de natura lor sau de felul în care sînt scrise, ne sînt la fel de prețioase, și tuturor căutăm să le dăm răspunsul cel mai potrivit. Desigur, în coloana care ne stă săptămînal la dispoziție nu putem sta de vorbă decît cu o mică parte dintre cei care ne scriu; ceilalți primesc, toți, răspuns prin scrisoare și mulți își văd propunerile luate în considerație în cadrul altor rubrici ale revistei. Din păcate, uneori încîmpinăm dificultăți în buna rezolvare a corespondenței chiar din partea unor cititori. Mai sînt unii care, din motive pe care nu le putem înțelege, refuză să se iscălească. O cititoare din Hirșova, jud. Constanța, care și-a păstrat mai multă vreme anonimul, semnează ultima scrisoare, dar ne roagă («ne imploră») să nu-i dăm cumva numele. De ce? Toți cititorii sînt egali și din moment ce tuturor celor citați în dialog (cu excepția unor cazuri de forță majoră) le dăm numele și adresa, nu vedem de ce am crea cuiva condiții speciale. Oare faptul că este o mare admiratoare a Margaretei Pislaru e un motiv de rușine? Și eu sînt un admirator al simpaticei noastre cîntărețe și nu mă sfîesc să mă iscălesc sub această declarație. Alt cititor, care ne cere unele date despre Dan Spătaru și ne anunță că vorbește în numele «tinerilor din Slobozia-Ialomița» (n-am știut pînă acum că la Slobozia a avut loc un referendum pe această temă!) «uită» de asemenea să semneze.

Avem și alte cazuri. Sînt cititori care, pentru a obține un răspuns, cred că e necesar să ne flateze, și-și încep scrisorile printr-o declarație de admirație și fidelitate față de «Flacăra». Tuturor acestora le propunem: treceți la plebiscit! Mai ales că excesul de zel poate duce la demascarea unor inocente neadevăruri. Astfel, o cititoare din Arad ne scrie: «Veșnic citind revista, am văzut că aveți o rubrică cu diverși cetățeni care doresc să corespundă cu alți cetățeni pe diverse teme etc.». Nu știm la cît se reduce veșnicia corespondenței arădene, dar o asemenea rubrică nu mai apare de peste patru ani. Nu era mai cîștinat să ne spună că de-abia acum intenționează să citească «Flacăra»? I-am fi răspuns cu aceeași bunăvoință.

Și acum, trei răspunsuri scurte la trei ecouri pe marginea unor texte apărute în revistă. Cititorul Constantin Petrache din Constanța ne semnaleză că defecțiunile în ce privește transportul în comun din București, semnalate în ancheta «Un cumplit devorator de timp», se întîlnesc întocmai și la Constanța. «Probabil că ambele întreprinderi lucrează după un același plan», conchide mucalitul nostru cititor. O fi așa, n-o fi așa, noi ne rezervăm plăcerea de a ne extinde ancheta și la Constanța. Pe cititorul Emanuel Bandu din București îl asigurăm că vom ține seama de sugestiile dumisale pe marginea prezentării unor opere de Tiziano. În fine, cititoarea Domnica Gheorghian din Sighetul Marmației are dreptate, dar nu sută la sută. Lemurul, despre care s-a scris în nr. 3/71, trăiește mai cu seamă în Madagascar, dar nu numai acolo, ci și în unele regiuni ale Africii tropicale (și nu «de vest», cum greșit s-a scris în revistă).

Cititorul D. Marcian din Brașov ne face imputarea «că prea glumim» despre fel de fel de lucruri, că ne permitem «ironii cu privire la lucruri serioase», că, într-un cuvînt, nu avem un ton suficient de grav. Și, în definitiv, de ce am avea un asemenea ton? Solemnitatea generalizată, sentențiozitatea, refuzul ironiei denotă nu numai uscăciune sufletească ci, adesea, și nesiguranță în stăpînirea valorilor culturale, crispă provenită dintr-o lipsă de înțelegere autentică a fenomenelor. În general, un om care face abia primii pași (nesiguri) pe tărîmul culturii se simte dezonorat dacă rîde la filmele cu Stan și Bran; un asemenea personaj mimează interesul pentru «profunzimi» și gravități. Lui nu-i va plăcea «Șirba popilor», ci cîntecul «filozofice» ale lui Al. Mandy pe care, învingîndu-și plictiseala copleșitoare, le va asculta pînă la capăt, convins că a luat «o baie de metafizică». În ce ne privește, noi ținem cu cei care totdeauna au rîs cu poftă, văzînd un personaj solemn și grav alunecînd pe o coajă de banană (sau, în celelalte unsprezece luni ale anului, pe o coajă de cartof).

O propunere oarecum insolită ne face cititoarea Elisabeta Furlan din Tg. Jiu: să publicăm mesaje adresate de cititori celor dragi lor. Ni-e teamă că am face astfel concurență «Micii Publicități» din «România liberă» și alte ziare. Și apoi, procesul de tipărire durează la noi foarte mult, uneori chiar patru săptămîni. Mai operativă ar fi folosirea poștei; cum merge poșta noastră, o recomandată expres în maximum două-trei săptămîni ajunge la destinație.

Un accident... un proces... sau drumul lung și curat al adevărului

de Sergiu ANDON

Mortu-i vinovat? O cauză oarecum obișnuită dar totuși neobișnuită. Procesul care a durat 1201 zile.

Într-o dimineață de primăvară, pe șoseaua Brașov-Făgăraș, la o curbă cu nume poetic — «Fântâna de sub coastă» — s-au tamponat fulgerător două camioane. Circulau în sensuri opuse. Unul dintre ele, încărcat cu oameni și cu miei, a fost azvirlit pe partea (să-i zicem) stîngă a șoselei. Celălalt, un vehicul cu inscripția «ȘCOALĂ», a fost răsucit în loc cu mai mult de o sută optzeci de grade și s-a oprit pe marginea opusă a drumului. Când infernul de o clipă s-a stins, cu zgomotele și luminile lui nefirești, când liniștea — și mai nefirească — s-a așternut din nou peste cîmpie, pasagerii primei mașini, vătămați, vătămați grav sau nevătămați, au putut să-i vadă pe toți cei trei ocupanți ai cabinei autocamionului rival proiectați pe asfalt. Doar unul dintre ei mai mișca și a fost transportat la spital. De aici și de atunci a început drumul lung și spinos al căutării adevărului.

Dintr-o privire, analiștii chemați și nechemăți ai locului faptei și-au format părerea infailibilă (cine nu se pricepe în materie de circulație?) că vinovat de producerea accidentului se face «autocamionul» cu inscripția «ȘCOALĂ». Un «Carpați» de culoare vernil, cu dublă comandă. Părea evident că vehiculul inocent, un «GAZ» de 2,5 tone, circulase cuminte pe partea lui dreaptă, în timp ce bolidul opus i-a tăiat curba și calea. Așadar... șoferul «Carpați»-ului!

Deși accidentul egalizase pentru moment soarta celor trei persoane din cabina mașinii «vinovate», prin lipirea tuturor de asfalt, se părea că identificarea omului de la volan nu ridică nici o problemă. Nu era de stabilit decît care dintre ei era șofer.

Ancheta a întîmpinat de la început dificultăți: fiecare dintre cei trei, în virtutea unei calități sau alteia, ar fi putut conduce mașina. C.C., mort pe loc, fusese șoferul propriu-zis al ca-

mionului și instructor la Școala de șoferi profesioniști-Turnișor, căreia îi aparținea vehiculul; tînărul Gh. B., de asemeni decedat, fusese elev la aceeași școală, făcea parte din grupa instructorului C.C., iar mașina — după cum ați reținut — avea dublă comandă; în sfîrșit, Gh. P., supraviețuitorul, revizor contabil principal în ministerul tutelar, poseda și el permis de conducere, dar, mai ales, era cunoscut pentru pasiunea de a străbate șoselele învecinate școlii ori de cîte ori venea în inspecție și pentru obiceiul de a cere cu insistență șoferilor profesioniști să-i încredințeze volanul. În ziua cu pricina el se afla în verificare și plecase fără nici un motiv la drum, posibil decît a fi dorit încă o dată să-și satisfacă *microbul*.

Întrebat, revizorul contabil a declarat din primul moment că autocamionul a fost condus de decedatul C.C., iar el se afla la mijloc, între șofer și elevul Gh. B.

Nici conducătorul, nici pasagerii cei mulți ai «GAZ»-ului nu observaseră cine s-a aflat la volanul mașinii care le-a tăiat calea. S-ar fi, ajuns, așadar, la vechea și de trist renume zicală «mortu-i vinovat». Numai că, mai mult decît numărul victimelor și decît marea prejudiciu material creat, înseși legile certitudinii, adică ale dreptății, obligau ca afirmația lui Gh. P. să fie verificată. Cu atît mai mult, cu cît la locul faptei se afirmase insistent că *el, supraviețuitorul*, comisese accidentul. Cine putea da amănunte?

Desigur că organele de anchetă au trebuit să ajungă la o ipoteză oficializată. Preferăm însă ca din acest stadiu să rulăm filmul procesului în dialog pe dosar cu persoana pe umeri și conștiința căreia a apăsât, în mod cel mai direct, răspunderea activității justițiare, cea care a trebuit să țină fără tremur în mînă balanța dreptății președinta completului de judecată și a Judecătorei Făgăraș — Otilia Stoica. Nu de altceva, dar pe parcursul celor 11 termene ale judecării în fond, în treaga anchetă penală a fost nu numai reluată, ci și completată cu toate probele posibile și imposibile, cu tot ceea ce ca investigații era omenește posibil.

Primul pas a fost identificarea necunoscuților, martori vizuali, cei care lansaseră afirmația categorică de la locul accidentului. Erau doi. Primul —

I.P. — mergea spre Șercaia și făcuse autostopul în fața Casei de cultură din Făgăraș. Camionul cu pricina a oprit la semn și i s-a oferit posibilitatea să se urce în caroserie. El a refuzat iar mașina a plecat mai departe, nu înainte ca martorul să fi observat ordinea de așezare a ocupanților și cine era la volan. Peste o jumătate de oră a luat o camionetă de ocazie și s-a trezit la locul accidentului. Era firesc să se fi oprit cu emoție în fața autocamionului făcut zob, în care — dacă nu ar fi existat un capriciu de moment — trebuia să se fi aflat și el. Al doilea martor — inginerul I.S. — remarcase mașina tot în Făgăraș, datorită unei deformații profesionale: lucrează la o autobază I.T.A. Mergea spre serviciu și, citind inscripția «ȘCOALĂ», a privit mai atent pe cei din cabină. L-a frapat eleganța bărbatului pleșuv care conducea. Curînd, după ce a ajuns la birou, un telefon a adus vestea groaznicului accident și amănuntul că în el e antrenată o mașină pentru elevi. Curiozitatea, faptul că evenimentul se petrecuse aproape de oraș, posibilitatea de a se deplasa imediat, l-au determinat pe inginer să meargă la fața locului. I.P. și I.S. au fost cei ce au afirmat că mașina «Carpați» nu fusese condusă de nici una dintre persoanele ulterior decedate. Tot ei au recunoscut în persoana revizorului contabil internat în spital pe omul de la volan. S-a făcut și o recunoaștere a hainelor acestuia.

— Cauza părea lămurită, chiar fără recunoașterea inculpatului.

— Dimpotrivă, eram departe de a ne considera edificați. Am primit cele două mărturii cu unele rezerve. I.P. s-ar fi putut să fie influențat de impresia primejdiei care-l ocolise. Pentru I.S. ne-am pus întrebarea dacă, admitând că mașina i-a atras atenția, putea observa din mersul acesteia, *prin parbriz*, caracteristicile ocupanților. Am obținut date, spre exemplu, că forma concavă, unghiul de înclinație și compoziția sticlei geamului parabolic al autocamionelor «Carpați» sînt construite special ca să nu dea fenomene de reflexie pentru privitorul din afară, ceea ce ar stînji circulația celorlalte vehicule. Deci, I.S. a putut vedea. Totuși, circumspecția noastră era hrănită continuu de apărătorii inculpatului, care chiar persiflau pe cei doi martori, afirmînd, la un moment dat, că și s-au comportat «ca într-un film polițist», «urmăritori asidui ai accidentului». A trebuit să identificăm nașinile cu care cei doi martori au ajuns la locul faptei.

— Apărătorii? Au fost mai mulți?

— Da. Inculpatul Gh. P. a avut trei avocați.

— Care este numărul maxim permis de lege?

— Nelimitat. În fața instanței o persoană se poate prezenta cu cîți apărători dorește.

— Cele două mărturii se coroborau însă și cu cinci declarații ale unor alariați de la școala de șoferi, care au scris fără echivoc practica lui Gh. P. e a prelua la drum volanul...

— ... Da. Dar cît timp revizorul contabil se aflase în verificare la acea unitate nu puteam exclude eventualitatea unor resentimente. Mai mult — admitînd că Gh. P. conducea în timpul recerii prin Făgăraș, n-aveam dreptul să conchidem *automat* că tot el a condus și în momentul accidentului.

— Bine, dar reaua lui credință, insis-

tența cu care a negat că a ținut vreodată volanul în mînă?...

— Acestea nu sînt argumente pentru un judecător.

Așa se explică prezența la dosar a unei expertize efectuate de trei specialiști cu grade universitare, dintre care doi conferențieri de la Institutul Politehnic din Brașov.

— Este proba cea mai *de greutate*.

— Mă rog, *literar* dacă vrei. Pentru că legea nu admite nici o ierarhizare a mijloacelor de probațiune.

Expertiza menționată a oferit instanței un martor neașteptat: FORȚA CENTRIFUGĂ. Cei trei ocupanți ai cabinei fuseseră proiectați pe șosea, pe ușa din dreapta, în timpul *răsucirii* în loc a autocamionului «Carpați». Distanța la care s-au aflat ei după azvîrlirea în afară a permis reconstituirea ordinii de așezare în cabină. Ea concorda cu declarațiile celor doi martori oculari: Gh. B. lîngă ușă, C.C. la mijloc, Gh.P., inculpatul, la volan. Concluziile expertizei tehnico-balistice mai erau confirmate și de expertizele medico-legale. Victimele fuseseră cu atît mai traumatizate, cu cît s-au aflat la o distanță mai mare de centrul rotației, deci mai departe de volan. În plus, în prima fracțiune de secundă a șocului, ei se izbiseră și de componentele cabinei, suferind leziuni care respectau aceeași proporție.

— Și totuși, ați admis supraexpertize, nu numai tehnico-balistică, ci și medico-legală.

— Apărarea releva că pe schița cercetării locului faptei inculpatul apare, înainte de ducerea la spital, într-o poziție cel puțin dubioasă: în spatele autocamionului. Nu se putea trece peste acest amănunt.

Rezultatul supraexpertizelor a survenit ca două lovituri de teatru. Cea tehnică (efectuată de data aceasta de cadre universitare din Capitală) admitea calculul anterior dar ridica ipoteza că, în timpul șocului, ordinea de așezare a ocupanților cabinei putea fi inversată. Cea medico-legală (efectuată de Institutul central de cercetări științifice în materie) răsturna în și mai mare măsură concluziile provizorii: pur și simplu se afirma că proiectarea nu a survenit pe ușa din dreapta, ci pe cea de lîngă volan, deci conducătorul autocamionului ar fi fost elevul Gh. B.

Datele deveneau din ce în ce mai contradictorii. În acest stadiu s-a cerut părerea institutului de criminalistică. Un fel de supra-supraexpertiză. Răspunsul a fost următorul: în condițiile concrete ale accidentului, ipoteza că persoanele din cabină au fost mai întii «amestecate» și apoi proiectate în afară nu rezistă nici măcar în raport cu reconstituirea cu manechine. Cît privește părerea supraexpertizei medicale, ea s-a bazat pe o simplă dar gravă eroare: comisia reținuse greșit că autocamionul s-a răsucit în sensul acelor de ceasornic. În realitate fusese exact invers, deci martorul — forța centrifugă — nu mintise.

— Și totuși, o întrebăm pe judecătoarea Stoica, ambele uși ale «Carpați»-ului au fost găsite deschise?

— Datorită comprimării cabinei. Chiar admitînd că omul de lîngă volan a ieșit pe ușa din stînga, acesta nu putea fi nici unul din cei doi care au decedat spontan și a căror poziție a rămas neschimbată pînă la sosirea anchetatorilor. Se observă din fotografiile locului faptei.

— Cum rămîne cu poziția ciudată a celui salvat?

— S-a ajuns la concluzia că a coborît singur, a mers cîtiva pași în jurul mașinii și a leșinat.

Era de așteptat ca în fața probelor apărarea să se predea. Și alte indicii se aliniau împotriva inculpatului: improbabilitatea să fi acceptat — ca «șet» — locul incomod din mijloc, faptul că — judecînd după rîni — cei doi morți se comportaseră ca persoane «neprevăzute» de pericol, în timp ce supraviețuitorul reacționase reflex ca «prevenit», grava culpă de a tăia calea unei alte mașini într-o curbă *cu vizibilitate* denotă o insuficientă experiență de șofer etc., etc. Dar apărarea nu se predă niciodată, pentru că justiția se realizează prin contradictorialitatea dezbaterilor. S-a schimbat doar tactica. Fără să admită nici o clipă că a condus autocamionul, inculpatul a pus în discuție — în subsidiar — ipoteza că vinovat nu ar fi fost șoferul «Carpați»-ului, ci cel al «GAZ»-ului, ori chiar elevul din dreapta, care ar fi acționat pe dubla comandă influențînd traiectul mașinii. Și aceste probleme au fost elucidate cu aceeași meticulozitate ca și dilema principală. Apoi alte și alte amănunte erau indicate ca semne de întrebare în fața judecătorilor: de unde provenea bucata de tablă găsită în gura uneia dintre victime, dacă părților civile reprezentate prin apărători să li se deconteze și cheltuielile de transport la sediul instanței, este sau nu exagerată cantitatea de 14 l de ulei consemnată de atelierele de reparații în devizul de zeci de mii de lei întocmit numai pentru unul din camioane etc., etc. Printr-o exemplară strădanie a asigurării garanțiilor procesuale, instanța a făcut 24 de adrese numai pentru alcătuirea cît mai judicioasă a uneia din comisiile de supraexpertiză, a argumentat pe 6 pagini, cu citarea a 4 celebrități ale dreptului civil și a 5 jurisprudențe, numai aspectul dacă inculpatul putea fi considerat în timpul serviciului sau nu.

— Totuși, acest proces nu a durat prea mult?

— Operativitatea ne interesează numai în măsura în care judecata ar fi trăgănată de manevre șicanatorii, de cereri neconcludente. Aici era însă vorba de adevăr.

— Cînd v-ați format convingerea că Gh.P. este vinovat?

— O dată cu încheierea dezbaterilor. Judecătorul nu are voie să-și formeze o părere, mai mult sau mai puțin preconcepțată.

— Dar își poate el cenzura, ca om, cu atîta rigoare, ungherele tainice ale conștiinței?

— Îi intră în reflex, devine o deformare profesională. De altfel, dacă observați, după încheierea dezbaterilor, pronunțarea a fost aminată de trei ori. Deliberarea a durat 9 zile. Abia în acest interval ne-am permis să ne formăm convingerea că Gh. P. este vinovatul și trebuie să răspundă pentru cele două vieți pierdute, pentru rîniți, pentru pagube.

— Aveți mustrări de conștiință?

— Hotărît, nu! Dacă aveam cea mai mică îndoială, pronunțam achitarea ori restituirea dosarului pentru completarea urmăririi penale. Nu am mustrări de conștiință nici pentru acest caz, nici pentru celelalte judecate de mine în cei 11 ani de magistratură. Este însuși sensul existenței mele și a colegilor mei ca judecători, ca realizatori ai dreptului, într-un sistem de norme juridice care asigură legalitatea și egalitatea relațiilor sociale.

literare

de Traian STOICA

marginalii la poezia lui Corneliu STURZU

Poetului Corneliu Sturzu i-au apărut aproape simultan două cărți de versuri: *Duhul pietrelor* (Ed. Albatros) și *Cantilene* (Ed. Junimea). Mai cunoaștem din activitatea sa poetică anterioară alte două cărți: *Autoportret în nisip* (1966) și *Restituirea jocului* (1969). Apariții care confirmă o vocație certă și care, totodată, ne pot prileji aproximația unui profil.

Încă de la începuturi, Corneliu Sturzu s-a arătat a fi adeptul unei poezii *elaborate*, tributară mai mult lucidității decît primului impuls emoțional. Poetul cultivă vocabula curățată de zgura ei cotidiană, cu sunet cît mai pur, versul ce presupune șlefuire și migală. Mijloacele de expresie ne relevă pe poetul ce zăbovește îndelung în laboratorul său de creație, nelăsîndu-se ispitit de spontaneități. Opțiunea pentru o astfel de exprimare e congruentă poetului, care e un meditativ, concepînd lirica drept un instrument de investigație a realului și nu unul de reliefare pitorească a lui. De aceea, pastelul sau decorul sînt absente din paginile versurilor sale. Dar e timpul să spunem că factura conceptuală a poemelor lui Corneliu Sturzu nu provine dintr-o neaderență sau frigidă receptare a datelor generatoare de poezie, aceasta datorîndu-se însăși structurii poetului, atestată și mai clar de ultimele două cărți pomenite. Primează și aici lucidul ce investighează, prin mijloacele poeziei, condiția noastră umană. Însă această predominanță nu trebuie să ne ducă la o falsă perspectivă asupra poeziei de care ne ocupăm. Emoția nu e absentă, ea apărîndu-ne ca abastrele arderi ale alcoolului — *esențializată* printr-un proces savant de filtrare a combustiei originare. Din acest punct de vedere, modelele tutelare pot fi numite Mallarmé, Valéry, Ion Barbu. Fapt laudabil, numai atunci cînd nu se ajunge la un procedeu formal, de coniecție ușor detectabilă: «*Bizare umbre în solarele deluvii, / Epave-nfipte-n plajă tutelară, / Puls alb și respirație de plasmă / Din scoici umile care mă-nconjoară — / Doar biruit, în miezul greu, din creste, / Refluxu-și lasă cosmicile golurii / În clătinarea mărilor auguste*» (Secreta răsufolare). Accidente rare, dar nu le ocîlim semnalarea.

În genere, însă, descarnată de pitorescul exteriorului, lirica lui Corneliu Sturzu e o permanentă aspirație la stările pure: «*Nu te opri pe marginea tihnită / Cu-mpodobite foi de lampadare, / E dincolo de noapte, bînuită, / O zbatere mai pură-n fiecare*» (Inscripție pe asfalt). În visul său trează, poetul tinde spre parcele de mari purități: «*Totul este să treci pînă dincolo / De grilajul norilor, de vergelele stufului / De zăbrelele meridianelor să treci și de umbra / General, dincolo, în fereastra văzduhului*» (Feres-tre).

Nu e vorba însă de căutarea unor zone de esență platoniciană, transcendentă. Stihurile prefigurează o realitate imaculată. Aceasta nu înseamnă o evadare din contingent; rivna poetului e de a-l ridica pe acesta la condiția incoruptibilului. Nu se neagă «piatra», dar cum și ea e perisabilă, se caută a se capta și a se pătrunde de «duhul» ei. Din înaltele «ferestre ale văzduhului» se poate comunica egal de strîns cu trecutul și viitorul: «*Caun mereu ferestre de patrie, largi / Pentru lacrima tatei, pentru floare și rouă, / Pentru chipul ce trebuie iarăși să-l las / Cînd alerg într-o albie nouă*» (Ferestre).

Spirit cultivat, Corneliu Sturzu are o superioară conștiință estetică a poeziei, contopită însă cu una de generoasă umanitate. Pentru această ultimă trăsătură stă mărturie, printre altele, și acel antologic *Memorial* — datat Majdanek 1970 — care începe atît de tulburător: «*Copii conduși în crematorii ca-ntr-o excursie duminicală / și mamele așteptîndu-i să se întoarcă de pe cer*»...

PE ECRANE

BĂTĂLIA PENTRU ALGER

de Iuliana POP

Relatare în stil de reportaj (de altfel, înainte de a deveni regizor autorul a fost ziarist) a ciocnirilor dintre două comunități angrenate într-un puternic conflict, filmul «Bătălia pentru Alger», realizat de Gillo Pontecorvo, se alătură altor pelicule-document (politic și social) realizate în ultimii ani.

Colonialism, rasism, intervenție armată, acte de terorism, atentate — iată, pe scurt, mijloacele prin care forța brută atrage mânia și protestul popoarelor, de la evenimentele petrecute în trecut în Indochina, Coreea, Algeria sau Biafra pînă la cele de azi din Vietnam. Regizorul își exprimă la rîndu-i adevărată fermă pentru mișcările de eliberare națională. Dar o face într-un mod propriu prin intermediul peliculei și al aparatului de filmat. Maturizarea și luarea de conștiință ale unei națiuni aflate sub dominația colonială, modalitatea ei de luptă, iată momentul istoric asupra căruia își concentrează atenția regizorul Gillo Pontecorvo, pentru a face accesibile înțelegerii noastre, cu ajutorul imaginii cinematografice, noțiuni de politică și istorie.

„În Franța, ca oriunde, mandatarul, adică colonialismul, trebuie condamnat, și nu executanții... «Bătălia pentru Alger» nu este decît un episod al luptei mondiale pentru dreptul țărilor de a dispune de ele însele — una din marile teme ale mișcării istorice actuale”, declara într-un interviu regizorul. Filmul reușește să surprindă, cu obiectivitate și simplitate care înfioară, valul de «foc și pucioasă» creat de un popor dornic de libertate. În dramatica încăleștare nu se ține seama de dimensiunile forței materiale: sacoșele cu bombe se dovedesc la fel de eficiente ca avioanele cu napalm sau dinamita; strigătele de luptă izbucnite în cartierul arab al Algerului, Casbah, sînt un avertisment adresat armatei coloniale parcă nu numai de oameni, ci de un univers întreg: pămînt, case și cer. Dar dincolo de demonstrația puterii de neînving care animă un popor dornic să-și definească singur destinul istoric, Pontecorvo nu uită că «singele are aceeași culoare și de o parte și de alta». În-

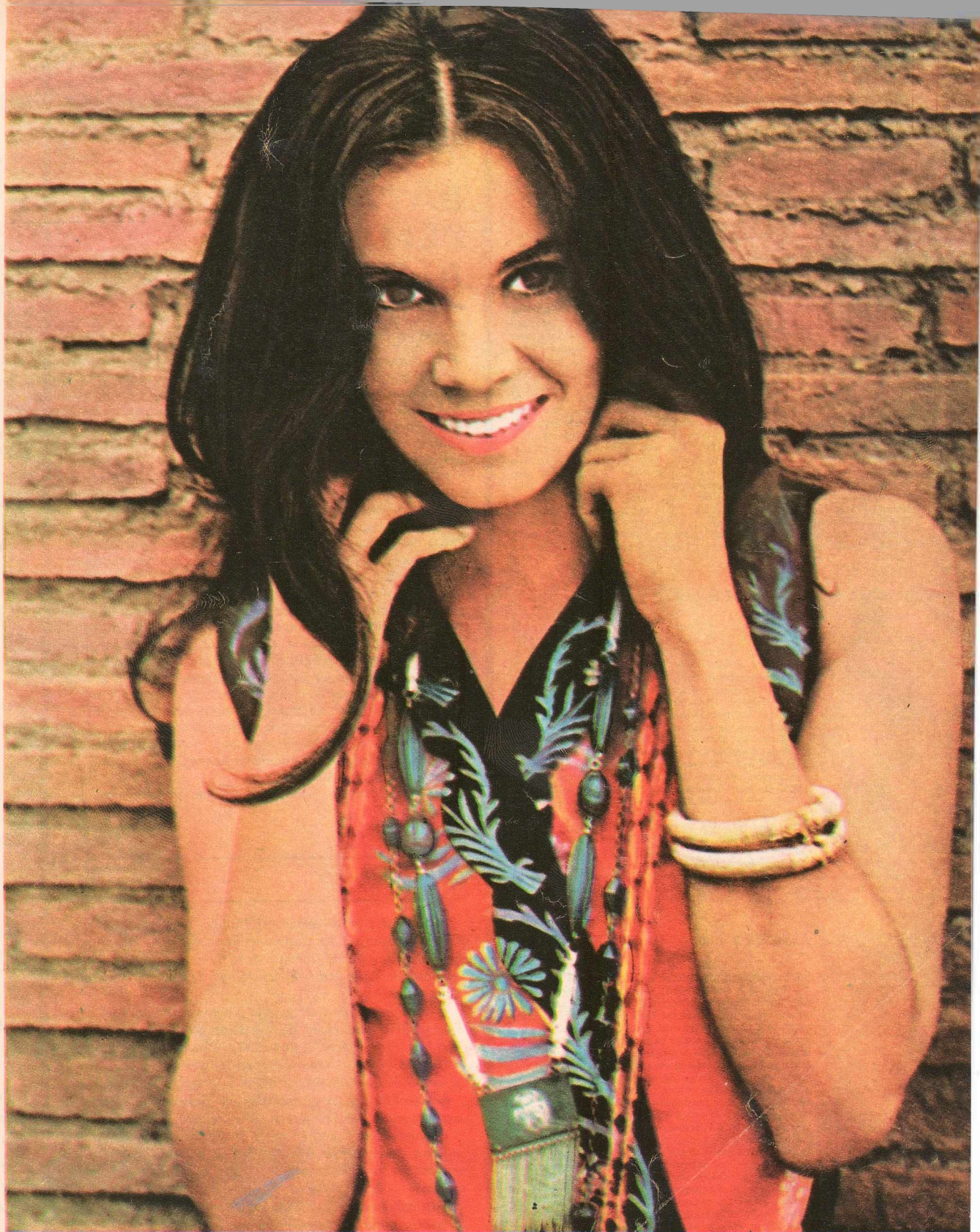
(Continuare în pag. 18)

▲ Micuțul Omar îi citește lui Ali La Pointe (interpretat de Brahim Haggi) scrisoarea care va marca începutul activității acestuia în rindurile F.N.L.-ului.

ACTORI ȘI ROLURI

▲ FLORINDA BOLKAN,

frumusețea braziliană acimată în Italia, se află pe drumul unei promițătoare cariere cinematografice. Deși în filmul lui Elio Petri, Anchetă asupra unui cetățean aflat în afara oricărui bănuieți, deține un rol mic, simpla prezență pe genericul unei creații cu puternic conținut social i-a sporit prestigiul de vedetă.

◀ FAYE DUNAWAY

(vestita Bonnie) se va afla de două ori pe ecranele noastre în 1971, în filmele Aranjamentul de Elia Kazan (din care reproducem această imagine ce o înfățișează alături de Kirk Douglas) și, respectiv, Îndrăgostiții de Vittorio de Sica.

de Constantin POPESCU

CHAMBERLAIN Richard

Actor american de film și TV, născut la Los Angeles, la 31 martie 1935. Studiază cantoul și arta dramatică la Conservatorul din Los Angeles. Devine actor TV, câștigând roluri secundare în diverse seriale: *Gunsmoke*, *Rescue 8*, *Bourbon Street Beat*, *Mr. Lucky*, *Thriller*, *The Deputy* și *Orele Alfred Hitchcock*. Westernul *The Paradise Kid*, în care este protagonist, îl impune atenției celor de la «Metro», care în 1961 voiau să producă pentru TV un remake, în serial, al vechiului lor succes *Doctor Kildare*. Și astfel R.C. devine starul unuia dintre cele mai populare seriale TV americane și mondiale. În *Doctor Kildare*, R.C. interpreta rolul unui doctor tânăr, la începutul profesiei, confruntat cu cazuri dificile din punct de vedere clinic și uman. Chipul lui cu trăsături fine, vioi, inteligent, rasat, jocul său nuanțat, fac din el un favorit al publicului și în referendumul TV Guide 1963 e ales actorul masculin preferat nr. 1 al telespectatorilor. Dar telefilmul său cele mai reușite artistic este rămân: *Rome, Will Never Learn You* (1964), turnat în Italia, cu Alida Valli și Ramon Novarro și *Portretul unei doamne*, turnat în Anglia, după Henry James. Din 1960, R.C. apare și în filme pentru marele ecran: *The Street of the Purple Reef*, *A Thunder of Drums* (1961); *Twilight of Honor* (1965); *Joy in the Morning* (id.); *Petulia* (1968); *Madwoman of Chailott* (1970). Ultimele sale filme sînt biografia romanțată a marelui compozitor rus *Ceaikovski*, realizat de Ken Russell, și *Iulius Caesar*, după Shakespeare, cu Charlton Heston.

CHANDLER Jeff

Actor american de film și teatru, născut Ira Gossel la New York, la 15 decembrie 1918; mort la 17 iunie 1961. După o nesemnificativă activitate teatrală și radiofonică, debutează în film în *Johnny O'Clock* (1947), afirmându-se abia în 1949 în rolul ofițerului israelit din *Sword in the Desert*. Devine protagonist în filmul lui Robert Siodmak *Deported* (1950) și o dată cu *Broken Arrow* de Delmer Daves, dă viață unor interesante figuri de eroi de western psihologic. În ciuda părului său, prematur cărunt, este clasat în galeria așezătorilor ecranului american, pentru tipul lui viril, erou ideal al filmelor de aventuri, al dramelor sentimentale psihologice, așa cum l-am văzut în *Femeia de pe plajă* (1955), cu Joan Crawford sau în *Prietenul meu* (1959) cu June Allyson. Mai amintim dintre filmele sale: *Two Flags West* (Robert Wise), cu Linda Darnell; *The Bird of Paradise* (Delmer Daves), cu Debra Paget; *Because of You*, cu Loretta Young; *East of Sumatra*, cu Anthony Quinn; *The Sign of the Pagan* (Douglas Sirk), cu J. Palance; *Foxfire*; *The Spoilers*; *Jeanne Eagels*, cu Kim Novak; *Lady Takes a Flyer*; *Thunder in the Sun*; *Ten Seconds to Hell* (R. Aldrich), cu Martine Carol; *Story of David*; *The Plunderers*; *Return to Peyton Place*, cu Lana Turner; *Merrill's Marauders*.

CHANEY Lon

Actor american de film și teatru, născut la Colorado Springs, la 1 aprilie 1883; mort la New York, la 26 aug. 1930. Rege necontestat al filmului de groază din epoca mută, L.C. e marcat încă din copilărie de infirmitatea ambilor săi părinți care erau surdomuți. Lucrează la început în teatru ca garderobier, actor, autor, impresar de operețe și organizator de turnee. Abilitatea sa de a-și compune diverse capete (fu numit mai tirziu «omul cu o mie de fețe») provine din nevoia de a juca mai multe roluri, datorită lipsei de personal artistic al acestor modeste companii volante. Intră în cinema în 1912 în scurt metraje comice, ca actor (și uneori regizor) și în westernuri. În 1919, o dată cu primele sale filme de groază, L.C. pornește pe calea celebrității. Filmografia sa cuprinde de-acum o lungă serie de personaje monstruoase, diforme, infirme, care fascinează și înspăimîntă milioanele de spectatori din lumea întreagă. Recurge uneori (pentru mai mult realism) la adevărate operații chirurgicale. Rezultatul este terifiant: *Miracle Man*; *The Penalty*; *Cocoșatul de la Notre Dame*; *Cel care primește palme*; *Unholy Three*; *Road to Mandalay*; *Mr. Wu*; *The Unknown*; *Mockery*; *Rizi, poiată*; *Cînd orașul doarme*; *La vest de Zanzibar*; *Thunder*; *Where East is East*; etc.... sînt tot atîtea culmi ale filmului de groază și tot atîtea performanțe în materie de compoziție. Moartea sa tragică, la 47 de ani, făcînd să se creadă că o dată cu el a murit și filmul de groază. El lăsa însă această prețioasă moștenire fiului său Creighton Chaney (născut la Oklahoma City, la 10 februarie 1907), care preluă numele tatălui său, devenind *Lon Chaney-junior* și o dată cu aceasta continuitatea într-un gen, pentru care avea (moștenite, desigur) toate aptitudinile: un cap expresiv și resurse dramatice la fel de bogate. El intră în arenă abia după declinul lui Boris Karloff, starul nr. 1 al genului în anii '30. Dar el nu va interpreta numai roluri de monștri, ca venerabilul său tată. Pe lângă diverși Franksteini, Ciclopi, Fantome sau Oameni-Aligator (sînt titlurile unor filme de-ale sale) el va contura personaje realiste de un intens dramatism, ca acelea din: *Oameni și șoareci*; *High Noon*; *Nu ca un străin*; *Lațul*; *Johnny Reno* etc....

CHANTAL Marcelle

Actriță franceză de film, teatru și operă, născută Marcelle Favrel (Pascal), la Paris, la 9 februarie 1898. După o carieră destul de scurtă de cântăreață de operă la Paris, căsătorindu-se cu un bancher britanic, renunță la profesiune, revenind după cîțiva ani ca actriță de film, în producții la care soțul ei a participat ca finanțator. E vorba de versiunea franceză a filmului *Piccadilly* de E.A. Dupont (1928) și de unul dintre primele filme vorbitoare franceze: *Colierul reginei*, în rolul destinat inițial Poley Negri. De o frumusețe impunătoare, posedînd acea distincție de «grande dame», atît de necesară eroinelor de drame sentimentale de tip '30, M.C. devine una dintre vedetele cele mai sărbătore ale filmului francez comercial, de îngrijită ținută artistică. Am văzut-o în decursul anilor în: *Cocaina*; *Ordonanța*; *Amok* (după Zweig); *Baccara*; *Secretul doctorului*; *Tandrețe*; *Rechizitoriul*; *Antonia*; *24 de ore din viața unei femei*; *Gondola cu himere*; *Nitchevo*. Chemarea tinereții; *Insula văduvelor*; *Procesul Marie Lafarge*; *Tragedia imperială*; *Prizonierele destinului*. Refugiată în Elveția în timpul războiului, își face o scurtă reparație pe ecrane între 1948 și 1950 în 3 filme: *Fantomas contre Fantomas*, în *Iulie de Carnelhan* și *Chéri*. A fost și o apreciată actriță de teatru, în limitele permise de intensă ei activitate cinematografică.

BĂTĂLIA PENTRU ALGER

(Urmare din pag. 16)

tr-adevăr, secvențele în care sînt sacrificați copii, brutalizate femei, terorizați bătrîni sau împușcați oameni de tot felul, vor să amintească o dată în plus că a omori un om este egal cu a omori un om. Responsabil de toate aceste cruzimi se dovedește a fi nu atît colonelul Mathieu sau comandantul poliției, ci mecanismul istoric care le determină acțiunile și care se cheamă colonialism.

Filmul are ca erou nu atît poporul, cît acel mers înainte al istoriei care nu poate fi oprit de nici un fel de opresiune sau intervenție armată.

Succesul răsunător obținut la Festivalul de la Veneția — editia 1966 (Leul de Aur, Premiul juriului internațional, Premiul orasului Veneția) — se datorează corespondenței pe care regizorul a știut să o găsească între încărcătura ideatică și exprimarea cinematografică. Filmul e dominat de o deosebită senzație de autentic, de surprindere directă, documentară, a evenimentului, avînd astfel o puternică încărcătură psihologică și emoțională. Abilitatea cu care regizorul își conduce figurația și interpretării neprofesioniști, utilizarea procedurilor tehnice de laborator pentru a crea similitudini ale imaginii cu cele ale televiziunii sau ale jurnalelor de actualități, adăugate modului dramatic și ritmat în care folosește coloana sonoră (muzica e scrisă de regizor în colaborare cu E. Morricone), pot îndreptăți afirmația că acest autor continuă experiența neorealistică, în special pe cea a lui Roberto Rossellini.

Un film care nu juxtapune scheme moarte realității autentice.

telegrame

● Viitorul film al regizoarei Nadina Trintignant va avea drept protagonistă pe Catherine Deneuve. «Nu se întîmplă decît atora» — titlul filmului — va fi, ca mai toate peliculele semnate de soția actorului Jean-Louis Trintignant, o dramă de familie.

● Încă un membru al clanului Sinatra bate la porțile cinematografiei: este vorba de Christina Sinatra, angajată de Jean-José Richer pentru filmul său «Goana iepurei peste cîmp». Pe generic, numele proaspetei actrițe va sta alături de cel al Jeannei Moreau și al lui Trintignant.

● Jane Birkin și Serge Gainsbourg turnează în Iugoslavia comedia muzicală «19 fete și un matelot».

● După ce va reși din hainele lui Rimbaud, Terence Stamp va intra în cele ale lui Dracula, într-un nou film de groază ce se pretinde a fi «Adevărată poveste a prințului Dracula». Partener — Jean Marais.

● Belmondo a lăsat în urmă «Mirii anului II» și s-a instalat — pentru a cîta oară! — în lumea filmului polișt din care, de mai mulți ani, cineasții nu se prea îndură să-l scoată. Regizorul în cauză este de data aceasta Henri Verneuil care ecranizează un roman (marca Serie noire) al lui David Goodis. Partenerul lui Jean-Paul va fi Robert Hossein.

● Gustav Holoubek («Marisa și Napoleon») este interpretul principal al filmului «Peisaj cu un erou» de Wladimirz Haupe. Admiratorii talentatului actor polonez îl vor vedea de data aceasta în ipostaza unui profesor însingurat și visător, incapabil să trăiască cu picioarele pe pămînt (în fotografie).

● Unifrance comunică box-office-urile naționale: pe primele locuri se află Catherine Deneuve și Alain Delon.

de Felicia ANTIP

Rămîneți pe recepție!

Cuminte ca o compoziție școlară, evocarea lui Mateiu Caragiale ne-a făcut să reflectăm la ridicolul care nu-l iartă nici măcar pe individul de geniu atunci cînd, oripilat de prozaismele și de miticismele lumii înconjurătoare (foarte reușită noua ecranizare a schițelor lui I.L. Caragiale sub direcția de scenă a lui Sică Alexandrescu), se înscrie în fals împotriva ei, se agată fraudulos de neguroasa glorie a unui trecut zis nobiliar și își însușește miticismele și manierismele corespunzătoare. De la miticism la misticism se mai întîmplă să treacă însă și personaje care nu pot invoca în apărarea lor nici un talent ieșit din comun, nici revolta de tip edipian împotriva unui părinte copleșitor.

Un reportaj pe care nu-l vom uita curînd: soldați americani din Vietnam văzuți și intervievați de un ziarist englez. Nu știu și declară fără sfială că nu știu de ce au fost trimiși să ucidă și să fie uciși. Unii au figuri năuce. Alții par simpatici. Un puști spune zîmbind: «Am avut un prieten căpitan. A fost împușcat pe la spate. Le ordona soldaților să pornească la atac, și ei l-au împușcat». Mulți se droghează. Ni se arată cum sînt distrași, cum li se omoară timpul liber. Asistăm parcă la un absurd dresaj menit să răpească unui număr imens de tineri credința în existența unui sens al vieții. Întregul reportaj este dominat de figura obtuză a ofițerului care îi «informează» pe ziariști la Saigon: «N-am înțeles întrebarea dv. Nu am statisticile pe care le cereți. Nu am la mine cifrele solicitate, dar repetați oricum întrebarea, pentru ca să-i pricepeți mai bine sensul. Precizați ceea ce doriți să știți, oricum îmi lipsesc datele necesare pentru a vă răspunde». Și tot așa, la infinit.

De ce s-or fi vinînd oare rechini? Evident, nu pentru a-și stîrpi. Ar fi prea frumos ca să fie adevărat. Specia rechinelor e din cele care nu pier. Se pare însă că, din rațiuni care-mi scapă, oamenii au din cînd în cînd nevoie de rechini morți. Și atunci îi vînează. Deși însăși ideea de vînătoare îmi repugnă, nu mi-a displicut lupta dintre om și rechin. Vînătorul înfruntă fără nici o armură, gol și deci nespus de vulnerabil, un dușman crud, infinit mai puternic decît el și-l răpune. E o mare deosebire între această luptă superbă și vînătoarea din alt film despre care prezentatorii — după o interesantă dizertație pe tema filmului politic — ne-au spus că «nu e un film politic». Grădina zoologică dorea să includă printre prizonierii ei încă un ursuleț polar. O echipă numeroasă și bine dotată a instalat într-o ascunzătoare aparatul de filmat necesar pentru a spiona moravurile familiei de urși polari. O clipă de neatenție a ursoaicei și haț! un pui a dispărut pentru totdeauna de lângă ea.

Vidocq s-a reintors pe ecranele televiziunii franceze. Bernard Noël nu-i mai poate împrumuta chipul său. Rolul e interpretat, în noua serie, de Claude Brasseur. Fotografii ale personajului în cele două ipostaze, reproduse de «L'Express», ne fac să credem că, fizic, noul Vidocq se deosebește prea puțin de cel pe care-l vedem noi în aceste zile. Alta e deosebirea esențială: Vidocq a trecut de partea opusă a baricadei. Nu mai e pușcăriașul mereu urmărit și mereu prins, pentru a evada iar și iar și pentru a făptui de fiecare dată acte de generozitate, de patriotism, de demascare a negrei reacțiuni vendeene. E, dimpotrivă, șeful siguranței. „Claude Brasseur, scrie Jacques Siclier în «Le Monde», îl întrușipează cu mare talent pe acest Vidocq instalat în societate, dar dotat cu puterea specială, cu superioritatea față de lumea înconjurătoare, conferite de experiența ocnei. El nu ne face să-l uităm pe Bernard Noël, nu-l înlocuiește, ci îl continuă”. Mărturisesc, nu regret că va trece probabil destul de multă vreme pînă cînd Vidocq redivivus va ajunge și pe micul nostru ecran. Cronicarul francez se declară «convins de pe acum că noua serie o va depăși pe prima, deși și aceea a fost excelentă». În ceea ce mă privește mă tem totuși că, în prezența șefului siguranței, voi continua să suspin de dorul condamnatului fără vină.

de Teodor MAZILU

ai
cuvîntul
meu
de
onoare

Auzim mereu această frază solemnă ca sunetul de orgă al unei catedrale.

— Ai cuvîntul meu de onoare... Individul care s-a ridicat în picioare în acea clipă divină are impresia că o dată ce ți-a dat cuvîntul lui de onoare, poți să dormi liniștit. Dacă ai cuvîntul lui de onoare, toată lumea îți aparține...

Alții confundă «cuvîntul meu de onoare» cu un fel de legitimație specială, pe care o scot cu discreție, ca și cum a avea onoare ar fi ceva de rușine sau ceva cu care oamenii pot fi speriați. Unii merg și mai departe în privința asta. Cred că onoarea e ceva de contrabandă, nu e bine să vadă alții cîtă fermitate de caracter ai tu...

Am văzut și oameni care cred, săracii de ei, că onoarea lor valorează cît tot aurul din lume. Onoarea e fondul lor de rulment. Cînd îți dau cuvîntul lor de onoare îți acordă nu asigurarea unui nobil și abstract sentiment, ci un cec. Onoarea lor li se pare atît de materială încît cred că pot să-și facă și piața cu ea. Își pun onoarea la butonieră, își iau sacoașă, și se duc în piață după tîrguieii.

— Bine, dar tu ce dai?

— Cum ce dau? Îți dau cuvîntul meu de onoare...

Și cu asta se socotește achitat de toate obligațiile, chiar și cele bănești... Dacă ți-a dat și onoarea lui, înseamnă că și-a dat și haina de pe el!... Ce să-i mai ceri?

Alții sînt cel puțin mai moderați. Atîta au, atîta dau. Alceva să nu le ceri, că n-au de unde, chiar dacă s-ar scotoci prin toate buzunarele... Așa că aceștia își strecoară cuvîntul de onoare, pe furiș, pe întuneric, la înghesuială, cînd e lumea de față, ca nu cumva să te apuci să-i controlezi cuvîntul. Există, bineînțeles, și firi mai nărăvașe. Firile astea nărăvașe nu-ți dau pur și simplu cuvîntul de onoare, ci te lovesc cu el în moalele capului. Onoarea lor ține loc de cuțit. Te prind la drumul mare și te lovesc pe la spate cu cuvîntul lor de onoare. Curge sînge și ei zic că e onoare...

Cuvîntul de onoare se transformă adeseori și într-o monedă fără acoperire.
— De ce-ți dai, domnule, cuvîntul de onoare, toată ziua, bună ziua?
— De ce să nu-l dau? Nu mă costă nimic...
Că ieftin mai e, Doamne, cuvîntul de onoare!

SCOTLAND (II)

**YARD-
«Operațiunea
MAMUT»**

**pe urmele
proaspete
ale evadatului
BIGGS**

● Cum a reușit omul-cheie în afacerea jefuirii trenului poștal la Bridego-Bridge să fugă din Anglia. ● Expertul George, două pașapoarte false și o salutară operație de chirurgie estetică. ● Charmaine și copiii sub ocrotirea unei miini nevăzute dar «sigure». ● Locul reînținerii: al cincilea continent. ● Zile și nopți de coșmar în ascunzișuri știute și neștiute. ● Omul care mizează pe ultima carte are o singură șansă: amînarea epilogului.

de Dic BABOIAN

Crimă perfectă nu există — susțin clasicii criminalisticii. Teza și-a găsit în istoria urmăririlor polițienești și penale numărate confirmări. «Jaful secolului» — atacul atît de laborios pregătit și întreprins împotriva trenului poștal Londra-Glasgow în 1963 — a fost apreciat de experții Scotland Yardului și ai Interpol-ului drept una dintre culmile ingeniozității în materie de hold-up. Și, totuși, nici această lovitură «epocală» n-a fost perfectă, chiar dacă ea a reușit, permițînd bandei de gangsteri să dispară cu cei 120 de saci cu lire sterline. Faptul că Scotland Yard-ul a izbutit să-i captureze pînă în prezent pe Bruce Reynolds și pe încă 13 jefuitori este o primă dovadă că undeva calculul atacatorilor trenului poștal a fost eronat, că undeva s-a greșit cu urmării fatale pentru ei. Proza stufosă așternută pe hîrtie în ascunzătoarea sa de către Ronald Biggs, «omul cel mai căutat» de Scotland Yard, redă mișcările decisive pe tabla de șah a aventurii care — cu excepția celor 14 luni petrecute la închisoarea Wandsworth — l-a transformat într-un paria al societății, într-un «el fugitiv» atît de hăituit, încît la ora aceasta se ferește probabil pînă și de propria sa umbră.

UN RENDEZ-VOUS RATAT CU ANTICIPAȚIE

După ce prada a fost împărțită sub directa supraveghere a lui Reynolds și Biggs, s-a hotărît părăsirea fermei Lathersdale, întrucît la posturile de radio se anunțase că poliția se pregătește să încercuiască întreaga zonă pînă la o distanță de 25 km de Bridego-Bridge. Un «Austin» și un «Cortina» urmau să asigure primul transport. La bordul lor se aflau căpeteniile Bruce și Ron, care urmau să se despartă în dreptul aeroportului londonez. Ca să se asigure că totul va decurge în ordine, Biggs oprește undeva pe șosea și telefonează acasă; își anunța soția că a terminat treaba în pădure și că se întoarce.

— A meritat efortul? — îl întreabă cu candoare Charmaine, gîndindu-se la dificultatea tăierii... copacilor.

— Aproape că da; așteaptă să ne vedem.

Pe drum, Ron îl iscodește, ba în glumă, ba în serios, pe Bruce: «Ia spune, băiete, acum cînd ești dolidora de bani ai de gînd să te retragi din afaceri?» Reynolds răspunde prompt: «După ce voi lichida grămada asta de lire sterline mă voi apuca de ceva mai grandios». Este de reținut că dialogul redat în memoriile lui Biggs dezvăluie setea nepotolită de bani a lui Reynolds, constituind o mărturie în plus la actul de acuzare al acestuia.

Scena reînținerii cu Charmaine ar putea fi considerată grotescă dacă n-ar reflecta o clipă de fericire efemeră, ce va fi urmată de exodul dramatic al familiei Biggs.

Ronald Biggs este așteptat la închisoarea Parkhurst cu... porțile larg deschise. Bineînțeles, cele de intrare.

„Cînd am intrat în casă, ținînd în mîini geamantanul greu, soția m-a întîmpinat veselă. «Hello! — i-am strigat — poate vrei să-ți sărui soțul care a muncit din greu!»

Eram îmbrățișați cînd a sosit și Bruce cu un cuțar. «Hello, Bruce, rise ea, cînd am aflat ieri știrea, am făcut imediat legătura; să știi că băieții sînt împreună. Curată expediție de tăiere a pomilor».

«Mi s-a oferit ceva mai interesant» — am intervenit eu și am deschis geamantanul, întrebînd-o în treacăt: «Spune-mi, ai fost să plătești chiria?» Charm înmărmurise în fața pachetelor de baacnote de cîte cinci lire sterline. «Mii de trăsnete» — strigă ea într-un tîrziu și ceru un scaun!...

125 000 de lire sterline, o avere în casa gangsterului, pînă atunci veleitar, nu erau lucru de glumă. În acele clipe însă nici Ron, nici Charm nu se gîndeau la altceva decît la banii aceștia furați din trenul poștal.

Reynolds nu avea timp de pierdut. Ora petrecută la Biggsie îl putea costa, la urma urmei, viața. S-au înțeles să nu se mai vadă vreme de șase luni, ca să se poată șterge orice urmă. Totul părea în ordine; fiecare avea să urmărească la radio și în coloanele presei desfășurarea vînătoarei pentru prinderea lor și a complicilor răspîndiți în ascunzătorile «primei etape». Oamenii de legătură aveau să apară la momentul oportun. Pînă atunci, fiecare trebuia să se ascundă pe... cont propriu.

Cei doi «bossi» și-au dat rendez-vous peste șase luni. Locul și data urmau să fie comunicate din timp de către «colaboratorii acoperiți». Un rendez-vous de la început ratat. Pentru că, între timp, Scotland Yard-ul cîștigase prima manșă sub cel puțin două aspecte: a) descoperise ferma Lathersdale, înainte ca aceasta să fi fost mistuită de flăcări, așa cum plănuse banda; b) brigada specială a superintendentului Butler operase primele arestări.

**BOGNOR — PARIS — DARWIN;
UNDE APARE MR. TERENCE FURMINGER**

Arestarea și evadarea lui Biggs în 1965 au deschis un nou și palpitant capitol în viața de gangster-fugar a acestuia. «Echipa din umbră» pregătise din timp totul pentru scoaterea din țară a «marelui urmărit». Ron știa că se poate bizui pe încercații săi suporteri, dar în ascunzătoarea din Bognor, unde se retrăsese pentru a se pregăti de start, era copleșit de teama ca nu cumva Butler să-l inhate în ultima clipă. Acum, omul providențial era pentru el, ca și pentru Eric Flower (al doilea evadat de la Wandsworth), maestrul George, expertul în treceri clandestine peste

SCOTLAND YARD— «Operațiunea MAMUT»

Intr-un Night-Club din Melbourne — Ronald și Charmaine, înainte de descinderea din Hibiscus Street 52.

De fiecare dată
agenții poliției
capturează
doar... hainele
banditului-fugar.

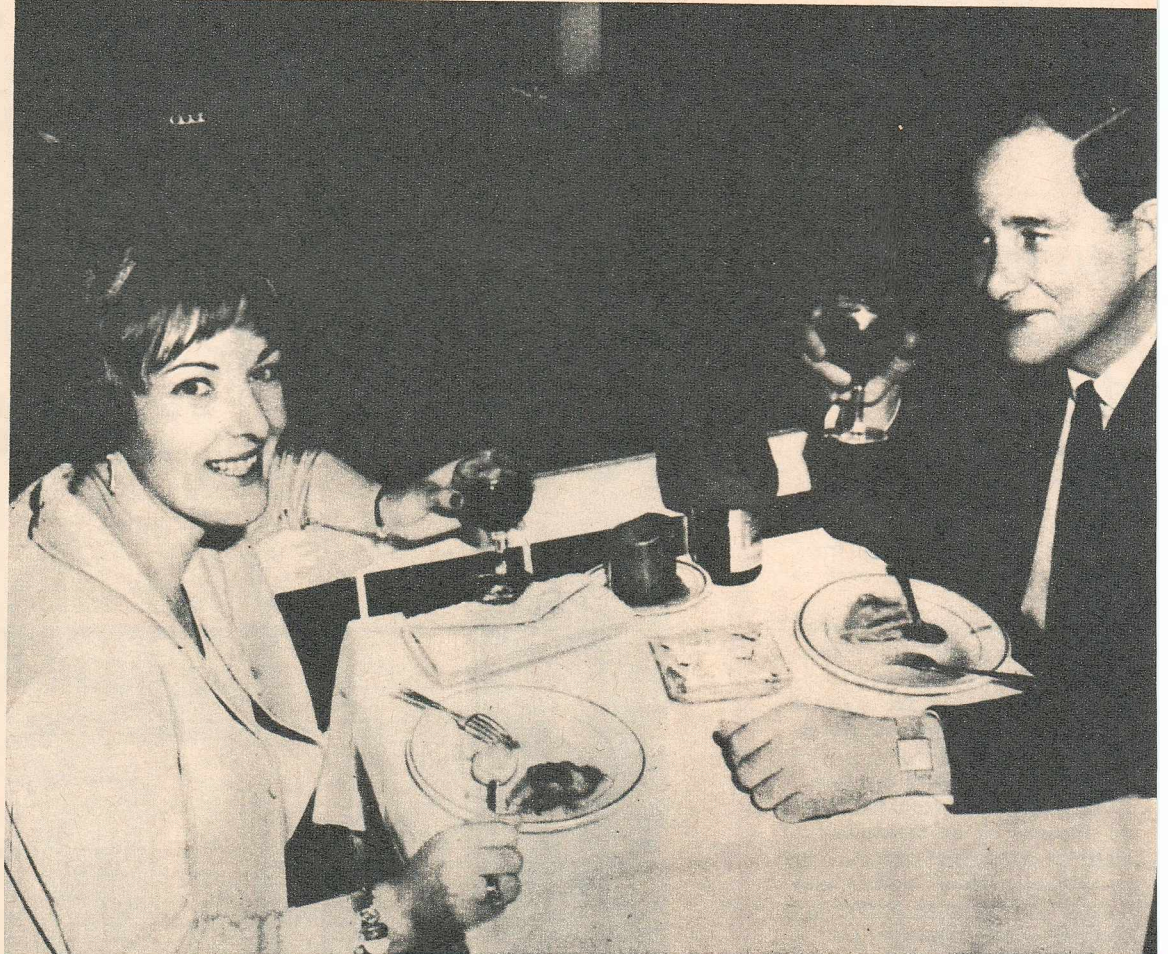
graniță, operațiuni de contrabandă, transbordări de oameni, de aur și stupefiante. «Omul de platină» — cum era poreclit George pentru intervențiile lui salutare în asemenea acțiuni — opera «curat», dar cerea sume enorme. Biggs era gata să accepte orice condiție; nu voia nici în ruptul capului să se reîntoarcă în celula din Wandsworth. La Bognor, George a expus planul în-țregii operațiuni:

- 1) Ron și Biggs vor călători cu pașapoarte false procurate de el.
- 2) Trecerea peste Canalul Mîneei se va face la bordul unui cargobot englez.
- 3) Cei doi evadați vor călători ca pasageri orbi, care trec în Franța ca să practice cerșitul.
- 4) Vor debarca la Anvers.
- 5) La un punct fixat pe harta orașului îi va aștepta o limuzină «Simca» de culoare albă, care îi va transporta la un motel unde se vor reîntîlni cu George.
- 6) Trecerea din Belgia în Franța se va face cu alte două pașapoarte false. Biggs va purta numele Ronald King, iar Eric se va da drept Gerald Shaw.

Oferindu-le pașapoartele și un geamantan cu hainele pe care le vor purta fugarii, George le-a amintit, fără să clipească, prețul voiajului pînă la Paris, cerînd pentru biletele de călătorie «cu toate mijloacele posibile» pînă în Australia, inclusiv pentru operația de metamorfozare prin chirurgie estetică, cîte 75 000 dolari de cap. În acest preț intrau și toate cheltuielile șederii de cîteva luni la Paris. George i se părea rezonabil lui Biggs, care știa de altfel că nu are de ales; că nu putea scăpa «șansa vieții». De altfel, «Omul de platină» oferise și unele înlesniri: un acout de 25 000 dolari la începerea voiajului și achitarea restului sumei stabilite, după debarcarea cu succes în «țara kangurilor». După traversarea Canalului Mîneei, primele emoții au început la vama franceză. Ca să-i deruteze pe vameși, George avusese grijă să aducă în scenă o blondă plină de vervă, care a reușit să concentreze asupra ei atenția personalului francez. Ron și Biggs au răsultat ușurați abia cînd s-au văzut instalați într-un elegant apartament parizian pe Rue Vivienne, lângă bursă.

Actul următor se chema «metamorfoza». Într-o clinică franceză de specialitate, doi gangsteri englezi își schimbau înfățișarea, după ce mai înainte își schimbaseră actele de identitate. Din relatări ale revistei vest-germane «Der Stern» desprindem următoarele: Flower va căpăta un alt nas, Biggsie la fel. Dar în afară de aceasta, Biggs va avea o față prelungă, buza va fi redusă, una din pleoape va fi extinsă și o ureche va fi ciuntită.

Evident nu se poate ști în ce măsură datele furnizate corespund realității, cu atît mai mult nici unul dintre următorii gangsterilor nu poate afirma cu certitudine

că l-a văzut pe Biggs sub noua lui înfățișare. Oricum, în memoriile ei, Charmaine Biggs, deși se referă la această intervenție chirurgicală, evită să furnizeze alte date care ar putea înlesni identificarea soțului ei.

În timp ce la Paris așteptau cu înfrigurare sosirea pașapoartelor noi purtînd ștampila Home Office-ului, Ron și Eric petreceau cele mai frumoase zile din viața lor. O dată cu operația căpătaseră un sentiment ciudat de dedublare a personalității. Omul lor de încredere, Henry, ținea legătura permanentă cu George și îi informa pe amîndoi despre mersul acțiunii. Era în luna decembrie a anului 1965, cînd George a comunicat că a rezervat biletul de avion pentru expedierea lui Flower. Pașaportul lui Biggs nu era încă gata. Împreună cu Henry, cei doi își permit luxul riscant al unei ieșiri la «Moulin Rouge». Nici n-a plecat Eric și Ron a primit vestea mult așteptată; George îi comunica sosirea iminentă la Paris a soției sale și a copiilor pentru a-l îmbrățișa la plecare.

În noaptea de Crăciun are loc o ultimă petrecere, după care, la 29 decembrie, omul căutat de Scotland Yard și Interpol se prezintă la aeroport cu un pașaport fals, de astă dată sub numele de **Terence Furminger**. Destinația: Darwin — Australia.

Cîteva zile mai tîrziu, Biggs se întîlnea — așa cum era stabilit — la Sydney cu un anume **Bob Jasper**, care nu era altul decît Eric Flower. Următoarea ascunzătoare avea să fie Adelaide, cel puțin pînă la sosirea soției și a copiilor.

CHARMAINE ÎȘI AMINTEȘTE

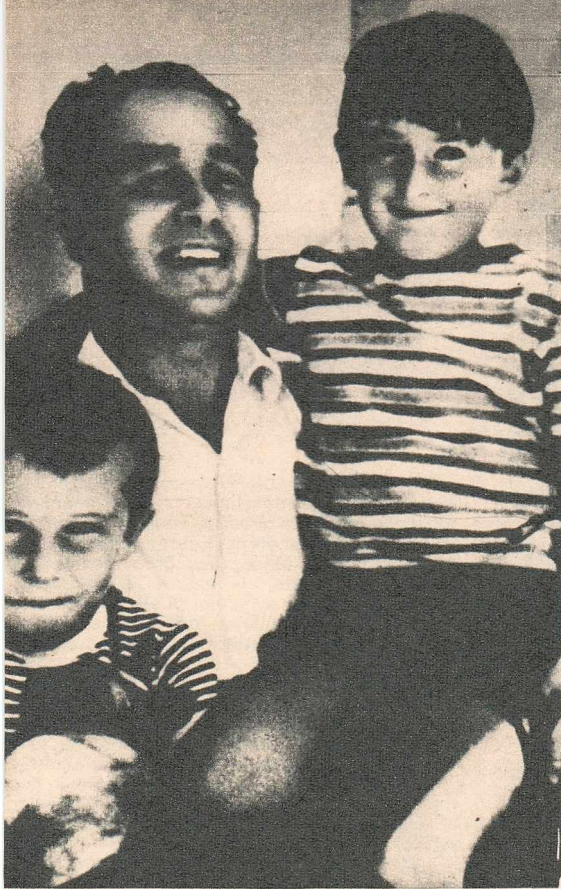
La o oră după ce a avut loc despărțirea dintre Charmaine și Ronald, mina nevăzută care organizase venirea soției lui Biggs la Paris a intrat din nou în acțiune. În fața hotelului, o limuzină aștepta s-o transporte pe Charmaine și pe cei doi copii la Dunkerque, de unde urmau să plece la Londra, pentru a nu stîrni bănuielele agenților Scotland Yard-ului.

„Mă aflam din nou la Londra — își amintește Charmaine. Și viața reintrase parcă în normal. Oricum, «mina nevăzută» ne ocrotea sub toate aspectele». În luna martie 1966, atunci cînd se aștepta mai puțin, doamna Biggs primește printr-un curier, care sună la ușă și se făcu nevăzut, un plic. Îl deschise și constată că echipa din umbră i-a procurat pașaportul. Din clipa aceea, trebui să se obișnuiască cu gîndul că a devenit doamna **Margaret Furminger** care, împreună cu cei doi copii ai săi, va pleca în Australia, la o dată ce i se va indica, ca să-și întîlnească soțul, domnul Terence Furminger.

Înainte de a părăsi Londra, Charmaine ține să-l mai revadă pe Ron, turnat în ceară la cabinetul doamnei Tussaud. „Eram cu totul pierdută văzîndu-l pe Ron alături de Charlie, încremeniți în fața unei tăblițe pe care stătea scris: «Jefuitorii trenului poștal». De aceea poate nu l-am observat pe domnul care apăruse lângă mine. L-am văzut abia în clipa cînd mi-a vorbit: «*!l veți vedea curînd; voi avea grijă de aceasta*» — îmi spuse, cu o voce care mi s-a părut malițioasă. Am întors capul îngrozită: lângă mine se afla detectivul șef al Scotland

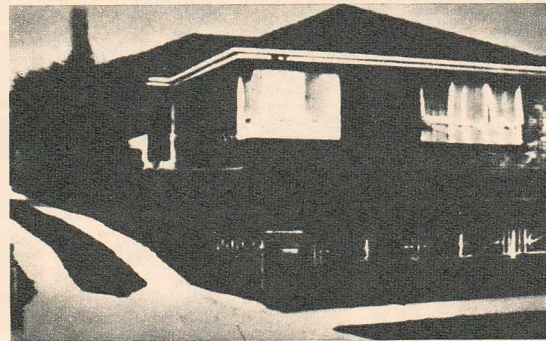
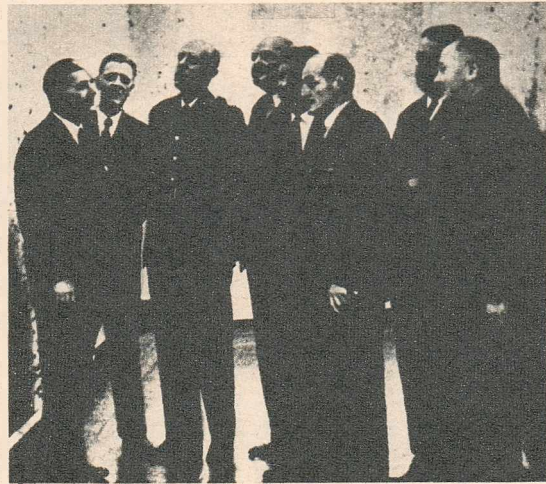

Se va mai repeta
oare această scenă:
arestarea lui
Ronald Biggs
în 1965.

▶ Copii care nu-și vor mai vedea probabil tatăl.

Scotland Yard — sala hărților. Se elaborează mereu noi planuri de acțiune în vederea prinderii lui Biggsie.

▶ Bungalovul soțiilor Cooke la Melbourne.

Yard-ului, Thomas Butler, unul dintre «gemenii teribili» care îl urmăreau pe soțul meu. «Sintem pe urmele lui și îl vom prinde cât de curînd» — spuse omul. Apoi salută politicos cu pălăria în mînă, adresîndu-se parcă nu atît mie, cît statuii de ceară a lui Ronald Biggs, expusă la dimensiunea sa de 180 cm înălțime».

Zborul spre Darwin a decurs fără incidente. Dar soția gangsterului fugar a trecut printr-o altă emoție la vama aeroportului australian. Vameșul i-a cerut să deschidă o casetă în care doamna cu cei doi copii avea 2 000 de lire sterline. La vederea bancnotelor, controlorul, oarecum uimit, i s-a adresat cu aerul cel mai serios din lume: «Seamănă cu pachetele de bancnote furate din trenul poștal». Charmaine era atît de surprinsă și deconcertată, încît nici nu l-a mai auzit pe vameș, atunci cînd acesta a invitat-o să treacă: «All right!»

«BIVOLII» ADULMECĂ PRADA; ULTIMUL PARADIS AL LUI RON

Reîntîlnirea, nu lipsită de peripeții, a avut loc la Darwin, după un an de la despărțirea de pe malurile Senei. Eric își adusese și el familia în Australia. Cei doi bandiți reușesc să-și găsească de lucru la Adelaide și un timp lucrurile par să se liniștească. Numai că Scotland Yard-ul nu renunță la acțiune. Din noianul de date și documente prelucrate cu mijloace electronice, în cabinete și laboratoare, în birouri speciale, se desprind indicii care orientează cercetările pe coordonate australiene. Astfel, într-una din zile, Terence Furminger primește un mesaj de la un prieten din Anglia: «Numele actual este compromis. Plecați neîntîrziat. Bivolii (cum sînt numiți agenții poliției engleze în jargonul lumii interlope — n.n.) au aflat că vă mai numiți King și că locuiți la Adelaide».

Soții Biggs și Flower nu stau pe gînduri, încep să împacheteze și, în aceeași noapte, își încarcă mobila într-un camion. Pornesc cu toții spre Melbourne. Au trecut trei ani de la sosirea în Australia și încă nu se simt în siguranță. Au prieteni, relații. Ron și Eric au găsit de lucru și aici. Chiar și Charmaine lucrează. Pentru că legătura cu «casierul» din Londra devine tot mai anevoioasă și rezervele de bani se subțiază vîzînd cu ochii.

Cu toate ataturile și imperfecțiunile șederii la Melbourne, partida părea în parte cîștigată de familiile fugarilor. Dar speranțele lor s-au dovedit încă o dată deșarte, atunci cînd postul de televiziune australian GTV 9 a transmis o emisiune consacrată «operațiunii Mamut».

Pe micul ecran a apărut chipul lui Ronald Biggs. «Cel mai periculos gangster din banda care a atacat trenul poștal» — răsuna în cameră vocea crainicului. În clipa cînd acesta i-a avertizat pe telespectatori că, după toate informațiile, «banditul trăiește undeva în Melbourne», Biggs a sărit ca ars. Căzuse și această ascunzătoare; trebuia să dispară fără urmă, oricum și cu orice risc.

HIBISCUS STREET 52 — DESCINDERE ÎN... GOL

Cartea de vizită de la intrare indica reședința familiei de imigranți englezi Terry Cooke. Aici locuia domnul Cooke împreună cu cei trei copii, ultimul născut de curînd pe pămînt australian. Vecinii puteau să jure că familia aceasta este cea mai cumsecade din lume. Discretă și aparent onorabilă.

Nimeni nu știa însă ce urmări avusese în sînul familiei Cooke emisiunea transmisă în seara aceea la televizor. La cîteva ore de la plecarea lui Ron, Charmaine a hotărît să iasă puțin în oraș ca să-i studieze «pulsul». Abia a pornit mașina cînd a observat că în jurul casei staționează cîteva limuzine. La cîteva pași a fost oprită de un agent: **Actele dv., vă rugăm! Și apoi: Vreți să ne urmați, doamnă Biggs.**

Cînd au pătruns în bungalov, poliștii erau convinși că-l vor găsi pe faimosul gangster. Dar descinderea s-a desfășurat în gol. Biggs scăpase și de astă dată. Era în 18 octombrie 1969.

Mai tîrziu, poliția australiană a mai înregistrat cîteva eșecuri asemănătoare. De fiecare dată însă agenții au avut cel puțin satisfacția de a fi descoperit urmele proaspete ale gangsterului căutat. Numai că acesta nu s-a lăsat prins în laț nici la motelul din Collins Street din Melbourne, nici în diferitele lui ascunzători la Sydney și la Darwin. Abia atunci cînd urmele lui au început să se rărească, s-a emis ipoteza că Biggs ar fi părăsit Australia. Un prilej pentru Scotland Yard de a intensifica urmărirea în Anglia și în alte țări din Europa occidentală. Telegrama care anunțau deunăzi declanșarea unei campanii de presă pentru prinderea banditului au readus pe prim plan cazul Biggs, care, așa cum evoluează, oferă legitime insatisfacții Scotland Yard-ului. La ora aceasta, investigațiile progresează doar în paș de melc, întîrziînd epilogul acestei afaceri unice în felul ei. Pornind de la o informație potrivit căreia evadatul Biggs ar fi fost accidentat, alegîndu-se cu o fisură la maxilar, Scotland Yard-ul cere tuturor stomatologilor englezi să fie cu ochii în patru.

Altă știre recentă despre un accident de automobil suferit de unul din fiii gangsterului a dat loc la presupunerea (sau speranța) onora dintre urmăritori că tatăl înduioșat s-ar putea preda poliției de bunăvoie.

La peste șapte ani de la furtul celor aproape 2 700 000 de lire sterline, misterul în jurul lui Ronald Biggs persistă la fel de nebulos ca la început. Dar partida nu este încă jucată. În orice moment pot interveni noi surprize, pro sau contra lui Biggs; pro sau contra Scotland Yard-ului. Un lucru este însă cert: undeva, într-o ascunzătoare echivalentă cu o celulă fără gratii, un om mizează totul pe ultima carte, neavînd altă șansă decît aceea de a mai amîna încă un timp epilogul inevitabil al afacerii «Jaful secolului».

mapamond'71

de Ioan GRIGORESCU

oul pătrat sau principiul lui peter

O carte feroce. Pentru a o ilustra, nici că se putea găsi ceva mai bun ca schițele lui Ronald Searle din ciclul «Oul cubic sau cercul vicios». Melcul cu două capete, cu coarne de cerb, unul trîgînd hăis, celălalt, cea, este cea mai plastică oglindire a aberantului efort inutil.

Și pentru că pe ici, pe colo, prin părțile esențiale ale globului, mai trăim încă într-o lume ne bună, ne bună, ne bună, atunci cînd se găsește cite o minte sănătoasă care să ne pună diagnosticul, îl arătăm cu degetul ca pe cel mai smintit dintre țicniți. Profesorul american Laurence J. Peter este autorul unei revelații brutale, cunoscută astăzi în lume sub numele de «Principiul lui Peter». Un gazetar abil i-a adunat constatările într-un volum pe care l-a intitulat «Principiul lui Peter, sau de ce totul merge prost în lume». Dedicînd-o celor ce muncesc, iubesc, trăiesc și mor la propriul lor nivel de incompetență, celor care i-au furnizat savantului informațiile necesare fundamentării unei noi științe — ierarhologia — Raymond Hull, coautorul lucrării, dă cititorului un teribil avertisment: «Nu vă decideți cu ușurință. Hotărîrea de a citi această carte este irevocabilă. Dacă o citiți, nu vă veți mai regăsi niciodată actuala stare de preafecită ignoranță, niciodată nu vă veți mai venera orbetele superioare, nici domina subalternii. Niciodată. Aflat, principiul lui Peter nu mai poate fi dat uitării».

Teribilă și temută amenințare. În ce constă «principiul lui Peter»? Pe baza unor exemple reale din viața americană, Peter a constatat că, în toate domeniile de activitate umană, orice individ tinde să fie promovat la nivelul la care incompetența sa se va manifesta în cea mai crasă formă. În consecință, toate posturile ierarhice sociale tind să fie ocupate de către indivizi incapabili să-și exercite în mod optim funcțiile. Activitatea utilă societății este realizată numai de către acei oameni care încă nu și-au atins adevăratul lor «nivel de incompetență». Printr-o serie de demonstrații de nerăsturnat și sute de exemple concrete, autorul arată cu o rară forță de convingere că lucrurile se petrec astfel în toate domeniile.

Limita lui Peter constă în convingerea acerbă că incompetența și superincompetența ar explica totul. Că dacă ele n-ar exista, lumea s-ar schimba de la sine. Că incompetența ar fi unicul rău capital și că eradicarea ei ar modifica structural eficacitatea societăților. Or, viața a demonstrat de prea multe ori că cea mai riguroasă aplicare a principiului competenței indivizilor rămîne ineficientă atîta vreme cît ea acționează în cadrul unei societăți incompetente prin înșeși bazele ei. Pornind de la ideea că, pe scara ierarhică a societății, fiecare om aspiră din toate puterile să fie promovat la funcția pe care nu este competent să și-o asume, «principiul lui Peter» dezvăluie una din răcilele cele mai grave ale raportului individ-societate, cu efecte dintre cele mai funeste pentru colectivitate, dar revelația lui nu oferă soluții radicale, deși ea a fost numită de apologeti «cea mai pătrunzătoare și cea mai importantă descoperire socială și psihologică a secolului».

Exemplele furnizate de el sînt răscolitoare și, într-adevăr, ele ne pot tulbura tîhna. De la cele mai minore, pînă la cele mai flagrante, cu implicații de gravitate majoră asupra vieții unei societăți. Competent pînă la un anumit grad de exercitare a funcțiilor sale, individul promovat, în urma succeselor obținute, la un nivel superior, la care curînd se dovedește incompetent, devine un adevărat flagel social. Peter explică pe larg mecanismul conform căruia individul capabil să exercite o anumită funcție pentru care era exact ce spunem noi: «omul potrivit la locul potrivit» devine incapabil din momentul atingerii treptei ierarhice superioare la care a aspirat, ajungînd la super incompetență. O dată atins acest stadiu, efectele promovării se răsfrîng la fel de nefast în două direcții: asupra societății și asupra incompetentului, care nu va înțelege niciodată cum se face că el, cel atît de capabil pînă la un anumit punct, se dovedește ineficient și incapabil în momentul în care a ajuns acolo unde a aspirat dintotdeauna și ajungă. Dintr-un excelent chirurg, un foarte prost director de spital. Dintr-un mecanic de mîna întîi, un șef de secție falimentar. Dintr-un vinzător excepțional, un gestionar al dezordinii. Dintr-un exemplar șef de secție la un ziar sau redactor șef adjunct, un lamentabil președinte de trust ziaristic. Dintr-un foarte capabil director de uzină, un ministru incapabil și incompetent. Gradul lui de incompetență se răsfrînge și asupra propriului său organism, și atunci încep asteniile, ulcerele, oboseala, angoasele. De asemenea, referirile la convingerea acerbă că toți ceilalți sînt incapabili, atît superiori cît și subalternii, și că numai el este cel neînțeles, cel împiedicat «să se realizeze» în continuare, deoarece, pe o anumită treaptă, sînt putut da examenul de capacitate. Readus la nivelul competenței sale reale, fostul aspirant la treapta supremei sale incompetențe va fi un infirm, un vesnic nemulțumit, un om «lucrat» de ceilalți, un neînțeles, un «torpilat». Cum să se convingă că adevărata sa realizare nu se putea produce decît atunci cînd era «omul potrivit la locul potrivit», cînd tocmai datorită acestui lucru a reușit să se cațere pe treapta la care rîvnise, dar care nu fusese pentru el decît stadiul supremei sale incompetențe? După Peter, mecanismul, cu toate implicațiile sale, funcționează în orice formă de manifestare a activității individului: în muncă, în creație, în dragoste, în relațiile cu ceilalți indivizi, pe verticala ierarhică, pe orizontala plafonării. Incompetentul ajuns va frîna manifestarea competenței semenilor săi și va fi primul care să le arate cu degetul «incompetența». Prin aceasta, «principiul lui Peter» rămîne o «revelație» de mult descoperită. Arghezi spunea: «Să vrei de-o sută, și să poți de șase!» Ce dramă a existenței ratate!

Că aceasta ar fi un mare rău al societății omenesti, de acord. Că ar fi cel mai mare rău, e discutabil, deoarece rămîne în discuție însăși «competența» societăților iremediabil condamnate de istorie prin atingerea nivelului lor suprem de incompetență. Peter însuși cred că trăiește o dramă. Vrînd să ofere lumii un remediu capital, socotindu-se descoperitorul «tainei» care explică de ce totul merge prost în lume, și-a atins propriul nivel suprem de incompetență, așa cum, judecîndu-l pe el, o face însuși semnatul acestor rînduri.

aveți o țigară

în plus?

Și dacă da, ați fi dispus să o aruncați pe rugul aprins din zeci de mii de pachete de țigări de către liga canadiană de luptă împotriva cancerului pulmonar, într-o piață din Ottawa? După ce reușiți să faceți gestul ăsta fără regrete, puteți să vă aprindeți liniștit ... o țigară! Dar despre ce vorbeam?

dunărea albastră

Un exemplar din «L'origine del Danubio», tipărit în 1684 la Veneția (ediție princeps), una din cele mai rare și interesante cărți de navigație ale secolului al XVII-lea, a intrat de curând în posesia Muzeului marinei din Constanța. Volumul (170 pagini), conținând 127 lucrări de hidrografie (a Dunării și a râurilor din Europa), precum și 40 de planșe (adevărate lucrări de artă) reprezentând cetățile și orașele aflate de-a lungul fluviului, a fost donat muzeului de către Constantin Strimbeanu din Turnu Severin, fost inspector-mecanic în marină, azi pensionar. Cartea o avea de la tatăl său, Gh. Strimbeanu, fost la rândul său tot marinar. O dată cu această lucrare rară, pensionarul a mai trimis muzeului ceasul pe care tatăl său l-a primit în dar pentru abnegația cu care a luptat în Războiul de independență.

din nou pe Maracana?

Așadar, zvonul prinde consistență: încă în acest an, și tot la Ciudad de Mexico, va avea loc — se pare — încă un campionat mondial de fotbal: senzaționala ediție feminină. Până în prezent nu cunoaștem îndurările sau intențiile federației noastre de specialitate în legătură cu acest moment de răscruce din istoria celui mai popular sport din toate vremurile. Pe alte meridiane însă pregătirile pentru noul Mexico sînt în toi. Fotografia de jos înfățișează echipele feminine «Lumley Light-foots» și «Robinson Rovers», ambele din Londra, înaintea unui meci de verificare ale cărui încasări au fost destinate unor scopuri de binefacere. În fotografia din stînga — căpitănele celor două echipe: Sally Ann Vancliff și Pamela McCarthy.

DIRECȚIA GENERALĂ
ADAS
STR. SMÎRDAN 5
BUCHUREȘTI

19

rubrică
redactată de
Aurel CRISAN

POSTA
ADAS

Mi-am amintit, zilele trecute, de cuvintele scrise de Alecu Russo în «Cîntarea României»: «Viscolul pustiirei a suflat pe-acest pămînt...»

Prilejul mi-a fost oferit de corespondența unui cititor din Satu Mare, oraș greu încercat de stihiiile dezlănțuite ale naturii în primăvara anului trecut. Din «viscolul pustiirei» a rămas doar amintirea. Răniile au fost vindecate. Și la aceasta a contribuit, așa cum relevă corespondentul sătmărean, și Administrația Asigurărilor de Stat, care «a plătit cu promptitudine importante despăgubiri». Ce a fost necesar în acest scop? Desigur, asigurări. Ce fel? Care sînt avantajele oferite? În ce situații au fost și sînt utile? La astfel de întrebări — și la altele — va continua să răspundă poștașul ADAS celor ce se vor adresa în scris redacției revistei «Flacăra» (Piața Școlii 1) și Direcției generale ADAS (str. Smîrdan nr. 5) sau vor telefona la 15 42 64, așa cum au procedat cei menționați în rîndurile următoare:

Diaconescu Ciprian, Tecuci. Vă interesează, dacă am înțeles bine, cum se face încadrarea în diferite categorii tarifare în vederea stabilirii primelor la asigurarea de accidente. Regretînd faptul că nu mi-am comunicat profesia dv. — caz în care vă puteam da un răspuns concret — vă comunic că muncitorii, tehnicienii, inginerii ș.a., care iau parte direct, chiar cu întreruperi, la procesul de producție, se încadrează în categoriile tarifare corespunzătoare întreprinderilor la care lucrează; ceilalți angajați, care nu iau parte direct la procesul de producție, se încadrează în categoriile tarifare corespunzătoare profesiei lor.

George Olteanu, Timișoara. Poștașul ADAS nu este — și nu poate fi — un birou public pentru sesizări și reclamații. Primesc numeroase scrisori cărora nu le pot răspunde de această rubrică, problemele abordate fiind foarte complexe, necesitînd verificări, analize etc. Toate, absolut toate rîndurile primite se bucură însă de atenția cuvenită. Așa cum s-a întimplat și cu scrisoarea primită de la dv. Dacă salariatul ADAS a fost vinovat, nu vom întîrzia să consemnăm faptul la această rubrică. De ce n-am face-o? ADAS acordă o importanță deosebită bunei serviri a asiguraților, netolerînd nici un fel de abateri de la această îndatorire ce-i revine

Walter Roth, Sibiu. Spune, undeva, Vergiliu: *Carpent tua poma nepotes*. Aceasta înseamnă că, la fel ca în asigurarea cu termen fix pe care ați încheiat-o, «nepoții vor culege roadele». Pe ei i-ați indicat ca beneficiari ai asigurării, al cărei termen de expirare i-ați fixat peste 15 ani. Ne întrebați dacă puteați alege un termen mai îndepărtat. Răspunsul este afirmativ. Durata maximă a unei astfel de asigurări este de 20 de ani. Fără îndoială, primele de asigurare ce se plătesc în fiecare lună sînt cu atît mai mici cu cît termenul de expirare a asigurării este mai îndepărtat. Dacă doriți să plătiți aceste prime anticipate, pe mai mulți ani, așa cum ați făcut, beneficiați de un avantaj important: ADAS acordă o reducere de 4 la sută pentru fiecare an de plată anticipată, începînd cu al doilea an scotit de la expirarea anului de asigurare în curs.

Maria Constantinescu, Loco. Vă indic unele cazuri în care se acordă despăgubiri celor care au încheiat asigurări complexe pentru bunurile din gospodărie: incendiu, trăsnet, explozie (chiar dacă trăsnetul sau explozia nu au fost urmate de incendiu), ploaie torențială, grindină, inundație, furtună, uragan, cutremur de pămînt, prăbușire de teren, alunecare de teren sau în caz de pagube produse de greutatea zăpezii sau a gheții, precum și cazurile de furt prin spargere. Menționez că ADAS mai acordă despăgubiri și pentru pagubele cauzate bunurilor asigurate de distrugerii sau stricăciuni prilejuite de măsurile de salvare în timpul daunei, precum și pentru cheltuielile făcute cu măsurile de salvare a bunurilor asigurate.

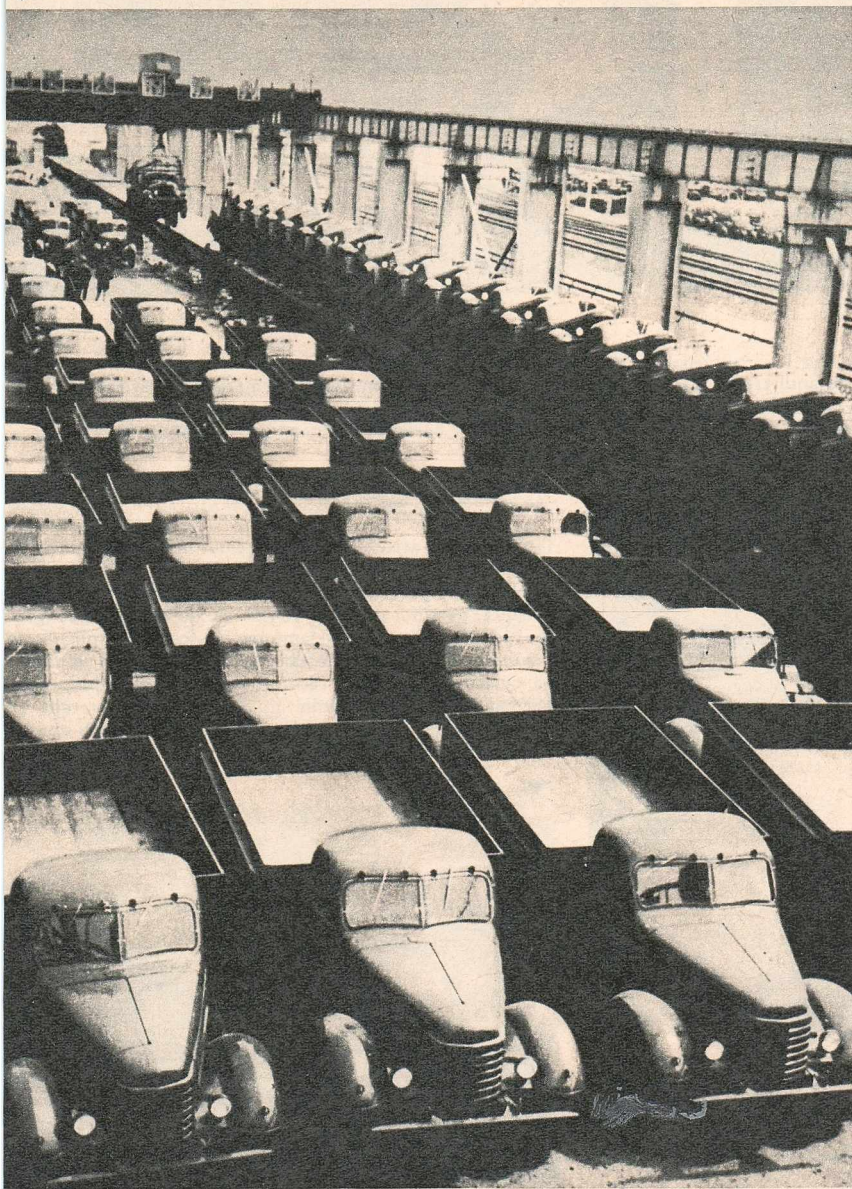
În numărul viitor al revistei voi menționa, ca răspuns la scrisoarea unui cititor, alte cazuri care antrenează răspunderea ADAS.

Dumitru Badea, Săcele. ADAS nu are obligația să amintească asiguratului scadența primei de plată și nici să încaseze suma la domiciliul asiguratului. Supărarea dv. este deci neîntemeiată. Treceți pe la ADAS. Neînțelegerile se va rezolva operativ.

LA UZINA NR. 1

Producția de autocamioane este în continuă creștere în Republica Populară Chineză. Ca rezultat al măsurilor de extindere și modernizare efectuate la uzina nr. 1 din Ciang-Ciuen, pe porțile acestei puternice unități industriale iese un număr din ce în ce mai mare de autocamioane purtând marca «Eliberarea». În fotografie, un lot de asemenea mașini puternice, gata de a porni spre unitățile industriale sau agricole cărora le sînt destinate.

RULETA MORTII LA 550 KM PE ORĂ

Sute de spectatori adunați pe aerodromul militar britanic din Kemble urmăreau cu sufletul la gură evoluția spectaculoasă a echipajelor de acrobatică aeriană cu care se mîndrește Royal Air Forces. Era un spectacol de virtuozitate, de mare frumusețe și de stil. La un moment dat, două avioane se prăbușesc, cu aripile frînte. Dansul acrobatic, transformat subit într-o ruletă a morții, se soldează cu o catastrofă, căreia îi cad victime patru dintre cei mai buni piloți ai aviației engleze. Cauzele accidentului sînt atribuite, pentru moment, antrenamentului insuficient al piloților. Fostul as al aviației britanice, Raynham G. Hanna, a declarat în această privință: «Piloții nu trebuie să renunțe la antrenament nici măcar două-trei zile. După două săptămîni fără antrenament, pilotul acrobat nu mai are voie să se urce în turbo-reactor».

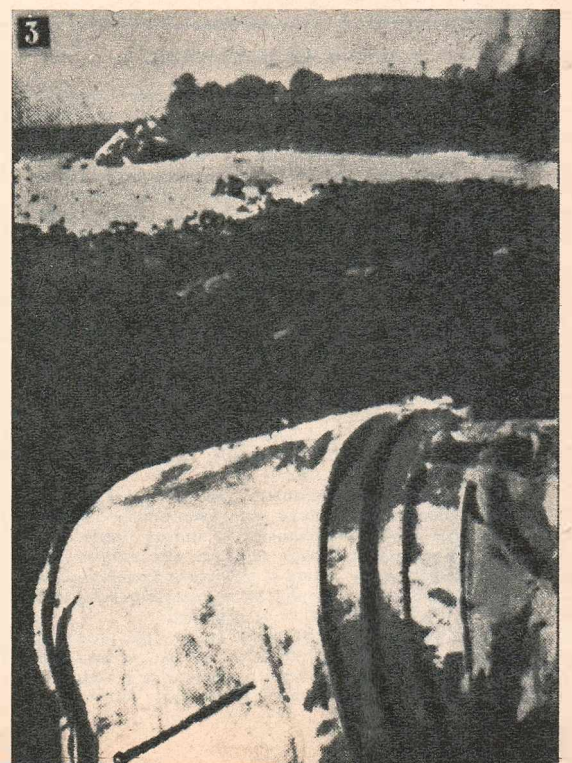
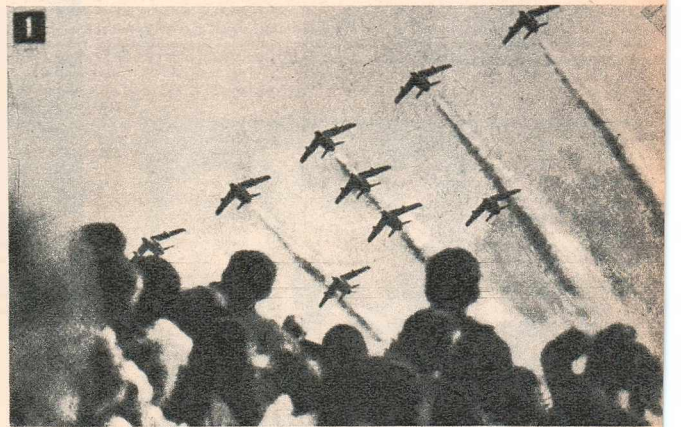
Iată cele trei secvențe ale tragediei de la Kemble: 1) decolarea; 2) ciocnirea; 3) prăbușirea.

CHRUDIM

HOTELUL „ROMÂNIA“

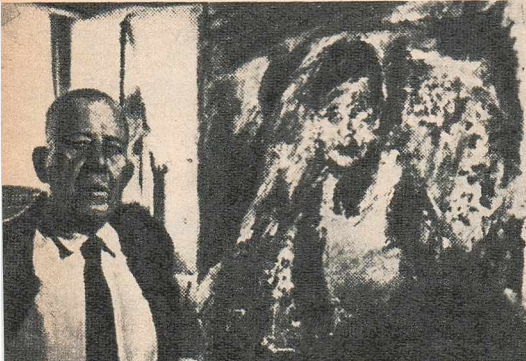
Correspondentă
specială
de la
Alice Skálová
PRAGOPRESS

Chrudim (circa 17 000 locuitori), oraș medieval din Cehia de răsărit, este cunoscut în România îndeosebi de artiștii teatrelor de păpuși, pentru că aici au loc în fiecare an festivaluri păpușărești la care vin oaspeți din întreaga republică, precum și de peste hotare. Pînă nu demult, în vechiul oraș nu exista decît un hotel cu 24 de locuri. La începutul acestui an a fost dat în folosință un hotel nou și modern, care a primit numele de «România». Hotelul a fost construit în baza acordului dintre întreprinderea de comerț exterior «Strojexport» și organizația română «Arcom» în mai puțin de doi ani. Este primul obiectiv de acest fel construit de România în Cehoslovacia. Hotelul «România» poate găzdui 100 de oaspeți, iar restaurantul are 120 de locuri.

SCANDAL ÎN JURUL UNUI TABLOU

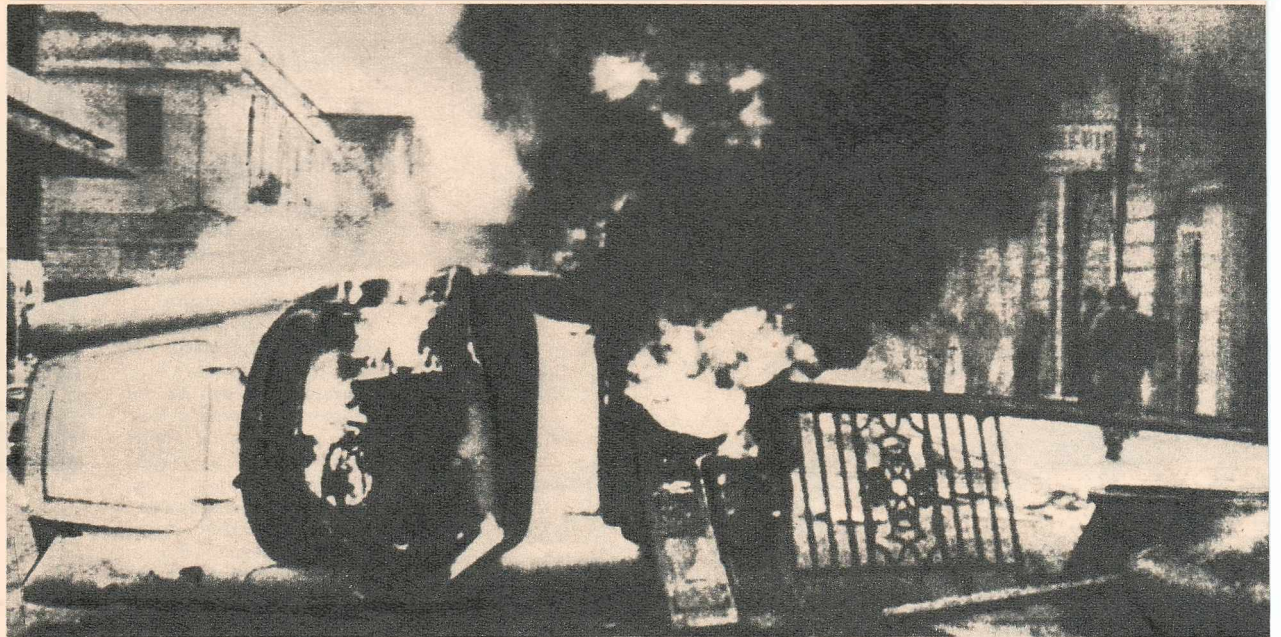

Recent a fost expus la Marlborough-Gallerie din Londra portretul copilului Sophiei Loren, realizat de celebrul pictor Oskar Kokoschka. Firma vest-germană «Alete», care desface produse pentru copii, comandase lucrarea, plătiind pentru aceasta suma de 150 000 de mărci. Atunci însă cînd au fost difuzate în masă reproduceri ale tabloului în scopuri publicitare, Carlo Ponti și Sophia Loren s-au sesizat, refuzînd să accepte ca fiul lor să fie folosit drept obiect de reclamă, chiar și într-un tablou valoros. Scandalul a luat proporții și se va solda cu un proces intentat de Carlo Ponti, care declară că nu va accepta un compromis chiar dacă i s-ar oferi un milion de dolari. În imagine: Oskar Kokoschka alături de tabloul cu pricina.

MR. CARR

ÎN «PASĂ NEAGRĂ»

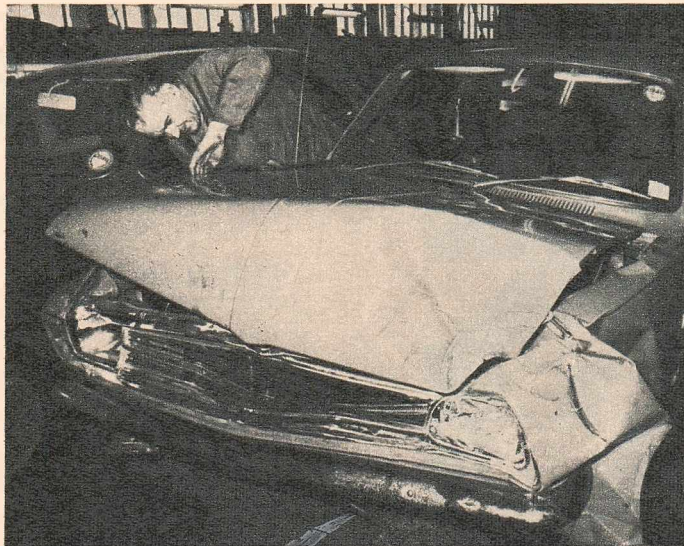
Hotărît lucru, Mr. Robert Carr se află, cum se zice, în «pasă neagră». Săptămîna trecută am publicat fotografia înfățișînd locuința sa după atentatul cu o bombă explozivă, săvîrșit în semn de protest împotriva legii antisindicale elaborate de ministrul englez, lege care a stîrnit furtunoase dezbateri în parlament. Iată acum limuzina elegantă (Vauxhall Viva) a ministrului folosirii forței de muncă și al productivității, după un accident suferit cu prilejul ultimului week-end.

DIN NOU VIOLENTĂ LA REGGIO

În orașul italian Reggio Calabria au izbucnit din nou tulburări. O atmosferă de tensiune domnește aici încă de anul trecut, cînd stabilirea capitalei regiunii Calabria la Catanzaro a provocat nemulțumirea locuitorilor orașului. Grave dezordini de care s-au făcut vinovate elemente extremiste de dreapta au dat atunci

naștere, timp de mai multe luni, unui climat de teroare în întreaga regiune. De data aceasta comitetele de agitație, constituite de aceleași elemente extremiste, au hotărît declanșarea unei greve de protest, au ridicat baricade, au incendiat mașini aflate pe străzile orașului.

ÎMPOTRIVA NEONAZISMULUI

Intensificarea activității organizațiilor neonaziste din R.F. a Germaniei provoacă îngrijorarea crescîndă a opiniei publice vest-germane. Hotărîrea organizației de extremă dreaptă, partidul național-democrat, de a ține un congres în Norderstedt, lângă Hamburg, a fost întîmpinată de locuitori cu ample manifestații de protest, în cadrul cărora s-a cerut de asemenea ratificarea tratatului polono-vest-german. Presiunile opiniei publice din Norderstedt au determinat revocarea hotărîrii inițiale a P.N.D. și convocarea congresului în satul Leezen.

PASIUNEA LUI JOHN FROST

Este o colecție care cuprinde unicat ce pot concura, ca valoare, cu multe opere de artă din diferite muzee. Este o colecție densă de... ziare. Un om a adunat și a achiziționat cu substanțiale sacrificii materiale, vreme de 30 de ani, ziare și reviste apărute în diferite colțuri ale lumii. John Frost, acest pasionat colecționar englez, dispune în prezent de 10 000 exemplare, între care rarități datînd din 1630. Agenția «Keystone», care ne trimite această fotografie a lui Frost în mijlocul unei expoziții improvizate, o însoțește cu următorul text: «Dacă doriți să citiți relatări despre un eveniment istoric care vă interesează, adresați-vă lui John Frost. El vă va trimite ziarul respectiv».

cronica de trei secunde

LUMINĂ ÎN ÎNTUNERIC

S-a dezlegat, în sfîrșit, una din cele mai apăsătoare enigme ale contemporaneității care, chiar dacă nu se poate spune că nu ne-a lăsat să dormim, ținea tatusi — ca să spunem așa — de somnul nostru. Era un mister la fel de încurcat ca orice mister al creației, e ceea ce poartă azi titlul grav: «Efectele penei de lumină din anul 1965 asupra nașterilor în orașul New York» — articol apărut în revista americană «Demography», sub semnătura lui M.J. Richard Udry. Cred că se știe despre ce e vorba, ca să nu intru în prea multe detalii: la 9 noiembrie 1965, o pană de curent electric a aruncat în întuneric adînc regiunea de est a Statelor Unite și o mare parte din Canada. La New York, îndeosebi, lipsa de curent a produs cele mai grave dezordini. La 10 august 1966, deci 9 luni mai tîrziu, «New York Times» titra pe o întreagă pagină: «Creșterea natalității la nouă luni după pana de curent». Într-adevăr, la spitalul Muntele Sinai, în ziua de 8 august 1966, se înregistra un record al nașterilor: 28, față de vechiul record: 18. La 9 august, de la spitalul Bellerue se anunța un nou record: 29 de prunci față de 11, înainte cu o săptămînă. Spitalul Columbia (la 8 august): 15 — față de o medie de 11, spitalul Saint-Vincent: 10 față de media 7, Broklade: 13 față de media 10 etc.

Specialiștii explicară ciudătenia prin ceea ce fiecare înțelesese singur. Un sociolog preciză cult că «stingîndu-se lumina, oamenii s-au datat unor interacțiuni mutuale» — termen, firește, foarte interesant. Alt sociolog, mai puțin sofisticat, găsi că la originea fenomenului se găsește pur și simplu nefuncționarea televizorului, ceea ce iar e logic, dacă ne gîndim cît ne răpește televizorul din viață și de la cite acțiuni esențiale ne împiedică.

Dr. Udry, în studiul său, demonstrează însă pe baza unor statistici irefutabile că celebra pană de curent din '65 n-a avut nici o consecință asupra natalității: durata cunoscută de gestație fiind de 270 de zile, 90 la sută din nașterile concepute în noaptea de

9 spre 10 noiembrie 1965 urmau să se producă în perioada dintre 27 iulie și 14 august 1966. Or — și aici e lovitura de teatru — media de nașteri în New York în această perioadă s-a dovedit cea mai scăzută din ultimii ani: 434,5 față de 457,7 în 1965, 470,2 în 1964, 475,2 în '63 etc.

Ceea ce s-a întîmplat, deci, la acele spitale a fost o întîmplare...

...Și atunci? Atunci se dovedește încă o dată că oameni, de cite ori se găsesc în fața întîmplării, nu o suportă și aleargă repede la recorduri, la sociologi, la psihanaliziști și de acolo la tabloul de siguranță, iar de aici în pat. Ei nu mai suportă să spună «nu știu» în fața întîmplării, ei nu mai acceptă să declare «se întîmplă» în fața întîmplătorului. Ei sînt bolnavi de acea maladie numită: «nimic-nu-e-întîmplător».

Mi se va răspunde că «nu știu» nu dezleagă nici un mister. Voi răspunde: de ce nu dezleagă? Mai ales misterele creației se dezleagă cu «nu știu». Și nu e întîmplător.

NUMERELE LA PANTOFI

Englezul Geoff Lewis avea la piciorul stîng numărul de pantof 42 iar la cel drept 40 1/2. Dinsul a dat la ziarul «Norwick Eastern Daily Press» un anunț: «Domn cu picioare diferite — stîngul 42, dreptul 40 1/2 — ar dori să întîlnească un domn cu picioare complementare». Învățătorul Douglas Presland, care încălța 40 1/2 la stîngul și 42 la dreptul, i-a răspuns, cei doi s-au întîlnit și sînt foarte mulțumiți de cunoștință.

O, dacă lumea — atît de complimentară în atîtea privințe, dar nu-și dă seama și nu îndrăznește a-și anunța sau a-și denunța propriile dizarmonii — ar gîndi din cînd în cînd și cu picioarele (sau s-ar gîndi măcar la picioarele ei!), de cite întîlniri fericite nu ne-am bucura și la cite înțelegeri pașnice și complimentare am ajunge!

Radu COSAȘU

ÎNAINTEA „MECIULUI SECOLULUI”

Milioane de iubitori ai sportului cu mânuși așteaptă cu înfrigurare ziua de 8 martie când, sub reflectoarele din Madison Square Garden din New York, se vor întâlni pe

ring doi coloși ai boxului — campionul mondial oficial la categoria grea (Joe Frazier) și un campion mondial virtual, dar deposedat de titlu în împrejurările cunoscute (Cassius Clay). Confruntarea se anunță crîncenă, necruțătoare, lupta pentru titlul mondial fiind dotată cu o miză astronomică. Organizatorii contează pe un beneficiu brut de nu mai puțin de 40 milioane de dolari, cea mai mare parte obținută din partea posturilor de televiziune și radio care și-au asigurat din timp drepturile de transmitere în direct.

Fiecare dintre «greii furioși» urmează să încaseze cîte 2 500 000 dolari fără nici un procentaj asupra rețetei meciului și a drepturilor de transmitere.

O dată cu semnarea contractului (în fotografia din stînga, Frazier în stînga, Clay în dreapta) au și început ostilitățile în cadrul obișnuitului «război al nervilor» cu efecte publicitare considerabile. Giganții își aruncă reciproc... mînușă; Joe Frazier declară cu emfază: «Meciul nu va dura nici șapte reprize. Clay nu va putea rezista ritmului meu. Îl voi lovi fără cruțare încă de la primul gong». Replica lui Cassius Clay, la fel de fermă: «În seara de 8 martie nu va exista decît un singur campion mondial la categoria grea, universal recunoscut, și acela voi fi eu și nimeni altul».

Ca o sfidare a adversarului, Frazier (în fotografia de sus) ține să demonstreze în public că pentru a-l învinge pe Clay n-are nici măcar nevoie să se antreneze cu asiduitate, preferînd să bea, să cînte și să danseze în baruri, împreună cu membrii orchestrei sale. Rămîne de văzut cine va rămîne în picioare pe ring la gongul final al «meciului secolului».

... ȘI ÎNAINTEA DEZGHETULUI

larna neobișnuit de grea ce s-a abătut asupra Europei occidentale și centrale continuă să-și impună rigorile. Pentru înlăturarea efectelor ei imediate este nevoie, după cum vedeți, ca omul și tehnica să intervină. În cazul de față, pentru sfărîmarea ghețurilor pe Dunăre, în dreptul Budapestei. Abia atunci însă cînd ultimele «rezistențe albe» vor dispărea, traficul fluvial normal va putea fi reluat. Oricum, dezghețul se lasă încă așteptat.

În mai multe rînduri, în ultimele săptămîni, cercuri oficiale japoneze s-au pronunțat în favoarea normalizării raporturilor cu R.P. Chineză. Zilele acestea, în cadrul dezbaterilor din Camera Consilierilor a Dietei, premierul japonez, EISAKU SATO, a declarat că țara sa trebuie să acorde deosebită atenție relațiilor sale cu R.P. Chineză, întrucît acestea sînt foarte importante nu numai pentru interesele naționale ale Japoniei, ci și pentru perspectiva păcii și slăbirii tensiunii în Extremul Orient.

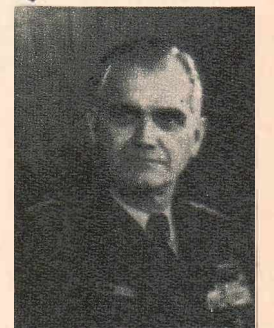
YASSER ARAFAT, președintele Comitetului Central al Organizației pentru eliberarea Palestinei, a efectuat un turneu prin cîteva țări arabe între care Algeria, Tunisia și Libia. El a participat, de asemeni, la o discuție publică la Amman, la care au fost prezenți premierul Wasfi Tall și alți membri ai guvernului iordanian.

Problemele abordate au fost cele legate de situația din Orientul Apropiat și conflictul dintre guvernul din Amman și organizațiile palestiniene de guerilă.

La vîrsta de 25 de ani, RITA PAVONE a ajuns la concluzia că a sosit momentul cînd trebuie să-și scrie memoriile. După recențul ei conflict cu televiziunea italiană, populara stea s-a retras într-o stațiune liniștită din Alpi, unde a și început să-și aștearnă pe hîrtie amintirile.

Generalul VESTMORELAND, șeful statului major al armatei S.U.A., și alți comandanți militari americani urmează să apară cu acuzații într-un proces care le-a fost intentat la Chicago de către organizația pentru apărarea libertăților cetățenești — Civil Liberties Union. Capul de acuzare îl constituie faptul, dovedit prin mărturii complete ale unor foști angajați ai serviciilor secrete ale armatei americane, că numeroși particulari și reprezentanți ai vieții publice sînt «spionați», prin interceptarea convorbirilor telefonice și prin alte mijloace, de către organele secrete ale Pentagonului.

În cadrul dezbaterilor din Riksdag, consacrate politicii externe și comerciale a guvernului suedez, premierul OLOF PALME a declarat, fără echivoc, că țara sa nu intenționează să adere la Piața comună, întrucît un asemenea act este incompatibil cu «politica fermă de neutralitate, cooperare nordică și comerț liber», practică de Suedia.

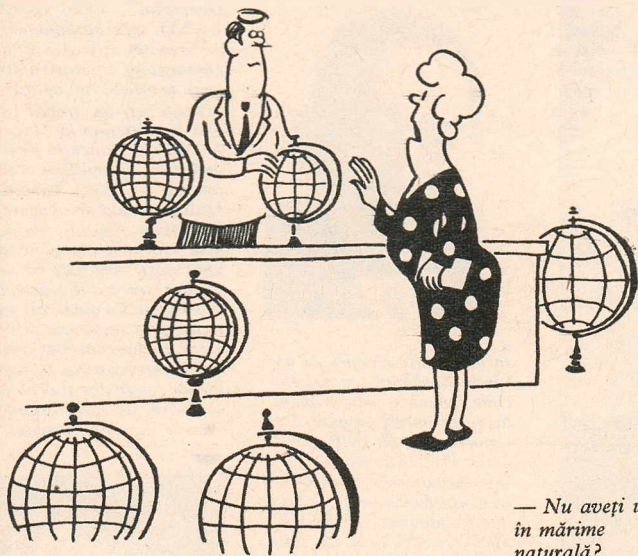

După lovitura de stat din Uganda, în cadrul căreia puterea a fost preluată de unități militare ostile guvernului președintelui Obote, generalul IDI AMIN s-a proclamat «șef militar al statului», pînă la organizarea alegerilor generale. Fostul președinte, Milton Obote, care în timpul loviturii de stat se afla la Singapore, la Conferința Commonwealth-ului, a declarat că a fost victima unui complot și continuă să se considere șef al statului ugandez.

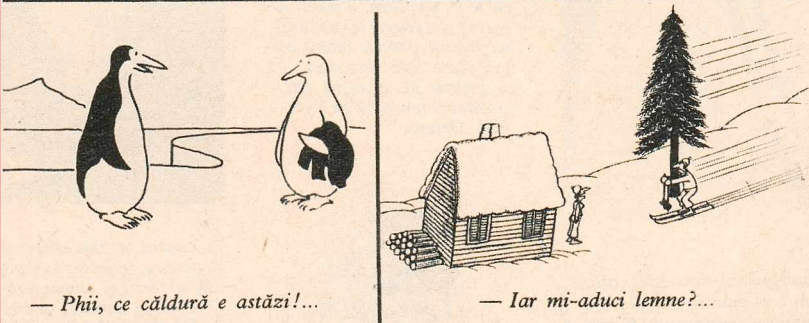

UMOR

DE PESTE HOTARE

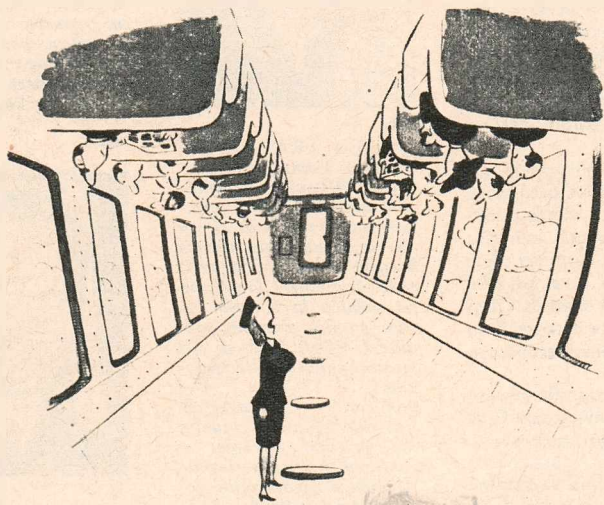

— Nu aveți umi
in mărime
naturală?

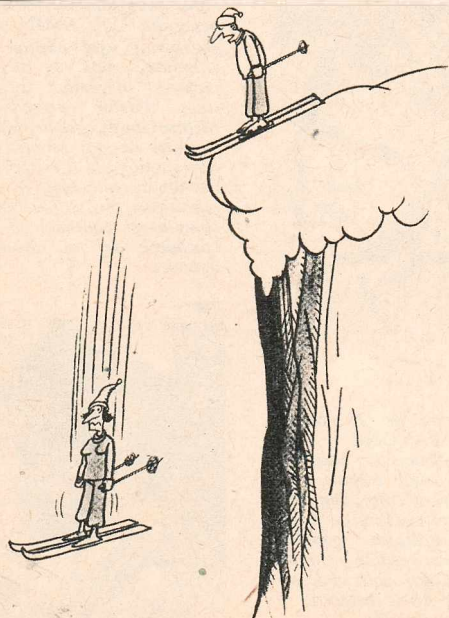

— Phii, ce căldură e astăzi!...

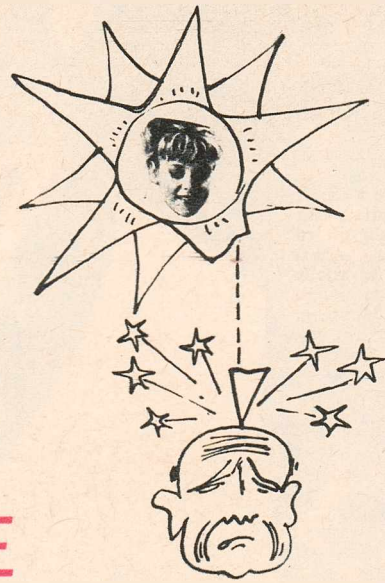
— Iar mi-aduci lemne?...

— Vă recomandăm stăruitor să nu vă scoateți centurile de siguranță...

— Așa!
Picioarele
se țin paralel,
genunchii
puțin îndoiți,
greutatea corpului
adusă în față.

STELE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

ORIZONTAL: 1) Steluțe călăuzitoare. 2) Stelar (poet.) — Localitate în S.U.A. — Steaua ei. 3) Loc de evoluție al echipei «Steaua» — Argintii pe drumuri înstelate. 4) Așa cum sînt marile stele (masc.) — Cunoștea — Constație (neart.). 5) Produse galinacee — Unitate de² forță (fiz.) — Stea din gîtul constelației Lebdăda. 6) Poftim — Steluță. 7) Numărul planetelor din sistemul nostru solar, exceptînd planeta noastră — Diminutiv de la Stela — Prenumele unei cunoscute stele de film (Welles). 8) Marin Oprescu — Cel ce ne vinde florile numite stelițe — Comună în Elveția. 9) Refren în cîntecele populare — Steaua visurilor lui — Murdărie corporală — Sfirșit de star! 10) Apel — Insulă în Adriatică — A mișca din loc. 11) Clasa din care face parte planta «stelița» — Steluțe căzătoare. 12) Materialul din care se fac steluțele comestibile — Autorul poeziei: «Pină la stele» din volumul «Versuri» — Stea sportivă.

VERTICAL: 1) Cei mai competenți cunosători ai stelelor — Elena Florescu. 2)

Stea călăuzitoare (2 cuv.). 3) Planeta noastră — Culoarea steluțelor de zăpadă (pl. masc.). 4) Exclamație — Soi de pește (tr.). 5) Fluviu în Europa — Licurici împrăștiați pe întinsa cîmpie a cerului — Calciu. 6) Plantă industrială — O stea de mari dimensiuni. 7) Privitor la stele — Steluțe calde în farfurie. 8) Împodobite cu steluțe în noaptea de Anul nou — Stea în emisfera australă, numită popular «Mănăstirea». 9) Personaj din piesa «Apus de soare» de Barbu Delavrancea — Stele — Raze de soare! 10) Mona din piesa «Steaua fără nume» — Onomatopee imitînd sforăitul — Generator de... stele verzi. 11) Gigante — Zeul soarelui la vechii egipteni. 12) Stea în constelația «Argus» — Steluța pe muzică de Gh. Florescu... 13) ...și autorul versurilor creației de mai sus.

Opică PREDĂ

Cuvinte rare: ELO, STEN, EMD, RIP, ISA, OAN, HOR.

Dezlegarea jocului «FLORI DE GHEAȚĂ», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) NEPASATOARE. 2) ULITA — RACIT. 3) MALARIE — RCA. 4) ENE — MAMAIA. 5) RI — CARUNT — D. 6) A — SAL — RIURI. 7) RR — SUBA — RIS. 8) OMAT — TOAST. 9) AGITAT — L — CA. 10) FOCA — URAGAN. 11) IZA — INERT — T.

carte

● Eveniment editorial: au apărut în cele două volume *Scrieri 2 și 3 Memorii și Aquarele* de E. Lovinescu. Binevenită inițiativa criticului Eugen Simion, îngrijitorul ediției, de a include într-o Anexă și alte texte cu caracter memorialistic, precum: E. Lovinescu, schiță bibliografică semnată de marele critic cu pseudonimul Anonymus Notarius, câteva portrete din Antologia scriitorilor ocazionali, scrisoarea adresată lui T. Argezei etc. (Editura Minerva)

● La Editura Eminescu semnăm apariția «poemului» *Ochii Maicii Domnului* de Tudor Vianu.

● Tot la aceeași editură a apărut ediția a II-a a *Jurnalului* de Tudor Vianu.

● Henri Wald ne-a obișnuit ca în scrierile sale filozofice să găsim întotdeauna dezbătute și interpretate original, într-un stil lapidar, aforistic, probleme de acută actualitate ale gândirii timpului nostru. În recenta sa carte, *Homo significans*, autorul relevă capacitatea distinctivă a omului de a crea semne. Fără îndoială că în aceste sumare rinduri nu putem intra cit de cit în comentarea cărții și nici măcar să o recomandăm spre lectură, aceasta din urmă datorită epuizării ei instantanee din rafturile librăriilor. Fapt ce credem că e încă un argument — al cîtelea? — pentru intrarea într-o situație mai reală a stabilirii tirajelor. Se cere deci din partea factorilor răspunzători o încredere corespunzătoare în apetitul pentru valoare al consumatorului de carte (Editura enciclopedică română).

● Făcându-și debutul în anul 1968 ca poet («Bărți părăsite»), Romulus Guga ne-a dat de curînd prima sa carte de proză, realizatul roman *Nebunul și floarea*, asupra căruia vom reveni într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre (Editura Dacia — Cluj).

● Studii semnate de Ovidiu Bădina, Vladimir Krasnaseschi, Octavian Neamțu, Iacob-Marius Nestor, Constantin Popovici, Virgil Stancovici, I.M. Ștefan, R. Vasiliu alcătuiesc sumarul interesantului volum *Știința sau știința despre știință* (Editura politică).

● În colecția «Biblioteca Eminescu» a apărut *Cuza Vodă în tradiția populară*, antologie alcătuită cu note și postfață de V. Adăscăliței.

● La Editura Univers a apărut cartea *Povestiri sălbatice*, pentru care autorul ei, Nikolai Haitov, a primit în anul 1968 Premiul Dimitrov. Traducere din limba bulgară de Aurel Lambrino și Laura Fotiadă.

cinema

● *Ultimul samurai*. Amintirea tuturor frumoaselor filme japoneze de altădată — adică de acum 10-12 ani — revine în această creație a lui Masaki Kobayashi («Harakiri»), ultimul cineast care mai are puterea să închine elegii samurailor revoltați. În rolul principal, cine altul decât magnificul Toshiro Mifune (care a investit și ceva bani în calitate de coproducător). Parteneri — Tsuyoshi Kato, Joho Tsukasa, Tatsuji Nakadai («Harakiri»), Shigeru Kamiyama, Masao Mishima.

● *Un italian în America*. Alberto Sordi ne invită să avem încredere nu numai în zîmbetul său de mască și zone canori, ci și în darurile regizorale ale domniei-sale. Firește — exercițiul se desfășoară, deocamdată, tot în registrul comic. În alte roluri — Vittorio de Sica, Alice Condon, Lou Perry, Gray Frederikson, Bettina Branna.

● Cîteva scurt metraje noi pe ecranele noastre, din păcate unele excesiv de descriptive și inecate în frunze veștede de toamnă, după cum zice și titlul: *Babadag în coloritul toamnei* (regia — Dumi-

tru Dădîrlat). Le consemnăm pe celelalte: *Invitație la zbor*, *A doua premieră*, *Unde se joacă copilul dv.*, *Ajutați-i pe bătrîni*.

● După medaliionul Max Ophüls, încă un ciclu de zile mari la Cinemateca: *John Ford*. Dar de ce fără *Diligenta*?

● Regizoarea italiană Liliana Cavani, al cărei film *Galileu* a atras atenția criticilor, se pregătește pentru o nouă realizare care va purta, probabil, titlul *Nici o intimitate ilicită*. În rolurile principale — Lucia Bosè și Thomas Milian.

Lucia Bosè

plastică

● *Costumul de curte în Tările Române*. Prezentată în premieră mondială la Belgrad în 1970, expoziția reconstituie vestimentația domnitorilor și curtenilor români din secolele XIV-XVIII, de la costumele cavaleresti de tip occidental și mantiile sumptuoase de croială bizantină pînă la caftanul de jupinița etc. Icoane și tablouri votive, monede, țesături, bule completează cu imaginile lor documentare această paradă a modei de odinioară (Muzeul de artă).

● *Lucia Dem. Bălăcescu* — pictură și grafică. O retrospectivă care ilustrează activitatea prestigioasă de mai bine de o jumătate de veac a unei artiste care totdeauna a receptat prezentul cu exuberanță și ironie înțeleaptă sau, aventurându-se în domeniile imaginării, l-a repovestit cu fantezie, echivalentul pictural al acestei frenezii narrative fiind, cum observă prefațatorul expoziției: «...libertatea compoziției, minuțioasă impetuoasă a colorilor, tentativă dufycescă a unui pictor balcanic» (Dalles).

● Fără să-l nareze sau să-l descrie, realul e prezent în pictura lui N. Drăgușin, în ipostazele sale particulare de maximă materialitate. Imaginile se realizează de obicei prin repetarea unui model (o rețea, o petală etc.) pe cîmpul pictural, prin dilatarea formelor și prin ritmarea unui motiv («Primăvara II» etc.). Lucrările trădează lungi elaborări și efortul e compensat adeseori de secul optic pe care îl au asupra privitorului (Simeza).

● În tempera sau pastel Teofil Moldovan își exersează sensibilitatea reproducînd cu fidelitate frumusețile naturii: un peisaj, o floare etc. Am remarcat în expoziția sa de la Casa de cultură a sectorului IV două compoziții care ni s-au părut revelatorii: «Spălătorescele» și «Vînzătoarele de pepeni».

● Obiectivul fotografic al lui Victor Stamate nu selectează insolitul și nici pitorescul. Aplicația spre portret și spre nud, dar mai ales către tehnicile de laborator (solarizări, montaj), e evidentă (Galeriile de artă fotografică, Brezoianu, nr. 23).

● *Pictura românească în imagini*. O sinteză a picturii românești de la începuturile ei pînă în zilele noastre, scrisă de patru reputați critici și istorici ai artei. Urmînd în linia marii periodizării culturii

românești, autorii prezintă patru mari secțiuni: *Pictura românească veche, secolele XII-XVIII* (Vasile Drăguș), *cea din secolul XIX* (Vasile Florea), *din primele decenii ale secolului XX* (Dan Grigorescu), și *pictura românească contemporană* (Marin Mihalache), în care descriu epoci, școli, curente și creația artiștilor importanți. Sînt reproduse opere ale tuturor pictorilor citați (Editura Meridiane).

disc

● *Piesa lui Nicolae Iorga*, «Constantin Brîncoveanu», în adaptarea dramaturgului Dan Tărchilă, reactualizează — pe disc — teatrul marelui nostru istoric, prin una din cele mai valoroase opere. Regia artistică a lui Paul Stratilat este susținută de actorii G. Ionescu-Gion, Irina Răchiteanu-Sirianu, George Calboreanu, Fory Eiterle s.a. (EXE-0518).

● Discul «Alexandru Titruș — un virtuos al arcului» ne înfățișează, viu și sonor, personalitatea unui neșpus de înzestrat interpret al folclorului transilvănean. «Învirtutele», «hațeganele», «doinele», prezente pe disc — douăsprezece la număr — alcătuiesc un tascinant și muzical portret, de intensă culoare, al lui Alexandru Titruș (EPE-0509).

● Radu Simion și Simion Stanciu, tineri soliști ce-au cucerit nemăsurate distincții în cadrul mai multor festivaluri internaționale de folclor, ni se înfățișează ca niște autentici măestri ai nautului. De la «Hora muntenească», «Geamparaua de la Murfatlar», «Breaza din Prahova» și pînă la «Sirba de la Cotnari», străbătînd mai toate regiunile țării, cei doi artiști cuceresc cu fiecare piesă, aplauze la «scena deschisă» (EPE-0505).

muzică

● Azi la Filarmonică: *Poemul simfonic «Marsyas»* de Castaldi; *Simfonia nr. 103 (Mi bemol major)* de Haydn; *Concertul nr. 1* pentru pian și orchestră de Brahms. Dirigează, Emanuel Elenescu, solista pianista Annerose Schmidt din R.D.G. (Ateneu).

● O altă baghetă de prestigiu din S.U.A. (după George Byrd și Thor Johnson), dirijorul Lawrence Foster la București. În concertul din 12-13 februarie al Filarmonicii: *Simfonia nr. 32 (K.W. 318)* în Sol major de Mozart; *Concertul pentru două viole și orchestră* de Wilhelm Berger în primă audiere, solisti, Ștefan Gheorghiu și Varujan Coghjian; *Suita a III-a* de P.I. Ciaikovski (Ateneu).

● Un «Festival Mozart-Bruckner» într-un ciclu de trei concerte dirijate de sibulanul Eric Bergel cu selecții din opera corifeilor a două mari (și atât de deosebite) școli ale simfonismului german — laudabilă inițiativă a Orchestrei simfonice a RTV. În programul

Lawrence Foster

primului concert (11 februarie, Studioul RTV): *Simfonia nr. 39* de W.A. Mozart și *Simfonia a V-a* de Anton Bruckner.

● *Joséphine Baker*, uimitor fenomen de longevitate artistică, vedeta de music-hall care, într-o bună măsură, a inventat institutia «lan»-ilor pe vremea cînd Elvis Presley nici nu se născuse încă. *Joséphine Baker* din nou la București. Nu ne îndoiim de succesul concertelor ei din 6, 7 și 8 februarie de la sala de 3 000 de locuri a Palatului.

teatru

● *Asta-i ciudat* de Miron Radu Paraschivescu (Teatrul de stat din Turda, în turneu): spectacol excelent, impregnat de poezia tandră și amară cu care M.R.P. a cîntat mahalaua bucureșteană de odinioară și borfașii ei sentimentali, presărat chiar și cu cîteva «cîntice țigănești». Realizat de regizorul Val. Mugur — pe textul recent premiat de revista «Teatrul» — cu o trupă de un bun profesionalism, poate prea modestă (și din păcate prea puțin cunoscută) față de realele ei disponibilități artistice. Memorabil, cuplul Șarpele (Puiu Neagu) și Broasca (Const. Miron). Am fi așteptat totuși mai mult de la invitata teatrului, Carmen Galin, care a rămas mult datoare față de clocotul interior al Mangelicăi.

● *Harap Alb* de Ion Creangă. redescoperit și repovestit scenic de trupa din Piatra Neamț (regia Zoe Anghel-Stanca), cu o fantezie și o mișcare scenică (Gheorghe Căciuleanu) exuberantă, mustind de umor popular și inteligență. Un decor (arh. Vladimir Popov) și o costumatie (Diana Ioan) de o inventivitate și o savoare cuceritoare, o trupă talentată, prinsă cu tot sufletul în acest joc de-a basmul și teatru.

● *Balul hoților* de Anouilh (Teatrul din Piatra Neamț, în turneu): spectacol semnat de Radu Penciulescu, așteptat deci cu febrilitate și asaltat realmente de spectatorii bucureșteni, dar oferindu-le o tristă deziluzie prin lipsa de vervă și strălucire, prin platitudinea — zgomoasă! — a gândirii regizorale și a interpretării actricești.

● *Cum se jefuiește o bancă* de Samy Fayad: premiera cea mai proaspătă a Naționalului ieșean, spectacol «de autor», realizat de tînărul G. Tească. Anunțată și pe scena Teatrului Mic, să vestească oare, după voga lui Robert Thomas, cea a comediei lui Fayad?

● *Pisica în noaptea Anului nou* de D.R. Popescu: Naționalul clujean cu un pas înaintea Naționalului bucureștean în prezentarea noii piese a lui D.R. Popescu într-un spectacol care se bucură de prestigioasă semnătură a lui Vlad Mugur, de prezența invitatului bucureștean G. Ionescu-Gion, precum și de o distribuție de prima mînă: Silvia Ghelan, Anca Neculce-Maximilian, Melania Ursu, Rodica Daminescu, Valentin Dam, George Motoi, Marin D. Aurelian, Viorel Comănică etc.

televiziune

Noutatea săptămînii. Primul episod al noului roman-toileton «Deșertul dragostei». După experiența cam poticnită cu ecranizarea lui Flaubert pe englezește, ne așteptăm la o revanșă cu François Mauriac, pus pe peliculă la el acasă (luni).

REPORTAJ. Ciclul de reportaje «România '71» continuă cu județele: Dimbovița (duminică), Dolj (luni), Galați (marți), Gorj (miercuri), Harghita (joi), Hunedoara (vineri). Iași (sîmbătă).

FILM. «Împotriva întunericii lui verde», film realizat de Eugen Mandric pe baza unor documente autentice și inedite ale unei epoci istorice de mari primejdii pentru destinele României, depășită prin lupta și jertfele poporului acestei țări (luni și marți) Teletinema-

teca ne amintește din nou că au fost cîndva filme mari: «Îngeri cu fețe murdare», realizat în 1938 de Michael Curtiz («Căpitanul Blood»), «Elizabeth și Essex», «Casablanca». Interpreți, la înălțimea realizării: James Cagney, Ann Sheridan, Pat O'Brien, Humphrey Bogart (miercuri).

TEATRU. Și redacția de teatru ne rezervă o mică surpriză: «Bărbați aleși», spectacol reunind trei miniatuiri dramatice de Alun Owen, realizat de televiziunea britanică cu sprijinul giganților: Laurence Olivier, Paul Scofield, Sean Connery, Katharine Page (marți).

MUZICĂ. Paginile albumului compozitorilor români din emisiunea «Amfiteatru muzical» se deschid azi la Mihail Andricu (duminică), iar la «Gala marilor interpreți» îl ascultăm pe Nicolae Secăreanu (miercuri).

EMISIUNI-CONCURS. Patrium Carmen — cu coriști din județele Hunedoara, Ialomița și Neamț (duminică). «Stea fără nume» (seria folclor) pe care ne-o dorim deopotrivă de proaspătă, tonică, încîntătoare ca de la debut încoace (luni).

ȘTIINȚĂ. Emisiunea Univers XX programează o temă a zilelor noastre și ale urmașilor noștri — Aviația supersonică (joi). Mai aveți o întrebare? S-or găsi destule pentru subiectul «Sistemul nervos și limitele suprasolicităților» (vineri).

DIVERTISMENT. Un spectacol de «Variatăți» cu foarte multe nume cunoscute și iubite (istoria televiziunilor a demonstrat, din păcate, că asta nu-i de ajuns) din care citam doar cîteva: Miriam Răducanu, Stela Popescu, Marina Voica, Trio Grigoriu (redivivo). Doina Spătaru, Cristina Hamel, Ștefan Tapalagă, Mihai Fotino, Virgil Ogașanu, Dem Rădulescu, Horia Șerbănescu s.a. (duminică).

SPORT. Cunoscutul «Spectacol pe gheață» care încheie Campionatele europene de patinaj artistic (duminică și luni).

Cristina Hamel

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la concursul pronosport nr. 6, etapa din 7 februarie 1971

I. Bologna-Juventus	1, x
II. Cagliari-Lazio	1
III. Catania-Lanerosi	1
IV. Milan-Foggia	1
V. Napoli-Sampdoria	1
VI. Roma-Inter	1, x 2
VII. Torino-Varese	1
VIII. Verona-Fiorentina	x
IX. Atalanta-Ternana	1
X. Novara-Catanzaro	1
XI. Pisa-Mantova	x, 2
XII. Reggina-Bari	x, 2
XIII. Taranto-Brescia	x, 2

ANUNȚ

Reviste ilustrate și reviste ilustrate de cinema în bună stare din perioada 1932-1940 (românești și străine) și 1953-1961 (străine) CUMPARĂ, cu plata în numerar, revista «Flacăra».

Telefonați în fiecare zi de lucru între orele 9 și 14,30 la 17.78.82.

FLACĂRA-ALBUM

OLGA GEORGES-PICOT, fostă manechin,
astăzi actriță cu succes de stimă («Te
iubesc, te iubesc» de Alain Resnais).
Foto UNIFRANCE